TOELICHTING

VAN HET

BESTEMMINGSPLAN

KERN ANDEL: BRONKHORST FASE 3

GEMEENTE ALTENA

Opdrachtnummer	: 84.58
IDnr.	: NL.IMRO.1959.AndBP169Bronkfase3-VG01
Datum	: april 2024
Versie	: 3
Auteurs	: mRO b.v.
Vastgesteld d.d.	: 23 april 2024

INHOUD VAN DE TOELICHTING

1 INLEIDING 4

1.1 Aanleiding en doel 4
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 5
1.3 Vigerend bestemmingsplan 6
1.4 Opzet van de toelichting 7

2 BESTAANDE SITUATIE 8

2.1 Inleiding 8
2.2 Ontstaansgeschiedenis 8
2.3 Ruimtelijke structuur 9
2.4 Huidige situatie plangebied 11

3 BELEIDSKADER 13

3.1 Inleiding 13
3.2 Rijksbeleid 13
3.3 Provinciaal beleid 16
3.4 Regionaal beleid 21
3.5 Gemeentelijk beleid 21

4 NIEUWE SITUATIE 26

4.1 Het initiatief 26
4.2 Ruimtelijke uitgangspunten 26

5 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN 31

5.1 Inleiding 31
5.2 Geluid 31
5.3 Bodem 34
5.4 Bedrijven en milieuzonering 36
5.5 Geur 38
5.6 Water 40
5.7 Luchtkwaliteit 43
5.8 Externe veiligheid 45
5.9 Brandveiligheid 47
5.10 Ecologie 49
5.11 Archeologie 54
5.12 Cultuurhistorie 58
5.13 Ontplofbare Oorlogsresten 60
5.14 Verkeer en parkeren 61
5.15 Kabels en leidingen 64
5.16 Toetsing aan m.e.r.-wetgeving 64

6 JURIDISCHE ASPECTEN 66

6.1 Algemeen 66
6.2 Opbouw regels en verbeelding 67

7 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID 71

8 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID 72

8.1 Vooroverleg ex art. 3.1.1 Bro 72
8.2 Ontwerpfase 72

BIJLAGEN BIJ TOELICHTING 73

Bijlage 1 Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai
Bijlage 2 Verkennend bodemonderzoek
Bijlage 3 Quickscan flora en fauna (Wnb)
Bijlage 4 Notitie stikstofdepositieonderzoek
Bijlage 5 Archeologisch onderzoek
Bijlage 6 Aanmeldnotitie Vormvrije m.e.r.-beoordeling

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Omstreeks 2005 is gestart met de planvorming voor de nieuwe woonwijk Bronkhorst bij de kern Andel. Deze wijk komt ten zuidwesten van de kern, ten westen van de Neer-Andelseweg, tussen de bebouwingslinten langs de Hoofdgraaf en de Bronkhorst. Het is de bedoeling dat de nieuwe wijk uiteindelijk plaats biedt aan 230 woningen, in verschillende categorieën en prijsklassen. De wijk wordt in 3 fasen ontwikkeld. Fase 1 is al volledig gerealiseerd en fase 2 is op dit moment (eind 2023) in ontwikkeling. Voor deze fasen is in 2018 door de gemeenteraad van de voormalige gemeente Woudrichem[1] het bestemmingsplan 'Kom Andel – Bronkhorst 1' vastgesteld.

De gemeente Altena is voornemens om ook te starten met de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe wijk Bronkhorst. Fase 3 komt ten oosten van fase 2, in het gebied tussen fase 2 en de Neer-Andelseweg. Deze fase omvat maximaal 69 woningen. De woningbouw in fase 3 past niet binnen het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Om de woningbouw planologisch-juridisch mogelijk te maken dient daarom een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. Het voorliggende bestemmingsplan 'Kern Andel: Bronkhorst fase 3' voorziet hierin.

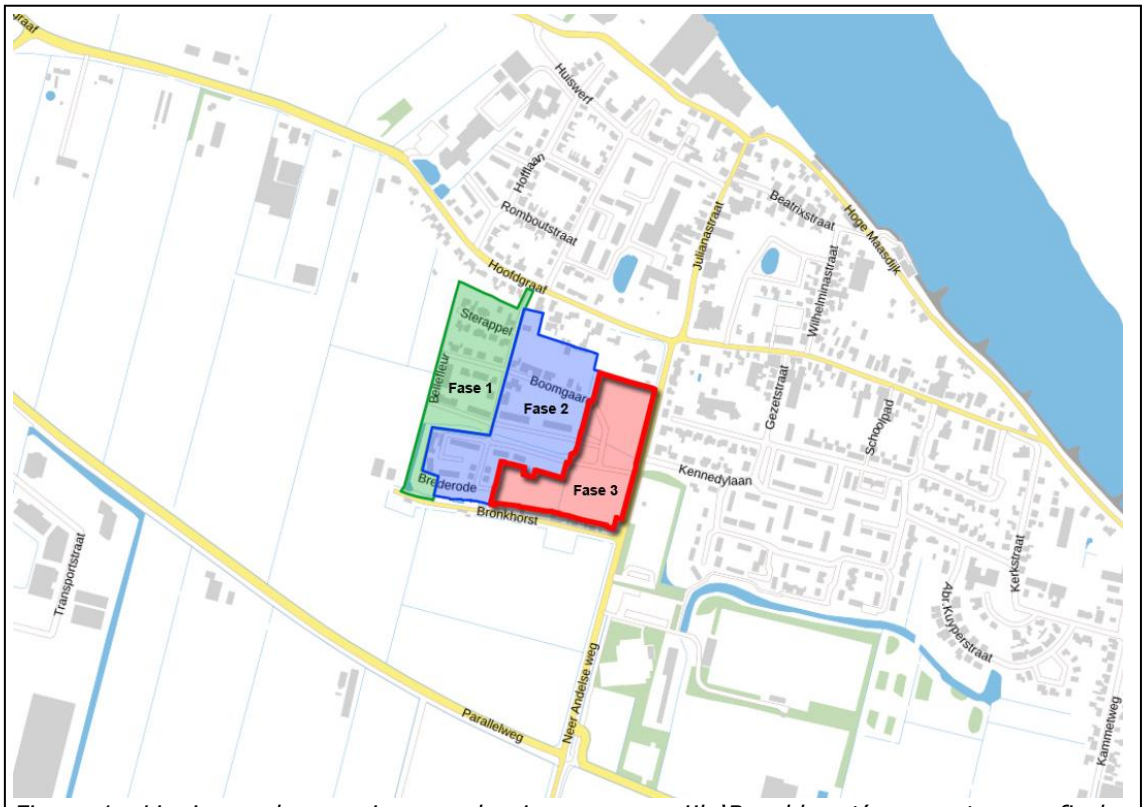

Figuur 1 - Ligging en begrenzing van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' op een topografische kaart, uitgesplitst in fase 1, fase 2 en fase 3. Fase 3 is het plangebied in voorliggend bestemmingsplan. (bron: Kadaster)

---

[1] *Vanaf 1 januari 2019 is de gemeente Werkendam samen met de gemeenten Aalburg en Woudrichem opgegaan in de nieuwe gemeente Altena*

1.2 LIGGING EN BEGRENZING PLANGEBIED

Het plangebied van dit bestemmingsplan heeft betrekking op de fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' in Andel. Het plangebied bevindt zich ten zuidwesten van de bestaande kern van Andel, tussen Bronkhorst fase 2, de Neer-Andelseweg en de lintbebouwing langs de Hoofdgraaf en Bronkhorst. Het gaat om een aantal braakliggende percelen met een totale omvang van ongeveer 3 hectare. Het gebied is kadastraal bekend onder gemeente Woudrichem, sectie I, perceelnummers 3315 (gedeeltelijk), 2744, 2017, 1960, 1961 en 1962.

Figuur 2 - Ligging en begrenzing van het plangebied op een luchtfoto, in combinatie met de kadastrale kaart (bron: PDOK viewer)

Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door woonpercelen die deel uitmaken van de lintbebouwing langs de weg Bronkhorst. Fase 2 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst vormt de westelijke begrenzing. De oostgrens van het plangebied wordt bepaald door de Neer-Andelseweg, met aan de overzijde van de weg woningen en een begraafplaats. Aan de noordzijde wordt het plangebied deels begrensd door fase 2 van de nieuwe woonwijk en deels door de percelen die deel uitmaken van het bebouwingslint langs de Hoofdgraaf.

De ligging en begrenzing van het plangebied is in figuur 1 en figuur 2 weergegeven. Tevens is aangegeven welke gronden fase 1 en 2 van de nieuwe wijk Bronkhorst vormen. Fase 1 en 2 maken geen onderdeel uit van dit bestemmingsplan. Hiervoor is in 2018 al het bestemmingsplan 'Kom Andel – Bronkhorst 1' vastgesteld.

1.3 VIGEREND BESTEMMINGSPLAN

1.3.1 De huidige bestemming(en)

Binnen het plangebied geldt momenteel het bestemmingsplan ‘Kom Andel – Bronkhorst 1’, dat op 29 mei 2018 door de gemeenteraad van de toenmalige gemeente Woudrichem is vastgesteld.

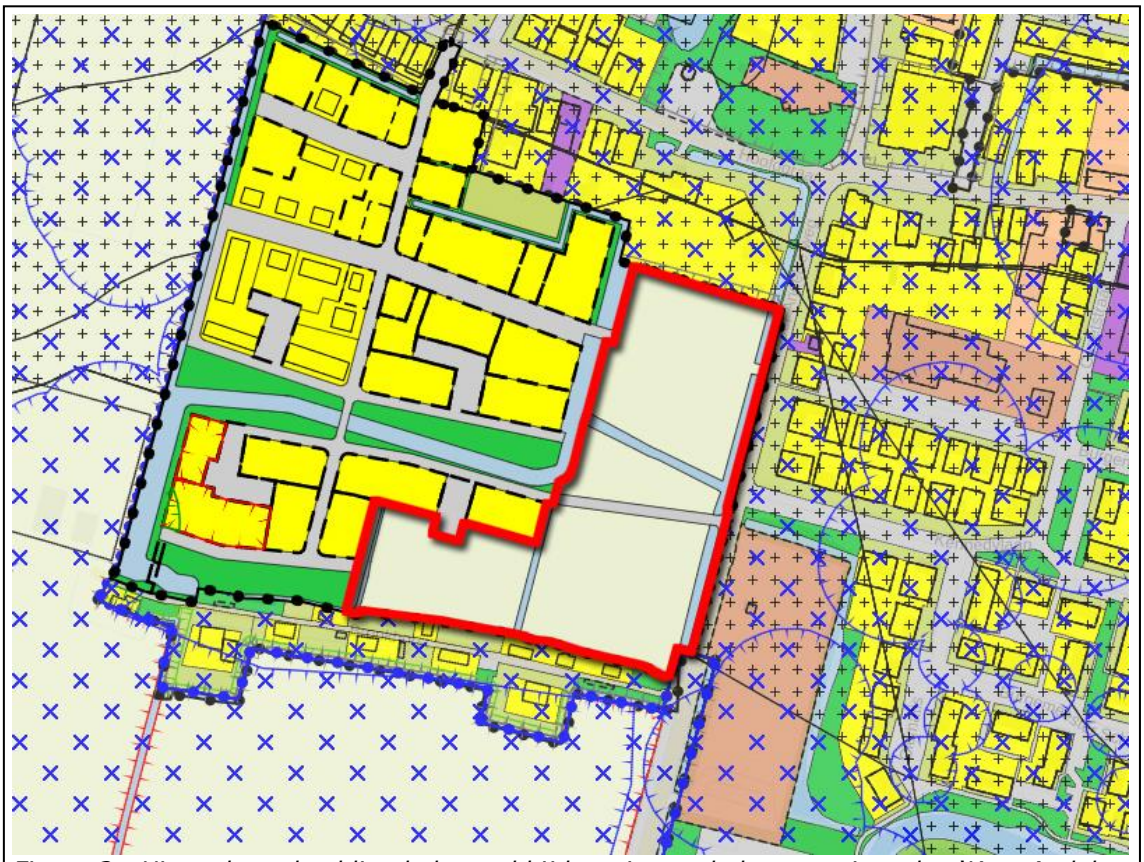

Figuur 3 - Uitsnede verbeelding behorend bij het vigerende bestemmingsplan ‘Kom Andel – Bronkhorst 1’ ter hoogte van het plangebied, fase 3 van de nieuwe woonwijk ‘Bronkhorst’, en rood omlijnd (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

De gronden in het plangebied hebben in dit plan de bestemmingen 'Agrarisch', ‘Verkeer’ en ‘Water’ als bedoeld in respectievelijk artikel 3, 6 en 7 van de bijbehorende regels. Zie hiervoor ook figuur 3.

Gronden met de bestemming ‘Agrarisch’ zijn hoofdzakelijk bestemd voor agrarisch gebruik. Ook is extensief recreatief medegebruik toegestaan, alsmede water en waterhuishoudkundige doeleinden. Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van het agrarisch grondgebruik en extensief recreatief medegebruik worden gebouwd.

Gronden met de bestemming ‘Verkeer’ zijn bestemd voor erftoegangswegen, voet- en fietspaden en parkeervoorzieningen. Op deze gronden mogen uitsluitend gebouwen voor nutsvoorzieningen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van deze bestemming worden gebouwd.

Gronden met de bestemming 'Water' zijn onder meer bestemd voor waterhuishouding, waterlopen, waterpartijen en waterberging. Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de bestemming worden gebouwd, zoals bruggen.

In het plangebied zijn ook drie paraplubestemmingsplannen van toepassing. Dit betreffen het 'Paraplubestemmingsplan wonen', het 'Paraplubestemmingsplan beleidsharmonisatie' en het 'Paraplubestemmingsplan Archeologie'. Deze plannen bevatten alleen regels voor bepaalde thema's, zoals voor wonen en archeologie. Met het 'Paraplubestemmingsplan wonen' zijn diverse begrippen en regelingen met betrekking tot het aspect wonen gemeentebreed vastgelegd en geharmoniseerd. Met het 'Paraplubestemmingsplan beleidsharmonisatie' zijn eveneens diverse regels geharmoniseerd, onder meer met betrekking tot parkeren en aan huis verbonden beroepen of bedrijven. In het 'Paraplubestemmingsplan archeologie' is het nieuwe gemeentelijke archeologisch beleid planologisch verankerd. Het grootste deel van het plangebied heeft in dit plan de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4a'. Deze gronden zijn mede bestemd voor de bescherming van de te verwachten archeologische waarden van gronden met een middelhoge verwachting (diepteligging 0-0,5 m -Mv en 0,5-1,5 m -Mv). Volgens deze dubbelbestemming is het zonder omgevingsvergunning verboden om bouw- of grondwerkzaamheden te verrichten. Wel geldt er een zogenaamde 'ondergrens' voor de vergunningplicht.

1.3.2 Afwijking ten opzichte van het vigerend bestemmingsplan

De gronden waarop fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' zal worden ontwikkeld, hebben de bestemming 'Agrarisch', 'Verkeer' en 'Water'. De bouw van woningen, met bijbehorende (ontsluitings)wegen, groen en water, is binnen deze bestemmingen niet toegestaan.
Om de beoogde woningbouwontwikkeling in fase 3 van de nieuwe wijk Bronkhorst mogelijk te maken dient dan ook een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. Onderhavig bestemmingsplan voorziet hierin.

1.4 OPZET VAN DE TOELICHTING

De toelichting is verder als volgt opgebouwd.
Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige situatie van het plangebied. Het van toepassing zijnde beleid op zowel rijks-, provinciaal-, en gemeentelijk niveau wordt in hoofdstuk 3 verwoord.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 een beschrijving van het plan opgenomen, waarna in hoofdstuk 5 wordt ingegaan op een aantal relevante milieu- en omgevingsaspecten, ook wel de randvoorwaarden van het plan genoemd.

In hoofdstuk 6 'Juridische aspecten' wordt een toelichting op de verbeelding en de planregels gegeven, waarna in hoofdstuk 7 de economische uitvoerbaarheid van het plan volgt. Tot slot beschrijft hoofdstuk 8 de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan.

2 BESTAANDE SITUATIE

2.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk komt de bestaande situatie in het plangebied aan de orde. Eerst wordt ingegaan op de ontstaansgeschiedenis en ruimtelijke structuur van het plangebied en omgeving. Vervolgens wordt de huidige situatie in het plangebied beschreven.

2.2 ONTSTAANSGESCHIEDENIS

Het plangebied ligt aan de zuidwestzijde van de kern Andel. Deze kern ligt in het noordoosten van de gemeente Altena en wordt in grote lijnen begrensd door de rivier de Afgedamde Maas in het noorden en de Parallelweg/Middenweg in het zuiden. Andel heeft lang uit twee kernen bestaan; Op-Andel en Neer-Andel. In de loop van de 20e eeuw zijn beide kernen aan elkaar gegroeid. De oudste vermelding van het dorp, als Analo, komt voor in een handschrift uit circa 850. Na 1550 ontstond een concentratie van bewoning.

Andel is ontstaan langs meerdere bebouwingslinten (evenwijdig) aan de rivierdijk. Deze bebouwingslinten vormen, samen met de daartussen gelegen dwarsverbindingen, de oorspronkelijke kern. Vanaf 1950 heeft verdichting van de bebouwing tussen de linten plaatsgevonden, met name met woningbouw. Daarnaast is de kern in de 2e helft van de 20e eeuw in zuidelijke richting uitgebreid, tussen de Neer - Andelseweg en Kammetweg. De woonwijk 'Bronkhorst' aan de oostzijde van de Neer-Andelseweg is de laatste planmatige uitbreiding van Andel. Fase 1 van deze wijk is inmiddels voltooid en fase 2 is thans in ontwikkeling.

Figuur 4 – Andel op de topografische kaart van 1950, voordat de bebouwing tussen de linten verdicht werd (bron: topotijdreis.nl)

Een fragment van een oorspronkelijk lint is ook tegenwoordig nog zichtbaar in het landschap, namelijk het bebouwingslint Bronkhorst ten zuiden van het plangebied.

2.3 RUIMTELIJKE STRUCTUUR

De kern Andel ligt op de stroomrug van de Afgedamde Maas. De komgronden zijn in gebruik (geweest) als agrarisch gebied. De nieuwe wijk Bronkhorst ligt in de overgangszone van stroomrug naar lager gelegen kommen.

Figuur 5 – De locatie van de nieuwe wijk Bronkhorst (rood omlijnd) op de geomorfolgische kaart; de wijk op de overgangszone van stroomrug naar lager gelegen kommen (bron: ArcGis, bewerkt mRO)

De stedenbouwkundige opzet van Andel is bepaald door de ontstaansgeschiedenis van de kern en de structuren in het landschap. Aan de noordzijde van de kern wordt de ruimtelijke structuur bepaald door de Hoge Maasdijk. Een tweede belangrijke structuur is de parallel aan de dijk lopende Burgemeester Van der Schansstraat. Dit lint is de binnendijkse verbinding tussen de oude dorpskernen van Op-Andel (ter hoogte van de Hervormde kerk aan de Kerkstraat) en Neer-Andel (ter hoogte van de Romboutstoren aan de Hoofdgraaf). Tussen deze structuren liggen oude polder- en verbindingswegen waarlangs de eerste uitbreidingen van de kern hebben plaatsgevonden. In de linten zijn oude dorpswoningen, arbeiders-woningen, (voormalige) boerderijen en nieuwe woningen gebouwd tussen 1930 en de tweede helft van de vorige eeuw. In de naoorlogse periode hebben tussen deze structuren planmatige uitbreidingen met woningbouw plaatsgevonden. Met name langs de linten en de oude verbindingswegen komen verspreid diverse niet-woonfuncties voor, zoals maatschappelijke functies, bedrijven, detailhandel en dienstverlening. Aan de zuidzijde van de kern, aan de Neer-Andelseweg, zijn verschillende sportvoorzieningen geclusterd in het Sportcomplex Andel.

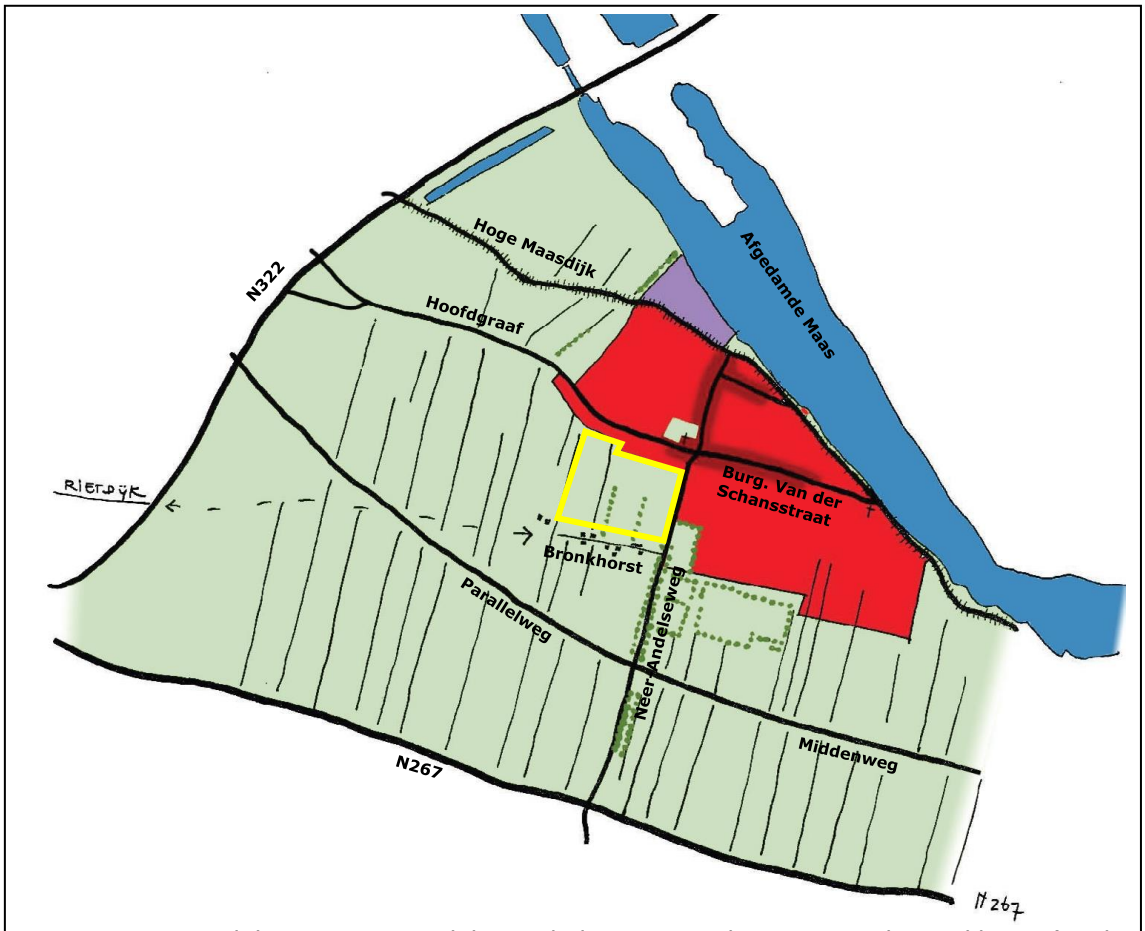

Figuur 6 – Ruimtelijke structuur Andel met de ligging van de nieuwe wijk Bronkhorst (geel omlijnd) (bron: VHP stedebouwkundigen+architecten+landschapsarchitecten, bew. mRO)

Belangrijke groenelementen in de kern Andel zijn de Afgedamde Maas, de leilinden langs de Hoofdgraaf, Burgemeester Van der Schansstraat en Julianastraat, het restant van een (noten)boomgaard rondom de Romboutstoren en de oevers tussen het sportpark aan de zuidzijde van de kern en het ten noorden daarvan gelegen woongebied.

De kern Andel is door middel van drie wegen verbonden met de belangrijkste hoofdwegen rondom de kern, de N322 en N267. Vanuit de kern loopt de Neer-Andelseweg in zuidelijke richting naar de N267. Vanuit de Neer-Andelseweg loopt ter hoogte van de Middenweg in westelijke richting de Parallelweg. Deze weg is de eerste verbinding met de N322. Een tweede aansluiting is er vanuit de Hoge Maasdijk op de N322.

Binnen de kern wordt de hoofdwegenstructuur gevormd door de Neer-Andelseweg, Hoofdgraaf, Julianastraat, Hoge Maasdijk, Burgemeester Van der Schansstraat en Kerkstraat. De Hoge Maasdijk wordt veel gebruikt door recreatief verkeer (fietsers en wandelaars).

In de omgeving van de kern Andel liggen agrarische gronden, waaronder in het zuidoosten langs de Middenweg ook glastuinbouwgebieden. Ten zuidwesten van de kern bevindt zich bedrijventerrein De Rietdijk.

2.4 HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED

Het plangebied bevindt zich aan de zuidwestzijde van de kern Andel. Het betreft gronden die gelegen zijn tussen fase 2 van de nieuwe wijk Bronkhorst, de Neer-Andelseweg en de bebouwingslinten langs de Bronkhorst en Hoofdgraaf. In het westen sluit het gebied direct aan op fase 2 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 3 hectare en bestaat thans uit braakliggende gronden, waartussen ook enkele watergangen aanwezig zijn. In het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Op enkele bomen na is er ook geen opgaande beplanting aanwezig. Wel lopen bouwwegen door het gebied ten behoeve van de ontwikkeling van fase 2. Het plangebied is in de huidige situatie ook via een bouwweg rechtstreeks ontsloten op de Neer-Andelseweg. Via fase 2 is er ook een ontsluiting naar de Hoofdgraaf.

De ruimtelijk-functionele structuur in de directe omgeving van het plangebied wordt met name bepaald door woningbouw en agrarische gronden. Ten noorden en ten zuiden van het gebied staan vrijstaande woningen aan de Hoofdgraaf en de weg Bronkhorst. Westelijk van het plangebied bevinden zich de woningen in fase 1 en 2 van de nieuwe wijk Bronkhorst. Ten oosten van het plangebied, aan de overzijde van de Neer-Andelseweg, zijn eveneens woningen gesitueerd alsmede een begraaf-plaats, met zuidoostelijk daarvan een sportpark met onder meer voetbalvelden. Westelijk van fase 1 en 2 en zuidelijk van het bebouwingslint Bronkhorst liggen agrarische gronden die in gebruik zijn als landbouwgrond, alsmede een klein agrarisch bedrijf aan het einde van het bebouwingslint Bronkhorst. Verder zuidelijk ligt bedrijventerrein De Rietdijk, het Subregionaal Bedrijventerrein Giessen, dat de komende jaren in oostelijke richting wordt uitgebreid.

In de figuren 7 tot en met 11 is de huidige situatie in het plangebied in beeld gebracht.

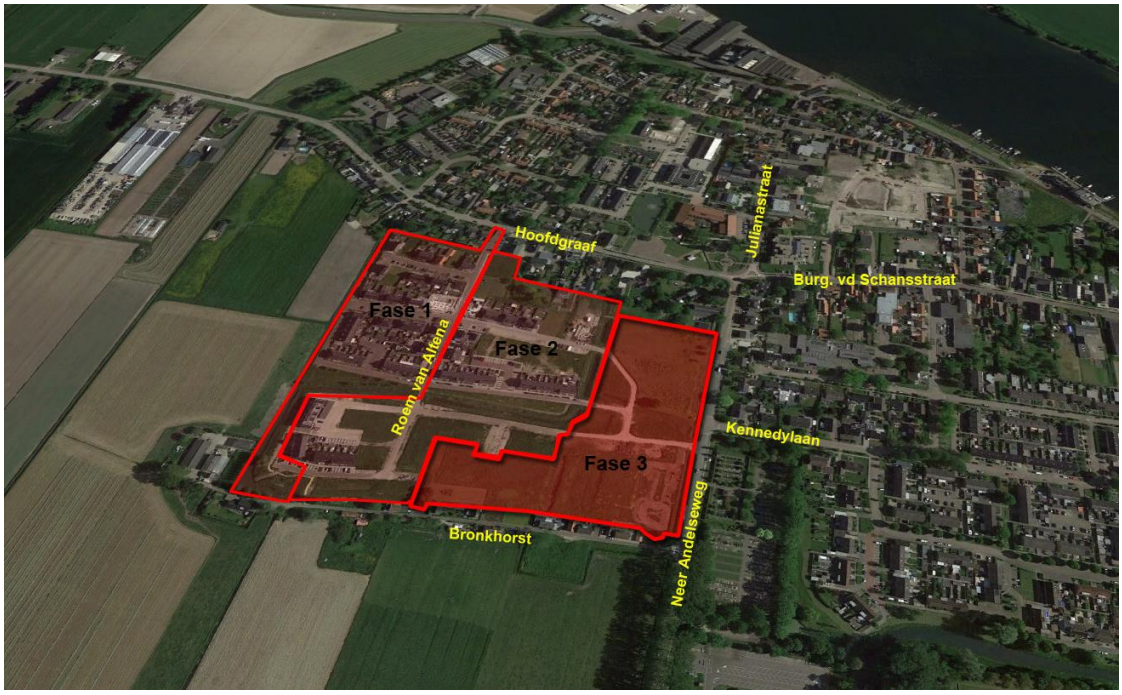

Figuur 7 – Huidige situatie plangebied en directe omgeving op een luchtfoto (bron: Google Earth, bewerkt mRO)

Figuur 8 – Bestaande situatie plangebied, gezien vanaf de Neer-Andelseweg met op de achtergrond woningbouw in fase 2 (bron: Google Streetview)

Figuur 9 – Bestaande situatie plangebied, gezien vanuit fase 2 (bron: Google Streetview)

Figuur 10 – Bestaande situatie plangebied, gezien vanaf een tijdelijke bouwweg (bron: Google Streetview)

Figuur 11 – Bebouwingslint Bronkhorst, met links landbouwgronden en rechts het plangebied met op de achtergrond woningbouw in fase 2 (bron: Google Streetview)

3 BELEIDSKADER

3.1 INLEIDING

Op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau is veel beleid geformuleerd dat voor het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen van belang is. De meest relevante beleidsaspecten die betrekking hebben op het plangebied worden in dit hoofdstuk uiteengezet.

Onderscheid is aangebracht in rijksbeleid (paragraaf 3.2), provinciaal beleid (paragraaf 3.3), regionaal beleid (paragraaf 3.4) en gemeentelijk beleid (paragraaf 3.5).

3.2 RIJKSBELEID

3.2.1 Nationale Omgevingsvisie

De kaders van het rijksbeleid op het gebied van de fysieke leefomgeving zijn opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De NOVI is op 11 september 2020 vastgesteld en is vanaf 12 februari 2021 bindend voor het Rijk als geldende visie onder Wet ruimtelijke ordening. De NOVI vervangt daarmee de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR, 2012).

Met de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Nederland staat immers voor een aantal urgente opgaven, die zowel lokaal, nationaal als wereldwijd spelen. Het zijn grote en complexe opgaven op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw. Deze opgaven zullen Nederland flink veranderen.
De toenemende druk op de fysieke leefomgeving vraagt daarbij om een actievere Rijksoverheid. De NOVI stelt een integrale aanpak voor: integraal, samen met andere overheden en maatschappelijke organisatie, en met meer regie vanuit het Rijk. Regie vanuit het Rijk betekent echter niet het centraliseren van taken en verantwoordelijkheden; wel het geven van richting op grote opgaven en regie op goed samenspel, zowel publiek als publiek/privaat.
In de NOVI zijn de genoemde opgaven samengevat in vier prioriteiten:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- een duurzaam en economisch groeipotentieel;
- sterke en gezonde steden en regio's;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om dit te bereiken zijn 21 nationale belangen benoemd in de NOVI waarop de nationale overheid zich richt. Deze hebben onder andere betrekking op het zorgdragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften, het waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem, het beperken van klimaatverandering, het waarborgen van de hoofdinfrastructuur voor transport van stoffen via (buis)leidingen, het behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang en het verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit.
Deze 21 nationale belangen hebben ook een relatie met het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), zie ook paragraaf 3.2.2.

Relatie met het plangebied
Voor de ontwikkelingen in het plangebied, de bouw van maximaal 69 woningen in fase 3 van de nieuwe wijk 'Bronkhorst', is met name het nationale belang '*Zorg dragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften*' relevant. Met de ontwikkeling van de woningbouw in het plangebied wordt nadrukkelijk tegemoetgekomen aan dit nationale belang. Aan de woningen die in het plangebied worden gerealiseerd bestaat een duidelijke behoefte, zie paragraaf 3.4.1 en 3.5.2.

In de NOVI worden verder geen specifieke uitspraken gedaan met betrekking tot het plangebied. Wel is in het algemeen 'het realiseren van een goede omgevingskwaliteit' van belang. Ter onderbouwing hiervan wordt verwezen naar hoofdstuk 5 van deze plantoelichting.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)
Ten behoeve van de bescherming en de verwezenlijking van de nationale belangen, worden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) algemene regels voorgeschreven die bindend zijn voor de lagere overheden als provincie en gemeente. Hoewel in het Barro de kaderstellende uitspraken uit de voorheen geldende SVIR werden bevestigd, blijven deze ook onder de NOVI gelden. Het gaat hierbij onder meer om de volgende onderwerpen:

- Rijksvaarwegen;
- Grote rivieren;
- Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische hoofdstructuur);
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Relatie met het plangebied
Het plangebied maakt geen deel uit van de bovengenoemde gebieden. De ruimtelijke ontwikkelingen die door het onderhavige bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt zijn derhalve niet strijdig met de nationale ruimtelijke belangen die neergelegd zijn in het Barro.

3.2.3 Ladder voor duurzame verstedelijking
In artikel 3.1.6, lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de zogenoemde 'Ladder voor duurzame verstedelijking' opgenomen (hierna: de Ladder). Deze houdt in dat indien een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt, de behoefte aan die ontwikkeling moet worden beschreven en, indien die ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt buiten het bestaand stedelijk gebied, gemotiveerd moet worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. Dit afwegingskader verplicht overheden tot het maken van een zorgvuldige ruimtelijke afweging bij het mogelijk maken van nieuwe stedelijke ontwikkelingen in een bestemmingsplan. Het doel is om te komen tot zorgvuldig ruimtegebruik. De Ladder is daarmee een belangrijk instrument voor een goede ruimtelijke ordening.

Een stedelijke ontwikkeling is in artikel 1.1.1 Bro gedefinieerd als een "ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen". Uit de tot dusver gevormde jurisprudentie ten aanzien van dit begrip blijkt dat de omvang van de ontwikkeling een rol speelt. Zo wordt een project vanaf 12 woningen of meer aangemerkt als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro.

Relatie met het plangebied
Met het voorliggende plan wordt de bouw van maximaal 69 nieuwe woningen mogelijk gemaakt in fase 3 van de nieuwe wijk Bronkhorst. Daarmee is sprake van een 'ladderplichtige stedelijke ontwikkeling' als bedoeld in artikel 1.1.1 Bro. In dit kader wordt het volgende overwogen.

Behoefte
De gemeente Altena gaat bij nieuwe woningbouwontwikkelingen uit van de woningbouwtaakstelling en bijbehorende afspraken, zoals afgestemd in de Regionale Agenda Wonen (RAW). In de RAW is de woningbehoefte voor de gemeenten in de regio West-Brabant, waaronder ook de gemeente Altena, aangegeven. Hierin is bepaald dat binnen de kernen van de voormalige gemeente Woudrichem (waaronder Andel) behoefte is aan 545 extra woningen (2016 t/m 2025).

Dat er een behoefte is aan nieuwe woningen in de gemeente Altena, en deze behoefte de komende jaren (in ieder geval tot 2040) ook blijft, wordt bevestigd door de bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant, actualisering 2020[2]. Als onderdeel van deze prognose is in bijlage F bij thema 9 'Ontwikkeling van de Brabantse woningvoorraad' per gemeente een indicatie gegeven van de planningsruimte voor woningbouw in de komende jaren. Voor de gemeente Altena is in de periode 2020-2030 ter indicatie een toename van 2.185 woningen voorzien. En ook op de langere termijn, voor de periode 2030-2040, wordt nog een groei van de woningvoorraad verwacht, namelijk een toename van 655 woningen.

Ook uit de gemeentelijke Woonvisie 2021-2025 blijkt een duidelijke behoefte aan woningen (zie ook paragraaf 3.5.2). In de visie is voor de gemeente Altena voor de periode 2021-2030 op basis van prognoses een totale woningbouwopgave opgenomen van 3.000 nieuwe woningen, waarvan minimaal 1.220 in de eerste vijf jaar. Voor de periode daarna, van 2031-2040, wordt uitgegaan van een opgave van 2.000 nieuwe woningen. Daarnaast is in de Woonvisie ook de woningbehoefte per kern inzichtelijk gemaakt. Voor de kern Andel is alleen al in de periode 2021-2025 sprake van een woningbehoefte van 55 woningen (van de 1.220).

Bestaand stedelijk gebied
In artikel 1.1.1, lid h van het Bro is bepaald dat onder bestaand stedelijk gebied wordt verstaan: "bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur". Fase 3 van de nieuwe wijk Bronkhorst, en daarmee het plangebied, ligt ingeklemd tussen de bestaande bebouwing aan Hoofdgraaf, de bestaande bebouwing aan de Neer-Andelseweg, de bestaande bebouwing aan de weg Bronkhorst en de bebouwing in fase 2 van de wijk. Het plangebied maakt daarmee deel uit van het bestaand stedenbouwkundig samenstel en is daardoor gelegen in bestaand stedelijk gebied. Daarbij is van belang dat de gehele nieuwe wijk Bronkhorst, waaronder fase 3, in de Interim Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant ook is aangewezen als stedelijk gebied. Overigens zou de ontwikkeling van fase 3 ook verantwoord zijn vanuit de ladder indien het plangebied niet zou worden aangemerkt als bestaand stedelijk gebied. Het is namelijk niet mogelijk om elders in Andel binnen het bestaand stedelijk gebied te voorzien in een woningbouwlocatie voor 69 woningen. Er zijn daarvoor binnen het

[2] *www.brabant.nl/bevolkingsprognose*

stedelijk gebied van Andel geen locaties beschikbaar die daarvoor voldoende omvang hebben.

Conclusie
Het bestemmingsplan voldoet aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

3.2.4 Waterbeleid
Een ander belangrijk onderwerp in het rijksbeleid is duurzaam waterbeheer.
De Europese Kaderrichtlijn Water, die sinds 2000 van kracht is, speelt hierbij een belangrijke rol. De richtlijn moet er immers voor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2027 op orde is. Dit betekent dat de rijksoverheid streeft naar een watersysteem dat zoveel mogelijk de natuurlijke situatie (zonder ingrepen van de mens) benadert. Het streven is onder andere gericht op het behouden en vergroten van de ruimte voor water, waar mogelijk vasthouden van water en verbetering van de waterkwaliteit. De waterbeheerders spelen hierbij een belangrijke rol.

In de ruimtelijke plannen, waaronder het bestemmingsplan, moet een Waterparagraaf worden opgenomen. In paragraaf 5.6 van deze plantoelichting wordt hier nader op ingegaan.

3.3 PROVINCIAAL BELEID

3.3.1 Omgevingsvisie Kwaliteit van Brabant
Op 14 december 2018 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de Brabantse Omgevingsvisie 'De kwaliteit van Brabant – Visie op de Brabantse leefomgeving' vastgesteld. Met deze omgevingsvisie geeft de provincie, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, richting aan wat zij voor Brabant wil bereiken en biedt daarmee handvatten voor haar handelen in de praktijk. De provincie streeft ernaar dat deze visie, hoewel formeel alleen zelfbindend, Brabant samenbindt.

Met de omgevingsvisie formuleert de provincie haar ambitie: hoe moet de Brabantse leefomgeving er in 2050 uitzien? En daarbij stelt zij mobiliserende tussendoelen: wat willen we in 2030 voor elkaar hebben om die ambitie te verwezenlijken?

<u>Eén basisopgave en vier hoofdopgaven</u>
De Omgevingswet heeft als doel een balans te vinden tussen beschermen (veilig, gezond met waarborg voor omgevingskwaliteit inclusief natuur) en benutten (optimaal gebruik en ontwikkelen van de leefomgeving om maatschappelijke behoeften te vervullen). Met de Omgevingsvisie geeft de provincie aan wat zij belangrijk vindt voor de verbetering en duurzame ontwikkeling van de leefomgeving van de inwoners van Brabant. De focus ligt daarbij op de vier hoofdopgaven voor de middellange en lange termijn:
- Werken aan de Brabantse energietransitie;
- Werken aan een klimaatproof Brabant;
- Werken aan de slimme netwerkstad;
- Werken aan een concurrerende, duurzame economie.

Het gaat om grote maatschappelijke opgaven die niet los van elkaar te zien zijn, maar die -vanuit de basis- met elkaar zijn verbonden. Het zijn urgente opgaven die

raken aan de essentie van de omgevingsvisie: de visie als inspirerend eindbeeld en mobiliserende strategie.

De visie geeft daarbij richting aan deze opgaven vanwege de ingrijpende veranderingen waarmee zij gepaard gaan. Extra focus op deze hoofdopgaven is nodig om een goede basis met een goede omgevingskwaliteit te behouden. De provincie heeft daarom de volgende basisopgave in de Omgevingsvisie benoemd: werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit. Voor de feitelijke realisering spelen gemeenten en initiatiefnemers de hoofdrol. Het voorliggende plan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst mogelijk. Hierbij wordt aangesloten op de basisopgave uit de Omgevingsvisie. Uitgangspunt is dat er een wijk ontstaat met een goede omgevingskwaliteit, waarmee tegemoet gekomen wordt aan een belangrijke maatschappelijke opgave: het voorzien in de woningbehoefte in een aantrekkelijk woonmilieu.

Uitwerking in programma's en verordening
De Omgevingsvisie bevat geen sectorale beleidsdoelen. De concrete doelen, voor bijvoorbeeld natuur, water, veiligheid, milieu, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit, staan nu nog in de bestaande plannen van de provincie (PMWP, Structuurvisie RO, BRUG, PVVP). Grote delen van die beleidsplannen horen vanuit het systeem van de Omgevingswet straks (soms verplicht) thuis in een programma. De provincie stemt de komende tijd dit sectorale beleid af op de weg die met de Omgevingsvisie is ingeslagen. Beleid en maatregelen worden uitgewerkt in programma's en waarden worden beschermd via de op te stellen omgevingsverordening.

3.3.2 Structuurvisie ruimtelijke ordening Noord-Brabant
Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben op 1 oktober 2010 de Structuurvisie ruimtelijke ordening vastgesteld. Deze structuurvisie is op 1 januari 2011 in werking getreden.
Op 7 februari 2014 stelden Provinciale Staten van Noord-Brabant de 'Structuurvisie 2010 – partiële herziening 2014' vast. Deze herziening is op 19 maart 2014 in werking getreden en is een gedeeltelijke actualisatie van de visie die in 2010 werd vastgesteld.

De structuurvisie beschrijft de ambities van de provincie in het ruimtelijke beleid tot 2025. Deze ambities zijn vervolgens in de Interim omgevingsverordening (zie paragraaf hierna) concreet uitgewerkt.
De provincie streeft naar een concentratie van verstedelijking, robuuste en aaneengesloten natuurgebieden, concentratiegebieden voor glastuinbouw en intensieve veehouderijen en voldoende ruimte voor waterberging nu en in de toekomst. De provincie wil duurzaam en zuinig omgaan met de leefomgeving en de ruimte, een goede relatie creëren tussen wonen en werken in de stedelijke omgeving en een groene landelijke omgeving daarbuiten.

In haar ruimtelijke beleid kiest de provincie tot 2025 voor de verdere ontwikkeling van gevarieerde en aantrekkelijke woon-, werk- en leefmilieus en een kennisinnovatieve economie met als basis een klimaatbestendig en duurzaam Brabant. Het principe van behoud en ontwikkeling van het landschap is in deze structuurvisie de rode draad die de ruimtelijke ontwikkelingen stuurt. Met de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe wijk Bronkhorst, dat door het voorliggende plan mogelijk wordt gemaakt, wordt een aantrekkelijk woonmilieu gerealiseerd. Er is daarbij sprake van concentratie van verstedelijking bij de bestaande kern Andel, waardoor zuinig wordt omgegaan met de ruimte en versnippering van het

landschap wordt voorkomen, zodat landschappelijke kwaliteiten zoveel mogelijk behouden blijven.

De structuurvisie is samen met de Interim omgevingsverordening (zie paragraaf 3.3.3) een middel om de provinciale ruimtelijke visie op Brabant te realiseren en een belangrijk toetsingskader voor nieuwe ruimtelijke initiatieven.

3.3.3 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Op 25 oktober 2019 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de Interim omgevingsverordening vastgesteld, welke op 5 november 2019 in werking is getreden. Sindsdien is de verordening enkele malen op onderdelen aangepast. De Interim omgevingsverordening (IOV) betreft een samenvoeging van verschillende regelingen op provinciaal niveau met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat de regels betrekking hebben op milieu, natuur, ruimtelijke ordening, water, bodem en wegen. De IOV is daarbij een eerste stap op weg naar een definitieve omgevingsverordening, die op grond van de Omgevingswet wordt vastgesteld en die verplicht is voor provincies.
De IOV is beleidsneutraal van karakter. Dat betekent dat er geen nieuwe beleidswijzigingen zijn doorgevoerd, behalve als deze voortvloeien uit vastgesteld beleid zoals de omgevingsvisie. In principe zijn de huidige regels gehandhaafd met het huidige beschermingsniveau.
De beleidsneutrale omzetting betekent overigens niet dat er in het geheel geen wijzigingen ten opzichte van de huidige verordeningen zijn verwerkt.
Belangrijke uitgangspunten vanuit de Omgevingsvisie zijn verwerkt. De nieuwe manier van werken met diep, rond en breed kijken is opgenomen en er wordt vaker een koppeling gelegd met omgevingskwaliteit. De nadruk op omgevingskwaliteit komt ook tot uitdrukking bij de kwalitatieve benadering voor hergebruik van leegstaand vastgoed in het landelijk gebied en duurzame verstedelijking.

De IOV wil goede initiatieven ondersteunen. Daarvoor sluit de IOV aan bij de nieuwe manier van werken uit de Brabantse omgevingsvisie en worden meer mogelijkheden geboden voor maatwerk. Hiertoe zijn in de omgevingsverordening in plaats van middelvoorschriften doelvoorschriften opgenomen en wordt uitgegaan van een 'ja, mits - benadering'.

Net als de voorgaande Verordening Ruimte 2014 is de IOV een juridisch bindend instrument. Niet alle onderwerpen lenen zich voor opname in de verordening, daarom heeft de provincie op basis van de provinciale belangen een selectie gemaakt van geschikte onderwerpen. In het algemeen zijn dit onderwerpen met heldere criteria en een zwaarwegend provinciaal belang.

Relatie met het plangebied

Het voorliggende plan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst mogelijk. Dit is een stedelijke ontwikkeling. Hiervoor gelden de regels uit artikel 3.42 van de IOV.

Artikel 3.42 Duurzame stedelijke ontwikkeling

Lid 1
Een bestemmingsplan dat voorziet in de ontwikkeling van een locatie voor wonen, werken of voorzieningen ligt binnen Stedelijk gebied en bevat een onderbouwing dat:

a. de ontwikkeling past binnen de regionale afspraken, bedoeld in afdeling 5.4 Regionaal samenwerken;

b. het een duurzame stedelijke ontwikkeling is.

Lid 2
Een duurzame stedelijke ontwikkeling voor wonen, werken of voorzieningen:
a. bevordert een goede omgevingskwaliteit met een veilige en gezonde leefomgeving;
b. bevordert zorgvuldig ruimtegebruik, waaronder de transformatie van verouderde stedelijke gebieden;
c. geeft optimaal invulling aan de mogelijkheden voor productie en gebruik van duurzame energie;
d. houdt rekening met klimaatverandering, waaronder het tegengaan van hittestress en voldoende ruimte voor de opvang van water;
e. geeft optimaal invulling aan de mogelijkheden voor duurzame mobiliteit;
f. draagt bij aan een duurzame, concurrerende economie.

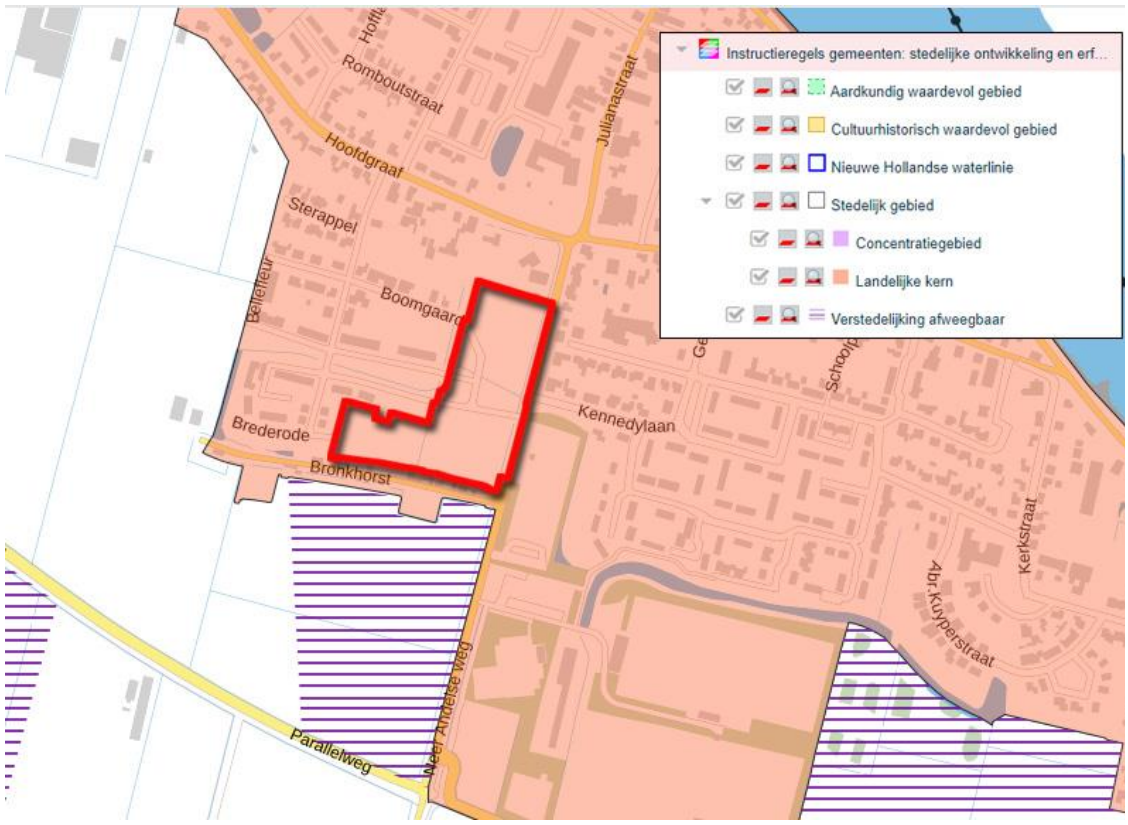

Figuur 12 – Uitsnede kaart behorend bij de instructieregels 'stedelijke ontwikkeling en erfgoed' uit de IOV, in relatie tot fase 3 van de wijk Bronkhorst (rood omlijnd). Hierop is te zien dat fase 3 geheel binnen het werkingsgebied 'Stedelijk gebied, Landelijke kern' ligt. (bron: Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant, geconsolideerde versie augustus 2023).

Het plangebied is in de IOV aangeduid als Stedelijk gebied, Landelijke kern (zie figuur 12). De locatie van fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst ligt derhalve binnen Stedelijk gebied. De woningbouwontwikkeling in het plangebied past binnen de regionale woningbouwafspraken, zie paragraaf 3.2.3 en 3.4.1. Daarnaast betreft het ook een duurzame stedelijke ontwikkeling. Daaromtrent wordt het volgende overwogen.

Bij de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst is sprake van zorgvuldig ruimtegebruik en wordt een goede omgevingskwaliteit bevorderd. Fase 3 wordt binnen bestaand Stedelijk gebied van de kern Andel gerealiseerd, zoals aangegeven in de IOV. Daarbij wordt bovendien voldaan aan de Ladder voor duurzame verstedelijking, zie paragraaf 3.2.3. Fase 3 sluit direct aan op fase 2 van de nieuwe wijk en grenst aan bestaande bebouwing langs de Hoofdgraaf, de Neer-Andelseweg en bebouwing langs de weg Bronkhorst. De woningbouw wordt daarmee geconcentreerd bij de bestaande kern van Andel, waardoor het stedelijk gebied compact blijft en versnippering van het landschap wordt voorkomen. De ruimtelijke hoofdstructuur van fase 3 sluit bovendien aan op de structuur uit fase 2: de oost-west gerichte wegen- en groenstructuur uit fase 2 wordt doorgezet in fase 3. De omvang van de functie en bebouwing voegt zich qua maat en schaal goed in de omgeving. De omvang van de nieuwe woonwijk Bronkhorst, en daarmee fase 3 die door voorliggend plan wordt mogelijk gemaakt, is passend bij het dorp Andel. De nieuwe wijk vormt als het ware een vierde kwadrant van de kern, waardoor de uitbreiding een logische stap is in de groei van het dorp, waarbij het karakter van het dorp geen geweld wordt aangedaan. De wijk wordt gestructureerd in dezelfde richting als de lange lijnen in het bestaande dorp; de oost-west lijnen bestaande uit historische bebouwingslinten en dijken. De maat en schaal van de nieuwe woningen (hoogte en oppervlakte) in fase 3 sluit aan op die van fase 1 en 2 alsmede op de andere bestaande bebouwing in de directe omgeving. Daarmee is deze vanuit ruimtelijk en stedenbouwkundig oogpunt passend.

Groen en water vormen belangrijke structurerende elementen in de nieuwe wijk. Daardoor is er ruimte voor waterberging en worden verdroging, wateroverlast en hittestress tegengegaan. Tegelijkertijd is het van belang voor de belevingswaarde van de nieuwe wijk: groen en water zorgen voor een ruime opzet van de wijk, voor de vormgeving van de oost-west structuur van de wijk en is op korte afstand aanwezig. Op deze wijze worden opgaven gecombineerd (meerwaardecreatie): er wordt rekening gehouden met klimaatverandering en een aantrekkelijk groen woonmilieu gecreëerd.

In fase 3 wordt volop rekening gehouden met mogelijkheden voor de productie en gebruik van duurzame energie. De nieuwe woningen worden niet aangesloten op het gasnet. De energiebehoefte wordt zoveel mogelijk gereduceerd door het treffen van energiebesparende maatregelen. Er zullen duurzame energiebronnen worden toegepast, zoals zonne-energie (zonnepanelen op daken). Daarnaast zullen er ook duurzame bouwmaterialen worden gebruikt.

Verder stimuleert de ligging van de nieuwe wijk Bronkhorst, op korte afstand van winkels voor dagelijkse boodschappen, scholen en sportvelden, alsmede de realisatie van meerdere ontsluitingen van de wijk in verschillende richtingen (zowel op de Hoofdgraaf als op de Neer-Andelseweg), duurzame mobiliteit. Winkels, scholen en sportvoorzieningen zijn hierdoor dichtbij, waardoor het gebruik van de fiets aantrekkelijk is voor de bewoners.

Tot slot levert de ontwikkeling van de nieuwe wijk, waaronder fase 3, ook een bijdrage aan een duurzame, concurrerende economie. Voor de totstandkoming van een dergelijke economie is het immers noodzakelijk dat er voldoende woningen beschikbaar zijn in een aantrekkelijk woonmilieu. Woningzoekenden kunnen hierdoor in de regio blijven wonen of zich er vestigen, waardoor er een groter arbeidspotentieel ontstaat.

Conclusie
Er wordt voldaan aan artikel 3.42 van de IOV. Er zijn derhalve geen belemmeringen vanuit de IOV voor de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst.

3.4 REGIONAAL BELEID

3.4.1 Regionale Agenda Wonen 2017
Op 1 december 2016 hebben provincie Noord-Brabant en de Regio West-Brabant en de daarin gelegen gemeenten de Regionale Agenda Wonen (RAW) voor de regio West-Brabant opgesteld.
Deze regionale Agenda Wonen omvat navolgende hoofdonderwerpen:
- ✓ de actuele woningmarkt ontwikkelingen;
- ✓ de regionale woningbouwafspraken 2016;
- ✓ en de actuele woonagenda subregio's 2017.

Het plangebied is gelegen in de subregio Land van Heusden en Altena. Voor de woningbehoefte is uitgegaan van de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose die periodiek (in de regel eenmaal per drie jaar) wordt geactualiseerd. Hierin is bepaald dat binnen de kernen van de voormalige gemeente Woudrichem (waaronder Andel) behoefte is aan 545 extra woningen (2016 t/m 2025).

<u>Relatie met het plangebied</u>
Het bestemmingsplan maakt de realisatie van maximaal 69 woningen in fase 3 van de nieuwe wijk 'Bronkhorst' ten zuidwesten van de kern Andel mogelijk. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de gewenste woningbouwproductie in de regio. Een mix in woningtypologieën voor diverse doelgroepen is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Het plan sluit daarmee aan op het beleid uit de Regionale Agenda Wonen.

3.5 GEMEENTELIJK BELEID

3.5.1 Structuurvisie Land van Heusden en Altena
De voormalige gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem hebben gezamenlijk de Structuurvisie Land van Heusden en Altena opgesteld. Deze is op 25 juni 2013 door de toenmalige gemeenteraad van Woudrichem vastgesteld. Met deze structuurvisie zijn de hoofdlijnen vastgelegd van het gewenste ruimtelijke beleid richting 2025.

Een belangrijk uitgangspunt voor de opzet van de structuurvisie vormt de sturingsfilosofie die de gemeenten voor de planperiode in de ruimtelijke ordening willen hanteren. Het is om deze reden dat de gemeenten voor alle vijf beleidsvelden die in hun onderlinge samenhang in deze structuurvisie langskomen - wonen, voorzieningen, economie, omgeving en eigenheid, verkeer en mobiliteit - steeds vier vormen van gemeentelijke regie onderscheiden. Het gaat dan om ruimtelijke ontwikkelingen die de gemeenten tot hun basisverantwoordelijkheid rekenen (moeten), ontwikkelingen die hun ambities betreffen (willen), ontwikkelingen die veelal van derden afkomstig zijn maar waarbij de gemeenten zo goed mogelijk kansen willen benutten (kunnen) en tenslotte ontwikkelingen die de gemeenten willen voorkomen omdat ze kwaliteiten en waarden aantasten (voorkomen). Voor het plangebied is met name het beleidsveld 'wonen' van belang.

Wonen
Het moet voor iedereen fijn wonen zijn in het Land van Heusden en Altena. Een leefbare en fijne woonomgeving betekent een goede balans tussen vraag en aanbod voor wat betreft de woningvoorraad. Naast de kwantiteit is ook de kwaliteit van de woning, de directe woonomgeving en de dorpen van groot belang.
De gemeenten in het Land van Heusden en Altena zullen in de toekomst de kwaliteit van de woningvoorraad een belangrijkere rol geven ten opzichte van de kwantiteit. Woningen moeten voorzien in de kwalitatieve behoefte gedurende de hele levensduur van de woning. De juiste woningen van de juiste kwaliteit bepalen de woon- en leefkwaliteit van de wijken, dorpen en regio.

Voldoende passende woonruimte
Elke inwoner van het Land van Heusden en Altena moet in beginsel in staat zijn in zijn of haar gemeente een passende woning te vinden. Passend ten aanzien van de aard van de woning, de bereikbaarheid van de noodzakelijke voorzieningen, maar ook ten aanzien van de betaalbaarheid. Het gaat hierbij zowel om passende woningen voor de eigen aanwas binnen de gemeente als om het faciliteren van de veranderende vraag als gevolg van demografische ontwikkelingen.

Figuur 13 – Uitsnede plankaart Structuurvisie Land van Heusden en Altena met aanduiding van het plangebied, Bronkhorst fase 3 (groene cirkel)

Relatie met het plangebied
Het voorliggende bestemmingsplan geeft invulling aan de beleidsuitgangspunten uit de Structuurvisie Land van Heusden en Altena. Het plan maakt maximaal 69 nieuwe woningen mogelijk in fase 3 van de nieuwe wijk Bronkhorst en levert zo een bijdrage aan de realisatie van voldoende passende woonruimte. Het plangebied is op de structuurvisiekaart aangeduid als stedelijk gebied, en daarmee als een gebied waar woningbouw kan worden gerealiseerd. De ontwikkeling van fase 3 is derhalve in overeenstemming met de structuurvisie.

Het behouden en beschermen van de kernspecifieke kwaliteiten en eigenheden van de dorpen vormt de basis van het beleid in de structuurvisie. De gebruikskwalitei-

ten van de kernen staan daarbij voorop. De eigenheid van de dorpen wordt gedragen door de mate waarin de historische basis, gerelateerd aan de specifieke locatie van de kern, zijn functionele achtergrond en de ontwikkelingsdynamiek herkenbaar en beleefbaar zijn. Om de eigenheden en kwaliteiten te behouden moeten nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen daar nadrukkelijk rekening mee houden. Dit is het geval bij de ontwikkeling van de nieuwe wijk Bronkhorst. De nieuwe wijk vormt als het ware een vierde kwadrant van de kern, waardoor er sprake is van een ruimtelijk-stedenbouwkundig passende uitbreiding en de eigenheden en kwaliteiten van het bestaande dorp niet worden geschaad. De wijk wordt daarbij gestructureerd in dezelfde richting als de lange lijnen in het bestaande dorp, de oost-west lijnen bestaande uit historische bebouwingslinten en dijken. De historische basis wordt daarmee als het ware voortgezet in de nieuwe wijk.

3.5.2 Woonvisie 2021-2025

Op 22 juni 2021 heeft de gemeenteraad van Altena de nieuwe gemeentelijke woonvisie vastgesteld. De woonvisie vormt een belangrijke bouwsteen voor de nog op te stellen gemeentelijke Omgevingsvisie, dient als basis voor de prestatieafspraken met corporaties en huurdersorganisaties, en maakt helder hoe de gemeente haar ambities op het gebied van wonen waar wil maken, zowel binnen de gemeente als met externe betrokkenen. De volgende thema's vormen de kern van de woonvisie:

- Meer woningen met de juiste kwaliteit: kwantiteit en kwaliteit;
- Betaalbaar wonen: sociale huur, middeninkomens;
- Kwaliteit bestaande voorraad op peil: verduurzaming, levensloopgeschikt;
- Wonen met zorg: ouderen, mensen met verstandelijke beperking, maatschappelijke opvang en psychiatrische problematiek, prettige woonomgeving;
- Leefbare en vitale kernen: voldoende draagkracht, vitaliteit, groene woonomgeving;
- Bijzondere doelgroepen: spoedzoekers, arbeidsmigranten en statushouders.

Geconstateerd is dat het aantal huishoudens in de gemeente Altena de afgelopen vijf jaar met ongeveer 1.400 is gegroeid. Hierdoor neemt de druk op de woningmarkt toe. En de verwachting is dat de vraag naar woningen de komende jaren ook blijft aanhouden. Op basis van de meest recente Provinciale prognose (2020) ligt er voor de periode 2021-2025 een opgave om de woningvoorraad in de gemeente Altena met 1.220 woningen uit te breiden. In de visie is voor de gemeente Altena voor de periode 2021-2030 een totale woningbouwopgave opgenomen van 3.000 nieuwe woningen (waarvan dus minimaal 1.220 in de eerste vijf jaar). Voor de periode daarna, van 2031-2040, wordt uitgegaan van een opgave van 2.000 nieuwe woningen.

Om te kunnen voorzien in de woningbehoefte én als impuls voor de leefbaarheid en vitaliteit van kernen is het van belang dat er in alle kernen van Altena kan worden gebouwd. In de woonvisie is vervolgens een indicatie voor de kwantitatieve behoefte per kern weergegeven. Deze kwantitatieve behoefte geeft een richting aan, maar is niet in beton gegoten. Juist op kernniveau spelen er soms andere factoren mee die vragen om een zekere mate van flexibiliteit in het woningbouwprogramma.

Ook is een indicatief kwalitatief nieuwbouwprogramma in de Woonvisie weergegeven, als richtsnoer voor de totale bouwproductie in de gemeente in de komende 10 jaar (zie tabel 1).

Sociale huur	Betaalbare koop	Middelduur laag	Middelduur hoog	Duur
< € 752,33	< € 260.000	Koop € 260.000 - € 344.000 (NHG) Huur € 752,33 - € 1.000	Koop € 344.000 - € 500.000 Huur > € 1.000	Koop > € 500.000
20-25%	15-20%	15-20%	15-25%	10-20%

Tabel 1 – Indicatief nieuwbouwprogramma gemeente Altena (prijspeil 2021) (bron: Woonvisie 2021-2025)

Voor de kern Andel is in de woonvisie aangegeven dat er in de periode 2021-2025 behoefte is aan ongeveer 55 woningen (van de 1.220). De vraag richt zich met name op betaalbare grondgebonden koopwoningen gericht op starters. Daarnaast is er enige behoefte aan levensloopgeschikte koopwoningen onder senioren. Daarbij kan het zowel om een appartement (maar dan wel in de buurt van het centrum) als een kleine grondgebonden woning gaan. Er is een beperkte vraag naar huurwoningen. Met name onder senioren die kleiner willen wonen in een levensloopgeschikte woning.

Met het voorliggende bestemmingsplan, dat voorziet in de realisatie van maximaal 69 woningen in diverse categorieën (rijwoningen, tweekappers, vrijstaande woningen, appartementen en levensloopbestendige woningen) en prijsklassen (o.a. sociale huur woningen, betaalbare koopwoningen en middeldure huurwoningen), wordt hierop ingespeeld.

3.5.3 Beleidsvisie riolering en water

Vooruitlopend op de fusie van de gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem (die per 1 januari 2019 tot stand is gekomen) hebben deze voormalige gemeenten in 2017 een gezamenlijke 'Beleidsvisie riolering en water' opgesteld. De visie vormt de basis voor het nog op te stellen rioleringsprogramma. Tezamen vervangen zij het traditionele en wettelijke planinstrument Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP).
In de waterparagraaf (paragraaf 5.6) is dit onderdeel nader uitgewerkt.

3.5.4 Nota Ruimtelijke Kwaliteit

Op 12 maart 2021 is door de gemeenteraad van Altena de Nota Ruimtelijke Kwaliteit vastgesteld. Deze nota vervangt het welstandsbeleid van de drie voormalige gemeenten. Daarmee zijn de regels rondom welstand vernieuwd en ontstaat ook een eenduidig welstandsbeleid.

De gemeente Altena heeft ervoor gekozen om de welstandregels zoveel mogelijk los te laten. Alleen voor het beschermd stadsgezicht Vesting Woudrichem en voor monumenten blijven welstandsregels gelden. Bij grotere ontwikkelingen en ontwikkelingen in waardevolle gebieden, zoals de Nieuwe Hollandse Waterlinie, kan wel een beeldkwaliteitsplan worden gevraagd. Maar dit is niet verplicht.
Voor de hele gemeente is wel een excessenregeling opgenomen zodat zaken achteraf onderworpen kunnen worden aan een beoordeling wanneer er een ernstige mate van negatieve invloed op de omgeving afstraalt.

Het plangebied ligt ten zuidwesten van de kern Andel. Binnen dit gebied zijn geen monumenten aanwezig. Daardoor zijn het gebied en de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst 'welstandsvrij'.

3.5.5 Beleidsnota 'Ruimte voor spelen'

In juni 2008 heeft de voormalige gemeente Woudrichem de Beleidsnota 'Ruimte voor spelen' vastgesteld. Het doel van het speelruimtebeleid is het realiseren van een gevarieerd, voldoende en goed gespreid aanbod van speelvoorzieningen zodat kinderen en jongeren nu en in de toekomst spelenderwijs kunnen opgroeien in de gemeente. Gevarieerd, zodat voor de verschillende doelgroepen een voldoende diversiteit aan typen speelplekken aanwezig is en het aanwezige aanbod aansluit op de behoeften van de verschillende doelgroepen. Voldoende, zodat het aantal speelvoorzieningen, de omvang hiervan en het aantal speeltoestellen in overeenstemming is met het aantal inwoners dat tot de doelgroep behoort. Ten slotte dient rekening te worden gehouden met de actieradius van de verschillende doelgroepen. In de beleidsnota wordt de wijk Bronkhorst als potentiële locatie voor de realisering van een nieuwe speelplaats voorgesteld.

3.5.6 Archeologie en cultuurhistorie

Sinds de invoering van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) op 1 september 2007, nu de Erfgoedwet en later ook de Omgevingswet, ligt de verantwoordelijkheid ten aanzien van de archeologische erfgoedzorg grotendeels bij de gemeentelijke overheden.
Het gemeentelijk beleid ten aanzien van archeologische monumentenzorg is vastgelegd in de “Nota Archeologie. Tot op de Bodem. Update 2018” en de “Erfgoedverordening Altena 2019”. In de paragrafen 5.10 en 5.11 worden deze onderdelen nader toegelicht.

3.5.7 Parkeerbeleid en Nota Parkeernormen Altena

Het parkeerbeleid in de gemeente Altena is verwoord in de beleidsnota ‘Parkeerbeleid gemeente Altena’ dat op 15 december 2020 door de gemeenteraad is vastgesteld. In deze nota wordt aan de hand van een beschrijving van de huidige situatie alsook trends en ontwikkelingen op het gebied van parkeren, een visie gegeven op verschillende parkeerbeleidsthema’s.

Een van de thema’s die een belangrijke rol speelt zijn de parkeernormen.
Als onderdeel van het parkeerbeleid heeft de gemeente in dit kader ook de ‘Nota Parkeernormen Altena’ vastgesteld (eveneens 15 december 2020). De Nota parkeernormen geeft duidelijkheid bij het bepalen van de parkeerbehoefte bij nieuwe ontwikkelingen. Hoewel de Nota Parkeernormen Altena als bijlage bij het parkeerbeleid is opgenomen, heeft deze nota wel een zelfstandige status.

In de Nota Parkeernormen Altena is voor de functie / hoofdgroep ‘wonen’ aangegeven welke parkeernorm geldt en hoe op basis van deze norm de gemeentelijke parkeereis bij nieuwe ontwikkelingen moet worden berekend.
In paragraaf 5.13 wordt de parkeersituatie in het plangebied in relatie tot de parkeernormen verwoord.

4 NIEUWE SITUATIE

4.1 HET INITIATIEF

Het voorliggende bestemmingsplan heeft betrekking op fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst ten zuidwesten van de kern Andel. In fase 3 worden maximaal 69 woningen gebouwd, in verschillende woningtypen en prijsklassen. Er komen rijwoningen, tweekappers, vrijstaande woningen, appartementen en levensloopbestendige woningen. Het is de bedoeling dat de nieuwe wijk Bronkhorst in totaal plaats biedt aan circa 225 woningen. Er zijn ruimtelijke uitgangspunten opgesteld die als basis fungeren voor de stedenbouwkundige opzet (van zowel fase 1, 2 als 3) van de nieuwe wijk. Deze zijn opgenomen in de 'Inrichtingsvisie Bronkhorst – Andel' uit 2007. Deze uitgangspunten vormen ook de basis voor het bestemmingsplan, waarbij wel rekening is gehouden met nieuwe inzichten en de sindsdien veranderde behoefte aan woningen. Hieronder komen deze uitgangspunten aan de orde.

4.2 RUIMTELIJKE UITGANGSPUNTEN

4.2.1 Ruimtelijk concept

- De uitbreiding van Andel met een "vierde kwadrant", tot aan het bestaande lint Bronkhorst, vormt, in ruimtelijk en historisch perspectief bezien, een logische en passende stap in de verdere ontwikkeling van deze kern, die het karakter van het dorp niet schaadt.
- De hoofdstructuur van Bronkhorst volgt de richting van de lange, historisch-

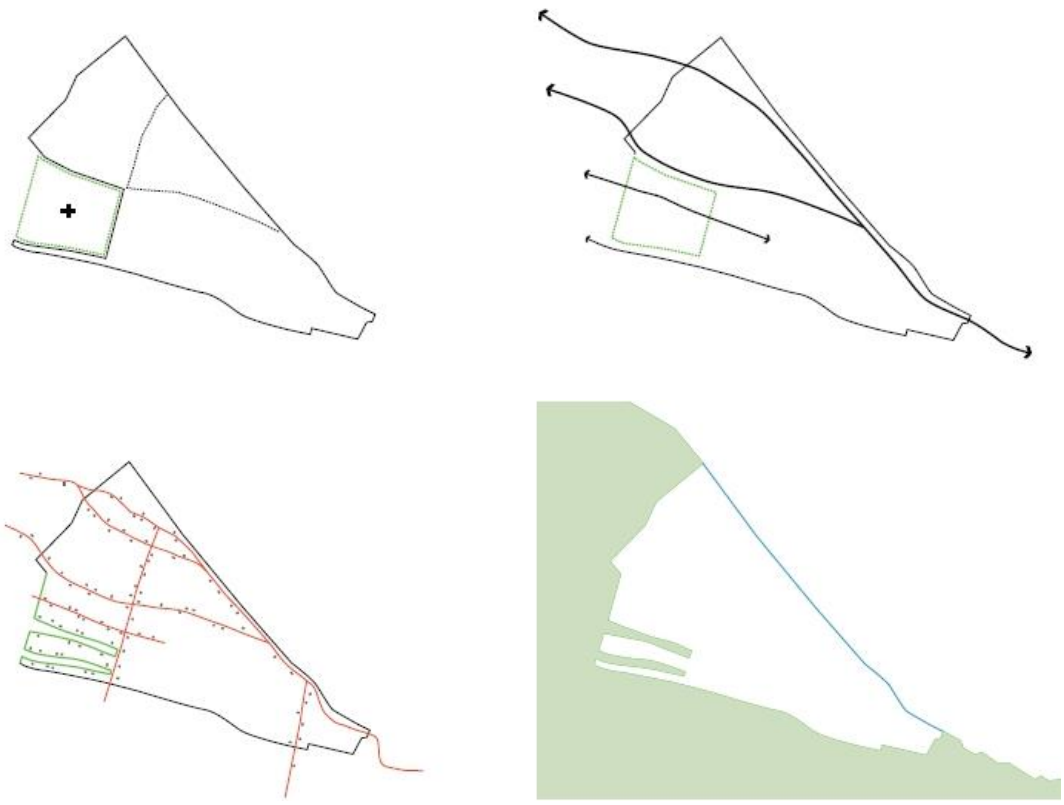

Figuur 14 – Ruimtelijk concept nieuwe wijk Bronkhorst, fase 1, 2 en 3 (bron: VHP stedebouwkundigen+architecten+landschapsarchitecten)

landschappelijke lijnen van de oorspronkelijke kern. Deze lijnen betreffen met name de dijken langs en (min of meer) evenwijdig aan de rivier.
- De hoofdrichting van Bronkhorst gaat hierdoor op verschillende manieren relaties aan met de omgeving, zoals met Andel zelf aan de noord- en oostzijde, met het bestaande lint Bronkhorst aan de zuidzijde en met het open buitengebied aan de westzijde.
- In traditioneel opgezette uitbreidingen profiteren meestal alleen de randpercelen van de directe ligging aan het landelijke gebied. Door het landelijke gebied als het ware door te zetten in de groenstructuur van Bronkhorst krijgen beduidend meer percelen (in zekere zin) een relatie met het landelijke gebied.
- Bronkhorst wordt geen gesloten, introverte wijk, maar een open ontwikkelingsgebied, gevormd door een stelsel van nieuwe bebouwingslinten, gebaseerd op de bestaande, historisch-landschappelijke lijnen in het gebied.

4.2.2 Inrichtingsprincipes

De horizontale geleding van de nieuwe wijk Bronkhorst wordt vormgegeven door verschillende soorten openbare ruimtes. Ten noorden van het bebouwingslint Bronkhorst wordt door middel van een brede retentiezone langs de nieuwe straat Wijnappel afstand gehouden tot de kleinschalige bebouwing binnen dit lint. Centraal in het gebied loopt een hoofdwatergang met eveneens een brede retentiezone. Door een minder ruige inrichting hiervan is hier meer ruimte om speelmogelijkheden te bieden. In het noorden van de nieuwe wijk wordt het straatbeeld gevormd door een groene inrichting.

Retentiezones maken een duurzaam waterbeheer mogelijk. Het regenwater van daken en wegen wordt dan oppervlakkig afgekoppeld, en kan op piekmomenten in de retentiezones (eerst passeert het water een bodempassage) worden opgevangen alvorens het via de hoofdwatergang wordt afgevoerd. De retentiezones hebben zo flauw mogelijke taluds, om van nature voorkomende vegetatie een kans te geven en tevens soortendiversiteit te bevorderen door de vochtgradiënt.

De woningen oriënteren zich met een horizontale geleding op drie verschillende oost-west gerichte groene ruimtes. Hierbij wordt de zuidelijke groene retentiezone ingericht met ruigere vegetatie, waarbij toegankelijkheid kan worden geboden door een vlonder. Bij de centrale groene retentiezone is ruimte voor een primaire speelplek.

Deze horizontale geleding maakt het daarnaast mogelijk om zongericht te bouwen, teneinde optimaal gebruik te maken van actieve en passieve zonne-energie.

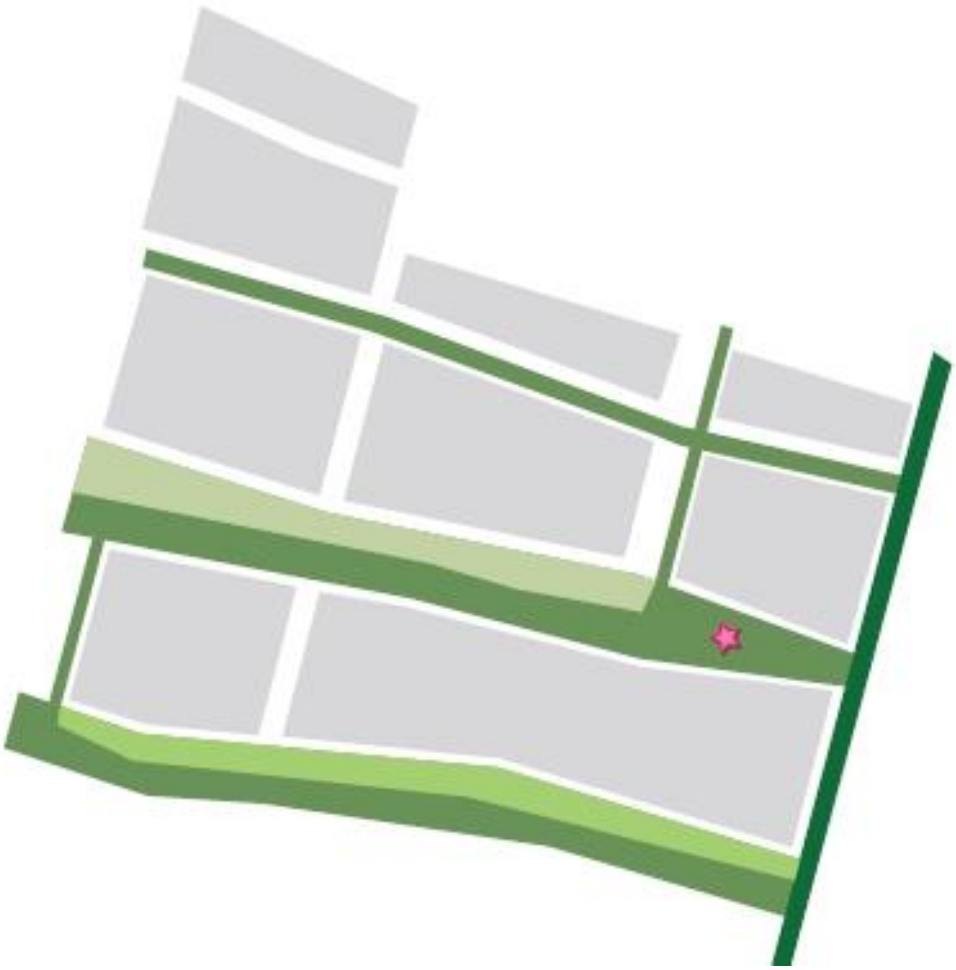

Figuur 15 – Horizontale geleding van de nieuwe wijk Bronkhorst met drie verschillende oost-west gerichte groene ruimtes. De ster geeft de plek in de centrale groenzone aan waar ruimte is voor een speelplek (bron: VHP stedebouwkundigen+architecten+ landschapsarchitecten)

4.2.3 Water en groen

De woningen worden georiënteerd op drie verschillende groene oost-west gerichte ruimtes. De centrale groenzone heeft naast een watervoerende functie eveneens een retentiefunctie. In de centrale groenzone wordt één grotere formele speelplek gemaakt, terwijl het overige groen (retentiezones) informele spelaanleidingen biedt.

Het hemelwater wordt via een gescheiden riolering naar de retentievoorzieningen gevoerd, via bodempassages (voor zuivering), alvorens het op de hoofdwatergangen wordt afgevoerd. Vanwege de klei in de bodem zijn de mogelijkheden voor infiltratie minimaal. De retentiezones zijn geïntegreerd met de groenzones en hieraan ontleent de buurt voor een belangrijk deel zijn identiteit.

De groenzones zijn geïntegreerd in het watersysteem waardoor water en groen samenkomen, dit biedt kansen voor de ecologie in de buurt. Daarnaast raken ze aan het buitengebied, waardoor verbindingen op een groter schaalniveau gelegd worden. Daar waar mogelijk zullen in de retentiezones ecologische oevers worden toegepast. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een meer ruige groenzone en een

parkachtige groenzone, waarin informele spelaanleidingen gevonden zullen worden. Daarnaast worden lanen gemaakt met (bloeiende) bomen.

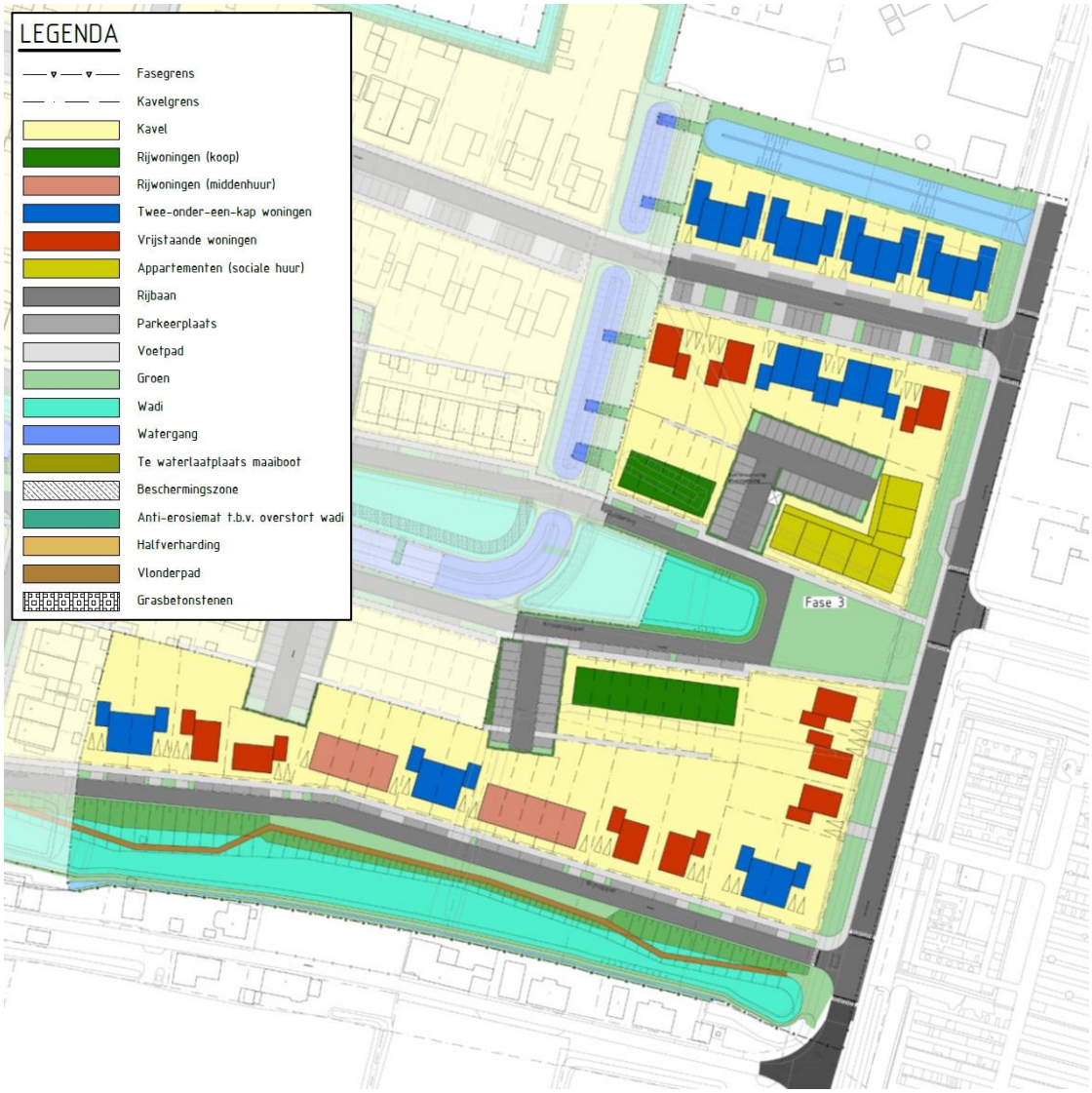

Figuur 16 – Concept verkaveling voor fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst, het plangebied in voorliggend bestemmingsplan (bron: buro Boot)

4.2.4 Verkeer en parkeren

De nieuwe wijk Bronkhorst krijgt drie ontsluitingen, twee vanaf de Neer-Andelse-weg (via fase 3), en één vanaf de Hoofdgraaf (via fase 1 en 2). Vanuit de nieuwe woonwijk wordt bovendien een voet- annex fietspad naar het lint Bronkhorst aangelegd.

De nieuwe wijk gaat onderdeel uitmaken van het 30km/u regime binnen de kern Andel. Fiets- en wandelroutes sluiten net als de wegen aan op de bestaande structuur van Andel, waaronder het bestaande lint van Bronkhorst.

Het geldende gemeentelijk parkeerbeleid (zie ook paragraaf 3.5.7) is leidend voor fase 3 van de nieuwe wijk. Het parkeren wordt geclusterd op grotere parkeervelden en parkeergelegenheden die zoveel mogelijk uit het straatbeeld zijn geplaatst. Door

gebruik van groen worden de parkeervelden verder uit het straatbeeld gehaald. Ter plekke van de rijwoningen is gekozen voor parkeerkoffers, met daaromheen hagen. Langs de straten is ook haaks- of langsparkeren mogelijk. In verband met de centrale retentievoorziening en hoofdwatergang en de benodigde onderhoudszone mag er in het centrale deel niet geparkeerd worden langs de straat aan de zijde van de retentievoorziening en de watergang. Middels parkeervelden wordt hier voldoende parkeergelegenheid gerealiseerd. Bij vrijstaande woningen en tweekappers kan er ook op eigen terrein worden geparkeerd.

4.2.5 Woningbouwprogramma

In totaal komen er in de nieuwe wijk Bronkhorst 230 woningen, waaronder maximaal 69 woningen in fase 3. Uitgangspunt voor de nieuwe wijk is de realisatie van een gedifferentieerd woningbouwprogramma, zowel qua woningtype, prijsklasse als eigendomstype (koop/huur). Er komen woningen voor verschillende doelgroepen.

Voor de woningen in fase 3 is een indicatieve verdeling gemaakt:
- 17 appartementen, sociale huur;
- 9 rijwoningen, middeldure huur;
- 14/15 rijwoningen, betaalbare koop;
- 18 twee-onder-één-kapwoningen, waaronder 8 levensloopbestendige woningen;
- 10 vrijstaande woningen.

Het bestemmingsplan staat uitwisseling van woningtypen toe, echter binnen het genoemde maximum aantal van 69 woningen.

De appartementen worden ondergebracht in één appartementengebouw dat maximaal 3 bouwlagen hoog wordt. De rijwoningen, twee-onder-één-kapwoningen, vrijstaande woningen en levensloopbestendige woningen krijgen een hoogte van maximaal 2 bouwlagen met kap.

Figuur 17 – Centrale groenzone met hoofdwatergang zoals al aanwezig in fase 1 en 2 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst (bron: Google Streetview)

5 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

5.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt een aantal milieu- en omgevingsaspecten toegelicht die bij een ruimtelijk plan, zoals een bestemmingsplan, in beschouwing moeten worden genomen. Na een algemene beschrijving, gebaseerd op beleid en regelgeving, wordt voor elk onderdeel ingegaan op de relatie met het plangebied.

5.2 GELUID

5.2.1 Beleid en regelgeving

De Wet geluidhinder (Wgh) beoogt de burger te beschermen tegen te hoge geluidbelastingen. De Wgh kent voor weg- en railverkeer alsmede voor gezoneerde industrieterreinen voorkeursgrenswaarden op nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, zoals bijvoorbeeld woningen. De Wgh gaat uit van zones langs (spoor)wegen en zones bij industrieterreinen. Het gebied binnen deze zone geldt als akoestisch aandachtsgebied waar, voor bestemmingsplannen die voorzien in nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, een akoestische toetsing uitgevoerd dient te worden.

In het kader van dit bestemmingsplan is alleen wegverkeerslawaai van belang. Er liggen in het bestemmingsplan of in de directe omgeving geen spoorlijnen of gezoneerde bedrijventerreinen.

<u>Wegverkeerslawaai</u>
In de Wgh is bepaald dat elke weg van rechtswege een geluidszone heeft (art. 74 lid 1). Een uitzondering hierop zijn wegen die zijn gelegen in een 30 km/uur-zone of in een woonerf. De breedte van de geluidszones is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van een weg: in stedelijk gebied of buiten stedelijk gebied. Voor gezoneerde wegen geldt een voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Dit wil zeggen dat de hoogst toelaatbare geluidsbelasting op de gevel van een woning, vanwege de weg, ten hoogste 48 dB mag bedragen. De waarde wordt berekend op basis van L_{den} (day, evening en night), ofwel op basis van de gemiddelde geluidsbelasting op een gevel gedurende 24 uur uitgedrukt in dB (= decibel). Als een geluidzone geheel of gedeeltelijk binnen het plangebied valt, moet akoestisch onderzoek worden verricht naar de geluidsbelasting op nieuwe woningen en andere geluidsgevoelige objecten binnen de geluidszone (artikel 77 Wgh). Dit heeft betrekking op nieuwe ontwikkelingen die binnen 10 jaar voorzien worden.

Indien de geluidbelasting de grenswaarde van 48 dB overschrijdt, dient er een hogere grenswaarde aangevraagd te worden bij het college van burgemeester en wethouders. Een hogere waarde kan in binnenstedelijk gebied worden aangevraagd tot een hoogte van maximaal 63 dB. Als deze waarde wordt overschreden, dan kan een project slechts worden gerealiseerd door het toepassen van 'dove gevels'.

Als een hogere grenswaarde moet worden vastgesteld, moet ook worden bepaald hoe hoog de gecumuleerde geluidbelasting is. De gecumuleerde geluidbelasting is de totale geluidbelasting van alle geluidbronnen die onder de Wgh vallen. De hogere grenswaarde kan alleen worden vastgesteld als de gecumuleerde geluidbelasting aanvaardbaar blijft.

5.2.2 Geluid in relatie tot het plan

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. Daarmee voorziet het plan in de realisatie van nieuwe geluidgevoelige bestemmingen. Woningen worden op grond van de Wgh immers aangemerkt als geluidgevoelig. In de omgeving van het plangebied liggen meerdere wegen die ervoor zorgen dat de nieuwe woningen worden belast met geluid van wegverkeer. Het betreft de volgende wegen: Neer-Andelseweg, Hoofdgraaf, Kennedylaan, Burgemeester Scholtenlaan, Julianastraat, Parallelweg en Middenweg. De Parallelweg en Middenweg (beiden 60 km/u) zijn gezoneerde wegen met een geluidzone van 250 meter. De nieuwe woningen in fase 3 worden niet in de geluidzones van deze twee wegen gesitueerd. Een akoestische toetsing van de geluidbelasting van deze wegen is daarom volgens de Wgh niet nodig. De andere genoemde wegen zijn allen 30 km/uur wegen. Deze wegen hebben daardoor geen geluidzone en vallen niet onder de werking van de Wgh. Op grond van de Wgh is een akoestische toetsing van de geluidbelasting van deze wegen derhalve evenmin nodig. Echter, in het kader van een goede ruimtelijke ordening is door Alcedo[3] wel een akoestisch onderzoek naar wegverkeerslawaai uitgevoerd om de geluidsbelasting van al deze wegen wel inzichtelijk te maken. De rapportage van het onderzoek is opgenomen als bijlage bij de toelichting. In het onderzoek is de geluidbelasting getoetst aan de grenswaarden volgens de Wgh. Op de verbeelding van het bestemmingsplan zijn bouwvlakken opgenomen waarbinnen de woningen dienen te worden gebouwd. De geluidbelasting is daarom bepaald op de rand van de bouwvlakken. Uit het onderzoek komen de volgende resultaten naar voren.

<u>Neer-Andelseweg</u>

De geluidbelasting van de Neer-Andelseweg bedraagt ten hoogste 54 dB (inclusief 5 dB correctie artikel 110g Wgh). Hiermee wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden. De geluidbelasting overschrijdt de maximaal toelaatbare grenswaarde van 63 dB niet. De overschrijding van de voorkeursgrenswaarde treedt op bij de oostelijke rand van de bouwvlakken (de oostgevel van de woningen) die direct aan de Neer-Andelseweg zijn gelegen. Omdat het een 30 km/uur-weg betreft hoeft er formeel niet getoetst te worden aan de Wgh en zijn hogere waarden niet aan de orde.

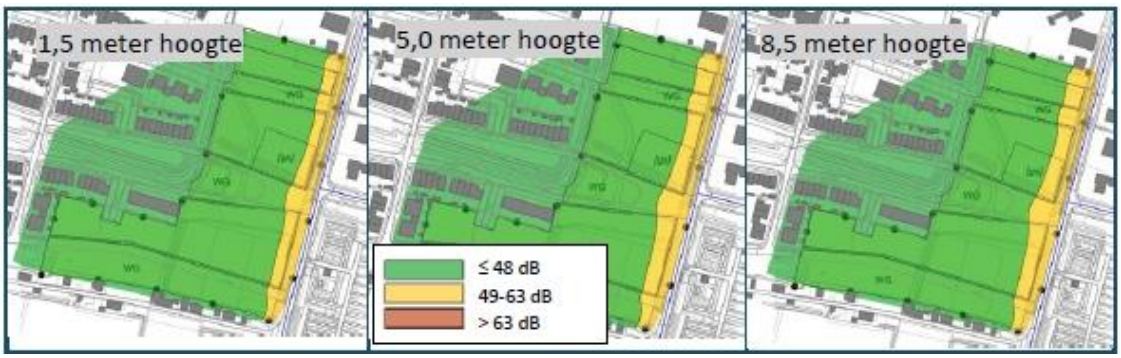

Figuur 18 – Ligging geluidcontouren Neer-Andelseweg (bron: Alcedo)

In figuur 18 is de ligging van de 48 dB(A)-contour op verschillende hoogtes weergegeven. Daarmee is duidelijk in welk deel van het plangebied overschrijding

[3] *Alcedo, 'Bronkhorst fase 3 Andel – Geluidonderzoek wegverkeer', 14 februari 2024*

van de voorkeursgrenswaarde voor kan komen. In het gebied dat groen is weergegeven wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. In het gele gebied wordt de voorkeursgrenswaarde overschreden.

Overige wegen
De geluidsbelasting van de overige wegen bedraagt op de rand van de bouwvlakken ten hoogste (inclusief 5 dB correctie artikel 110g Wgh):
- Hoofdgraaf 36 dB;
- Kennedylaan 48 dB;
- Burgemeester Scholtenlaan 26 dB;
- Julianastraat 31 dB;
- Parallelweg 36 dB;
- Middenweg 29 dB.

Hiermee wordt voor alle overige wegen voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

Gecumuleerde geluidbelasting
Volgens het Bouwbesluit 2012 moeten gevels van woningen een karakteristieke geluidwering hebben van minimaal 20 dB en mag het binnenniveau in de woning ten gevolge van wegverkeerslawaai niet meer bedragen dan 33 dB. Dit betekent dat een geluidbelasting van 53 dB (53-20=33) mogelijk is zonder aanvullende maatregelen voor geluidwering.

De gecumuleerde geluidbelasting van alle wegen samen bedraagt ten hoogste 60 dB. Dit is hoger dan 53 dB. Hogere waarden dan 53 dB treden alleen op bij de oostelijke rand van de bouwvlakken (de oostgevels van de woningen) die direct aan de Neer-Andelseweg gelegen zijn. De gecumuleerde geluidbelasting van 60 dB is lager dan de maximaal toelaatbare grenswaarde van 63 dB. Derhalve wordt deze gecumuleerde geluidbelasting aanvaardbaar geacht.

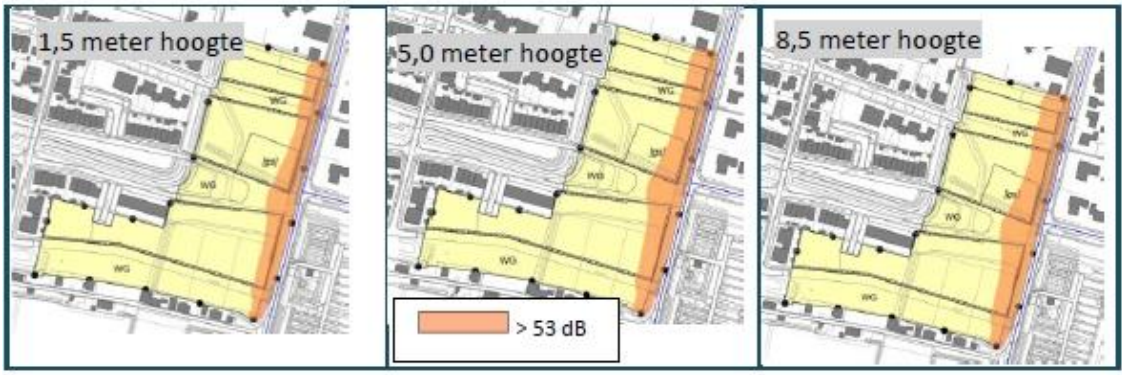

Figuur 19 – Ligging geluidcontouren gecumuleerde geluidbelasting (bron: Alcedo)

In figuur 19 is de ligging van de 53 dB(A)-contour op verschillende hoogtes weergegeven. In het gebied dat oranje is weergegeven is de gecumuleerde geluidbelasting hoger dan 53 dB en zal met de minimaal benodigde geluidwering van 20 dB volgens het Bouwbesluit niet voldaan worden aan het toelaatbare binnenniveau. In dit deel van het plangebied dient aandacht besteed te worden aan de geluidwering van de gevel.

Omdat er volgens de Wgh formeel geen hogere grenswaarden nodig zijn, gelden er volgens het Bouwbesluit formeel ook geen aanvullende eisen voor de geluidwering

van de gevel. Geadviseerd wordt om voor de woningen langs de Neer-Andelseweg wel aanvullende eisen te stellen aan de geluidswering van de gevel, zodat voldaan wordt aan een goed woon- en leefklimaat in de woning. Als de ligging van de woningen bekend is, kan bepaald worden wat de gecumuleerde geluidbelasting is en welke geluidwering gerealiseerd dient te worden. Op basis van de resultaten van het akoestisch onderzoek dient de karakteristieke geluidwering van de gevel voor de woningen tussen 21 en 27 dB te bedragen. Dit hangt af van de afstand van de woning tot de Neer-Andelseweg.

De geluidwering van de gevels komt verder aan de orde bij de verlening van de omgevingsvergunningen die nodig zijn voor het bouwen van de woningen. Dan is immers de exacte situering van de woningen bekend. Bij de verlening van de vergunningen zal worden beoordeeld of de geluidwering van de gevels voldoende is. In de regels van het bestemmingsplan is een nadere eisenregeling opgenomen, waarmee bij de vergunningverlening eisen kunnen worden gesteld aan de minimale karakteristieke geluidwering van de gevels, zodat een binnenniveau van maximaal 33 dB kan worden behaald, zie ook paragraaf 6.2.3.

5.2.3 Conclusie
Er zijn geen belemmeringen voor het plan vanuit het aspect geluid.

5.3 BODEM

5.3.1 Beleid en regelgeving
In het kader van een ruimtelijk plan moet aangetoond worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming (Wbb). De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Indien sprake is van een functiewijziging zal er in veel gevallen een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd op de planlocatie. Middels dit onderzoek (conform NEN 5740) kan in beeld worden gebracht of de bodemkwaliteit en de beoogde functie van het plangebied bij elkaar passen.

Als blijkt dat de bodem niet geschikt is, dan zal voor aanvang van de werkzaamheden een sanering moeten worden uitgevoerd.

5.3.2 Bodemkwaliteit in relatie tot het plan
Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. Door BOOT[4] is een verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740 uitgevoerd om na te gaan of de kwaliteit van de bodem hiervoor geschikt is. De rapportage van het onderzoek is als bijlage bij de toelichting gevoegd. Hieronder komen de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek aan de orde.

<u>Conclusies bodemonderzoek</u>
Uit het bodemonderzoek kan het volgende worden geconcludeerd:
- In het plangebied is in de (voormalige) bouwvoor en in de voorbelasting/ ophoging een zeer zwakke (sporen) tot zwakke bijmenging met bodemvreemd

---

[4] *BOOT, 'Verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740 – Andel – Plan Bronkhorst fase 3', 29 november 2023*

materiaal aangetroffen bestaande uit baksteen, aardewerk, glas, kolengruis, beton, slakken, verbrandingsresten, asfalt, kalk, en plastic;
- In zowel de voormalige bouwvoor/bovengrond, in de voorbelasting/ophoging en in de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten zware metalen, PAK-totaal, bestrijdingsmiddelen en PFAS aangetoond die vanuit de Wet bodembescherming geen noodzaak geven voor het uitvoeren van nader onderzoek en/of het treffen van sanerende maatregelen;
- In het grondwater van de vier peilbuizen in het plangebied is barium licht tot matig verhoogd aangetoond. In het grondwater van peilbuis 302 is tevens een licht verhoogd gehalte tolueen aangetoond. De overige parameters overschrijden de streefwaarden niet;
- In het grondwatermonster 303-1-1 is een matig verhoogd gehalte barium aangetoond welke aanleiding heeft gegeven tot herbemonstering van peilbuis 303. De resultaten van de herbemonstering komen overeen met de resultaten van het oorspronkelijk grondwatermonster;
- De aangetoonde concentraties in grond en grondwater vormen in milieuhygiënische zin geen belemmering voor het huidig of toekomstig gebruik (wonen met tuin);
- In grondmonster MM01 zijn licht verhoogde gehalten PFAS aangetroffen waarbij PFOA (som) en PFOS (som) de achtergrondwaarden overschrijden. MM01 wordt op basis van PFAS ingedeeld in bodemkwaliteitsklasse Wonen/Industrie. In de overige grondmonsters zijn zeer licht verhoogde gehalten PFAS aangetroffen waarbij de achtergrondwaarden niet worden overschreden en voldoen aan bodemkwaliteitsklasse Landbouw/natuur;
- Ten aanzien van grondverzet op de locatie dient rekening te worden gehouden dat vrijkomende grond voldoet aan klasse Landbouw/natuur (achtergrondwaarde) tot Wonen/industrie en/of Industrie.

<u>Aanbevelingen</u>
Uit het bodemonderzoek komen de volgende aanbevelingen:
- De resultaten van het verkennend bodemonderzoek kunnen ter indicatie worden gebruikt voor grondverzet binnen het plangebied, waarbij rekening dient te worden gehouden met de diverse indicatief beoordeelde kwaliteitsklassen. Aanbevolen wordt hier met het grondstromenplan rekening mee te houden;
- Indien het niet mogelijk is om bij de ontwikkeling van het plangebied met een gesloten grondbalans te werken, dient grond van de locatie afgevoerd te worden;
- Mogelijk kan in overleg met de gemeente een toepassing worden gezocht in het kader van actief bodembeheer (bodembeheerplan en bodemkwaliteitskaart);
- Vanwege het voorkomen van verhoogde concentraties dient bij hergebruik buiten de locatie rekening te worden gehouden met beperkte toepassingsmogelijkheden. Aanbevolen wordt om hier met het grondstromenplan rekening mee te houden;
- Bij toepassingen buiten het plangebied dient een partijkeuring te worden uitgevoerd. Dit bepaalt de definitieve indeling in de bodemkwaliteitsklasse en mogelijkheden tot hergebruik.

Deze aanbevelingen zullen worden betrokken bij de uitvoering van het plan.

5.3.3 Conclusie
Er zijn geen belemmeringen voor het plan vanuit het aspect bodem.

5.4 BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING

5.4.1 Beleid en regelgeving

Om tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijven op milieuhygiënische aspecten te komen wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. De milieuzonering zorgt voor voldoende afstand tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) in ruimtelijke plannen. Hiertoe zijn bedrijven voorzien van een zone waar mogelijke nadelige effecten zijn voor woningen. Maatgevend zijn de thema's geur, geluid, stof en gevaar. Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening is het voorkomen van voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten van belang. Daarnaast mogen bedrijven niet worden beperkt in hun mogelijkheden.

Om mogelijke hinder van bedrijven voor bewoners te voorkomen wordt de daarvoor algemeen aanvaarde VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering 2009' (hierna: VNG-handreiking) gebruikt. In deze uitgave is de potentiële milieubelasting voor een hele reeks van bedrijven bepaald aan de hand van een aantal milieuaspecten, zoals geur, stof, geluid en gevaar. De milieubelasting is voor die aspecten vertaald in richtlijnen voor aan te houden afstanden tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Deze richtafstanden kunnen als basis worden gehanteerd, maar zijn indicatief. Bovendien zijn deze afstanden alleen van toepassing op nieuwe situaties en niet op bestaande situaties. Het milieuaspect met de grootste afstand is maatgevend en bepaalt in welke milieucategorie een bedrijfstype wordt ingedeeld.

Hoe gevoelig een gebied is voor bedrijfsactiviteiten is mede afhankelijk van het omgevingstype. De in de bedrijvenlijst geadviseerde afstanden zijn gericht op het omgevingstype "rustige woonwijk" of een vergelijkbaar omgevingstype, zoals een "rustig buitengebied". Ook wordt het omgevingstype 'gemengd gebied' onderscheiden. Bij een gemengd gebied kunnen kleinere afstanden tussen bedrijven en woningen worden aangehouden, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat. Een gemengd gebied is een gebied dat gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen al een hogere milieubelasting kent. In bijgaande tabel 2 zijn de verschillende richtafstanden in beeld gebracht.

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied	Richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1000 m

Tabel 2 - Milieucategorieën en richtafstanden tot een rustige woonwijk/ buitengebied en gemengd gebied (bron: Bedrijven en milieuzonering, VNG)

Zijn de afstanden tussen milieubelastende en milieugevoelige functies kleiner dan de voorgeschreven afstanden uit de VNG-publicatie, dan zal door middel van

onderzoek aangetoond moeten worden of de realisatie van een bedrijf toch mogelijk is en welke maatregelen moeten worden genomen om te komen tot een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Aan de hand hiervan kan dan gemotiveerd worden afgeweken van de standaard adviesafstanden.

5.4.2 Milieuzonering in relatie tot het plan

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. Wonen betreft een milieugevoelige functie. Gezien de locatie wordt voor de beoordeling van het aspect milieuzonering uitgegaan van het omgevingstype 'rustige woonwijk'.

<u>Invloed omgeving op plangebied</u>

In de directe omgeving van het plangebied zijn bedrijfs-, maatschappelijke en sportfuncties aanwezig die relevant zijn in het kader van milieuzonering. Dit betreffen een begraafplaats, sportpark, transportbedrijf, caravanstalling en agrarisch bedrijf. Daarnaast zijn ook het geplande transformatorstation aan de Middenweg alsmede de beoogde uitbreiding van bedrijventerrein De Rietdijk, het Subregionaal Bedrijventerrein Giessen (SRBT), van belang in het kader van milieuzonering.

De begraafplaats is gesitueerd op het perceel Neer-Andelseweg 6, direct tegenover het plangebied. Op grond van de VNG-Handreiking behoort een begraafplaats tot categorie 1 met een richtafstand van 10 meter. De woningen in fase 3 worden op meer dan 10 meter afstand van de begraafplaats gebouwd. Derhalve wordt voldaan aan de richtafstand.

Op ruim 85 meter ten zuidoosten van het plangebied ligt sportpark Andel (Neer-Andelseweg 6a t/m 6e) met onder meer voetbalvelden en tennisbanen. Een veldsportcomplex (met verlichting) en tennisbanen (met verlichting) behoren op basis van de VNG-Handreiking tot categorie 3.1, waarvoor een richtafstand van 50 meter geldt. Het plangebied ligt daarmee buiten de richtafstand.

Ten noordwesten van het plangebied, op het perceel Hoofdgraaf 7, is volgens het geldende bestemmingsplan een transportbedrijf in categorie 3.1 toegestaan. Hierbij hoort volgens de VNG-Handreiking een richtafstand van 50 meter. De woningen in fase 3 worden op een grotere afstand van het perceel gesitueerd, waardoor aan de richtafstand wordt voldaan.

Op het perceel Middenweg 110, ten zuiden van het plangebied, is op grond van het geldende bestemmingsplan een bedrijfsmatige caravanstalling toegestaan. Een dergelijk bedrijf behoort op basis van de VNG-Handreiking tot categorie 2 (opslag-gebouwen/verhuur opslagruimte). Hierbij hoort een richtafstand van 30 meter. De afstand van het perceel tot het plangebied bedraagt meer dan 300 meter. Aan de richtafstand wordt daarom ruimschoots voldaan.

Ten oosten van het plangebied, op het perceel Bronkhorst 14, is een agrarisch bedrijf, een rundveehouderij, gevestigd. Voor het aspect geur van deze veehouderij wordt verwezen naar paragraaf 5.5. Voor de overige aspecten (stof, geluid en gevaar) geldt op grond van de VNG-Handreiking een richtafstand van maximaal 30 meter. Hieraan wordt ruimschoots voldaan aangezien de afstand van de veehouderij tot het plangebied circa 135 meter bedraagt.

Nabij de kruising van de Neer-Andelseweg met de Middenweg zal een 10kV trans-formatorstation/verdeelstation worden gebouwd. Dit station behoort op grond van

de VNG-Handreiking tot categorie 3.1 met een richtafstand van 50 meter. De afstand van het plangebied tot het station bedraagt circa 330 meter. Daarmee wordt ruimschoots aan de richtafstand voldaan.

Zuidwestelijk van het plangebied bevindt zich bedrijventerrein De Rietdijk, het SRBT. Dit bedrijventerrein zal de komende jaren in oostelijke richting worden uitgebreid en komt daardoor dichter bij de nieuwe wijk Bronkhorst. Ter plaatse van de uitbreiding kunnen bedrijven vestigen uit categorie 2 t/m 4.2. De zwaarste categorie, categorie 4.2, heeft een richtafstand van 300 meter. De afstand van de nieuwe woningen in fase 3 tot de uitbreiding van het bedrijventerrein bedraagt meer dan 400 meter. Derhalve wordt ruimschoots aan de richtafstand voldaan.

Invloed plangebied op omgeving
Binnen het plangebied worden maximaal 69 nieuwe woningen gerealiseerd. Woningen zelf hebben geen richtafstand waarmee rekening gehouden hoeft te worden.

5.4.3 Conclusie
Er zijn geen belemmeringen voor het plan vanuit het aspect milieuzonering.

5.5 GEUR

5.5.1 Beleid en regelgeving
Veehouderijen kunnen hinder veroorzaken voor gevoelige functies. Een belangrijk hinderaspect is geur. De regelgeving die hiervoor van toepassing is, is vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) bevat een beoordelingskader voor geurhinder van veehouderijen die vergunningplichtig zijn op basis van de Wet milieubeheer (Wm). Dit beoordelingskader is ook overgenomen in het Activiteitenbesluit. Het beoordelingskader is als volgt:
1. voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv)) geldt een waarde (maximale geurbelasting) op een geurgevoelig object; daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen concentratiegebieden (conform Meststoffenwet) en niet-concentratiegebieden en tussen situaties binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom;
2. voor andere diercategorieën (waarvan geen geuremissie per dier is vastgesteld) geldt een minimale afstand van de dierenverblijven ten opzichte van geurgevoelige objecten; ook hier is een onderscheid gemaakt tussen situaties binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom. Er is geen onderscheid tussen concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden.

De afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object dient in alle gevallen tenminste 50 meter te bedragen indien het geurgevoelige object gelegen is binnen de bebouwde kom en 25 meter te bedragen indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Het beoordelingskader voor een (intensieve) veehouderij is samengevat in tabel 3.

Ligging	Diercate-gorieën	Concentratie-gebied	Niet-concentratie gebied	Afstand buitenzijde dierenverblijf tot buitenzijde geurgevoelig object
Binnen bebouwde kom	Diercategorieën Rgv	Max. 3 ouE/m3	Max. 2 ouE/m3	Min. 50 m
	Andere diercategorieën	Min. 100 m t.o.v. geurgevoelig object	Min. 100 m t.o.v. geurgevoelig object	
Buiten bebouwde kom	Diercategorieën Rgv	Max. 14 ouE/m3	Max. 8 ouE/m3	Min. 25 m
	Andere diercategorieën	Min. 50 m t.o.v. geurgevoelig object	Min. 50 m t.o.v. geurgevoelig object	

Tabel 3 - Geldende waarden/afstanden veehouderijen

De gemeenteraad kan, gelet op lokale omstandigheden, een afwijkende waarde of afstand vaststellen: dit moet gebeuren in een gemeentelijke verordening. De motivering moet te herleiden zijn tot de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied of een afwijkende relatie tussen geurbelasting en geurhinder.

5.5.2 Geur in relatie tot het plan

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. De nieuwe woningen worden aangemerkt als geurgevoelig object en zijn (straks) gelegen binnen de bebouwde kom.

In de directe omgeving van het plangebied bevindt zich één veehouderij. Deze veehouderij is gevestigd op het perceel Bronkhorst 14, ten oosten van het plangebied. Het betreft een rundveehouderij met maximaal 80 stuks vrouwelijk jongvee (RAV-code A3.100). Voor deze diercategorie is in de Rgv geen geuremissie per dier vastgesteld. Daarom geldt voor deze veehouderij op grond van de Wgv een minimale afstand van 100 meter tot geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom.

De gemeente Altena heeft een geurverordening vastgesteld voor een aantal deelgebieden binnen de gemeente, de 'Geurverordening gemeente Altena'. Eén van die deelgebieden is de nieuwe wijk Bronkhorst. In de verordening is bepaald dat in dit gebied de minimale afstand van veehouderijen tot geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom, in afwijking van de Wgv, geen 100 meter bedraagt, maar 50 meter.

De afstand van de veehouderij Bronkhorst 14 tot het plangebied bedraagt circa 135 meter. Dit betekent dat er ruimschoots voldaan aan de minimale afstand uit de geurverordening. Bij de nieuwe woningen in het plangebied worden de geurnormen daarom niet overschreden, waardoor er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten aanzien van het aspect geur. Tegelijkertijd wordt de veehouderij niet beperkt in zijn bedrijfsvoering door de realisatie van fase 3.

5.5.3 Conclusie

Er zijn geen belemmeringen voor het plan vanuit het aspect geur.

5.6 WATER

5.6.1 Waterbeleid

De gemeente Altena is niet primair verantwoordelijk voor alle watertaken, maar moet de waterbelangen wel goed beschrijven en afwegen binnen de ruimtelijke ordening. Een van de instrumenten hiervoor is de verplichte watertoets. De watertoets houdt in dat het Waterschap beoordeelt of de waterbelangen voldoende zijn afgewogen. De voor de gemeente en waterschap van belang zijnde wateraspecten zijn hieronder beschreven.

Volgens de Wet gemeentelijke watertaken (2008) is de gemeente verantwoordelijk voor het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater en hemelwater. De gemeente mag vervolgens zelf bepalen op welke wijze het ingezamelde hemelwater wordt verwerkt. Verder heeft de gemeente de zorgplicht voor het in openbaar gemeentelijk gebied treffen van maatregelen, om structurele problemen als gevolg van een voor de gebruiksfunctie nadelige grondwaterstand in openbaar bebouwd gebied zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover doelmatig is en niet de verantwoordelijkheid is van het waterschap of de provincie.

Het waterschap Rivierenland is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater en beheer van het waterpeil. Daarnaast is het waterschap verantwoordelijk voor het zuiveren van het afvalwater. Het is van belang dat de capaciteit van de rioolwaterzuiveringsinstallatie toereikend is voor de toename aan vervuilingseenheden en dat het afvalwater niet te veel verdund wordt met regenwater. Het waterschap is sinds de inwerkingtreding van de Waterwet (eind 2009) ook verantwoordelijk voor het beheer van het grondwater.

Het is sinds 2003 verplicht om bij ruimtelijke plannen en besluiten een beschrijving op te nemen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. De watertoets is een proces waarbij de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium afspraken maken over de toepassing en uitvoering van het waterhuishoudkundige en ruimtelijke beleid. Het waterschap is het eerste aanspreekpunt in het watertoetsproces, waarbij het waterschap rekening houdt met het provinciale grondwaterbeleid.

Hieronder is een overzicht gegeven van relevante nota’s aangaande de waterhuishouding, uitgesplitst naar de verschillende bestuursniveaus. Allen hebben als doel een duurzaam waterbeheer (kwalitatief en kwantitatief).

<u>Europa</u>
- Kaderrichtlijn water (KRW).

<u>Nationaal</u>
- Nationaal Waterprogramma 2022-2027 (NW);
- Waterwet.

<u>Provinciaal</u>
- Interim Omgevingsverordening;
- Regionaal Water en Bodem Programma 2022-2027 (RWP)

<u>Waterschapsbeleid</u>
- Waterbeheerprogramma 2022-2027
- Keur Waterschap Rivierenland 2014.

- Legger wateren;
- Legger waterkeringen.

Gemeentelijk
- Beleidsvisie riolering en water gemeente Altena (2017)

5.6.2 Water in relatie tot het plan
Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. In deze fase van de procedure is de stedenbouwkundige verkaveling van fase 3 echter nog niet definitief. Wel zijn hiervoor diverse hydrologische uitgangspunten geformuleerd:
- In principe geldt waterneutraal bouwen; het plan mag geen nadelige gevolgen hebben voor de omgeving;
- Voor de watercompensatie geldt de vuistregel van 436 m^3 waterberging per hectare extra verharding voor waterberging in open water bij maximaal 30 cm peilstijging. Bij compensatie in groen (zoals een wadi) of ondergronds geldt de vuistregel van 664 m^3/ha bij volledige vulling. Dit is een vuistregel, bij de uitwerking van het plan dient een waterhuishoudkundig plan te worden opgesteld.
- De nieuwe wijk Bronkhorst wordt als één geheel gezien, er ontstaat één samenhangend waterhuishoudkundig systeem.
- Langs watergangen dient rekening te worden gehouden met de benodigde en/of vereiste onderhouds- en/of beschermingsstroken.
- Voor de berging van het hemelwater hanteert de gemeente de voorkeursvolgorde open water of waterberging in het groen. Pas wanneer dit niet mogelijk is, kan gekozen worden voor ondergrondse voorzieningen zoals waterberging onder wegen;
- Rioolstelsels in uitbreidingswijken worden uitgevoerd als gescheiden rioolstelsel.

Ook uit de geformuleerde ruimtelijke uitgangspunten, die als basis fungeren voor de stedenbouwkundige uitwerking, blijkt dat het aspect water een belangrijke rol speelt in de nieuwe woonwijk, waaronder fase 3. In dit kader wordt ook verwezen naar paragraaf 4.2.2 en 4.2.3 van deze plantoelichting.

Waterhuishoudingsplan
Voor de ontwikkeling van de gehele nieuwe wijk Bronkhorst (fasen 1, 2 en 3) is omstreeks 2010 een uitgebreid waterhuishoudingsplan opgesteld. Dit waterhuishoudingsplan is tot stand gekomen in nauw overleg met het Waterschap Rivierenland, dat het plan op 20 september 2010 heeft goedgekeurd. Dit plan dient daarom ook als basis voor de waterhuishouding in fase 3. Hieronder komen de belangrijkste uitgangspunten van dit plan aan de orde.

Hemelwaterafvoer
Het hemelwater, afkomstig van wegen en daken, wordt ondergronds (via kolken en een buizensysteem) afgevoerd naar een aantal grote wadi's binnen het plangebied. Deze wadi's fungeren enerzijds als filterende voorziening en anderzijds als retentiebekken voor tijdelijke berging. Hierdoor kan het hemelwater worden gezuiverd voordat het definitief wordt geloosd op het oppervlaktewater.

In fase 3 wordt een watergang aangelegd op de grens met de bestaande kavels aan de Hoofdgraaf. Hierdoor kunnen deze bestaande kavels alsmede de aangrenzende nieuwe kavels in fase 3 op deze watergang afwateren.

De bovenstaande beschrijving geeft de werking van het systeem op hoofdlijnen weer. Lokaal worden specifieke maatregelen voorzien, teneinde ieder deel van het nieuwe woongebied en iedere bestaande kavel binnen de invloedssfeer van dat systeem, te voorzien van een adequate hemelwaterafvoer.

Het bestemmingsplan faciliteert de aanleg van het hemelwaterafvoersysteem door water en waterhuishoudkundige voorzieningen mogelijk te maken.

Vuilwatersysteem (riolering)
Binnen de nieuwe wijk wordt een op zichzelf staand vuilwaterafvoersysteem aangelegd. De reden hiervan is dat wanneer aangesloten wordt op het bestaande rioolsysteem van Andel, de afvoer altijd binnen de invloedssfeer komt te liggen van een overstort.

Bij het ontwerp van het afvoersysteem wordt de nieuwe woonwijk in meerdere deelgebieden verdeeld, omdat deze wordt doorsneden door een relatief diepe centrale watergang.

Het vuilwater uit de nieuwe wijk wordt verzameld in afzonderlijke pompputten. Het water uit de nieuwe woongebieden wordt verpompt naar het gemaal aan de Albert Schweizerlaan, middels een persleiding die via het Bronkhorstlaantje, de begraafplaats en het park ten zuiden van Jasmijn, Kamperfoelie en Vuurdoorn richting het gemaal.

Daarnaast worden enkele technische aanpassingen gedaan ten aanzien van bestaande overstorten en worden binnen het watersystemen enkele koppelingen aangebracht of afgesloten.

Nieuwe watergangen
In de nieuwe wijk worden, met het oog op een goede afwatering en handhaving van de waterkwaliteit enkele nieuwe watergangen aangelegd. De dimensionering en technische uitwerking c.q. constructie van de watergangen betreft een uitvoerings-aspect dat onderdeel vormt van de nadere civieltechnische uitwerking en de benodigde watervergunningen.

Bij de dimensionering van de watergangen wordt rekening gehouden met de bestaande watergangen in het plangebied, waarbij tevens rekening is gehouden met het plan Notenhoff, ten noorden van de planlocatie. Dit plan watert namelijk ook af op de hiervoor bedoelde watergangen.

Daarnaast is goed gekeken naar de effecten op de grondwaterhuishouding ter plaatse van de woningen aan de Hoofdgraaf (zuid-oostzijde en hoek Neer-Andelseweg). Dit heeft geleid tot lokale aanpassingen van het waterpeil. De maatregelen hiervoor blijven beperkt tot het aanpassen van een duiker en het aanleggen van een extra peilgebied.

Tussen de zuidelijke wadi en de kavels aan de noordzijde van het Bronkhorstlaantje wordt een greppel aangelegd, bedoeld voor oppervlaktewaterafvoer van de kavels langs het genoemde laantje. Momenteel wateren deze kavels af op het lager gelegen bestaande maaiveld in het plangebied of op de beduikerde watergang onder de kavels. Door de aanleg van de wadi met aan de zuidzijde een kade is afwatering naar het bestaande maaiveld niet meer mogelijk. De aanleg van de genoemde greppel zorgt ervoor dat een goede afwatering desondanks gegarandeerd kan worden.

Overige aspecten
In het waterhuishoudkundig plan is rekening gehouden met een bodemzettings-analyse, die voor dit plangebied is uitgevoerd. Deze analyse is uitgevoerd, omdat het plangebied een lage ligging en een hoge grondwaterstand kent, en de ondergrond bestaat uit samendrukbare lagen. De resultaten van de zettingsanalyse zijn met name van belang voor de wijze waarop de riolering moet worden aangelegd.

Door het dempen van enkele bestaande watergangen en greppels in het plangebied van de nieuwe wijk zal de grondwaterstand stijgen. Met drainage wordt voorkomen dat de grondwaterstand te hoog wordt.

Tot slot is van belang dat in het plan geen beschermingszones of vrijwaringszones van dijken of hoofdtransportleidingen aanwezig zijn. Ook ligt het plangebied niet in een grondwaterbeschermingsgebied voor drinkwaterwinning.

Watertoets en vervolgtraject
Het waterschap Rivierenland is al geruime tijd betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe wijk Bronkhorst (fase 1, 2 en 3). Dit heeft geresulteerd in het in 2010 door het waterschap goedgekeurde waterhuishoudingsplan voor de wijk. In 2015/2016 heeft overleg plaatsgevonden met het waterschap over de ontwikkeling van fase 2, waarna het waterschap ook een akkoord heeft gegeven voor de ontwikkeling van deze fase. Voor de ontwikkeling van fase 3 heeft wederom overleg plaatsgevonden met het waterschap.
Het waterhuishoudingsplan en de daarbij behorende hydrologische uitgangspunten uit fase 1 en 2 worden doorgezet in fase 3. Dit betekent onder andere dat in de regels behorende bij voorliggend bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting is opgenomen ter borging van de watercompensatieplicht. Daarmee zal het waterschap Rivierenland bij het opstellen van de definitieve stedenbouwkundige uitwerking van fase 3 nauw betrokken blijven. Dit geldt ook voor de nadere uitwerking van de (bouw)plannen en inrichting van de openbare ruimte.
Daarbij is het bestemmingsplan in het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1 uit het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) ook toegezonden aan het waterschap Rivierenland. Het waterschap heeft daarop positief geadviseerd over het plan.

5.6.3 Conclusie
Vanuit het aspect water zijn geen belemmeringen te verwachten voor het plan. Het aspect water is in deze fase en met bovenstaande eisen voldoende belicht.

5.7 LUCHTKWALITEIT

5.7.1 Beleid en regelgeving
De hoofdlijnen van de regelgeving voor luchtkwaliteit zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer, ook wel de 'Wet luchtkwaliteit' genoemd. De regelgeving is uitgewerkt in onderliggende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriële Regelingen. In de 'Wet Luchtkwaliteit' zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen in de vorm van grenswaarden en richtwaarden voor een aantal luchtverontreinigende stoffen. De belangrijkste zijn fijn stof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) omdat deze in Nederland soms worden overschreden. De grenswaarden van de overige stoffen worden, op enkele uitzonderingen na, in de regel niet overschreden. De grenswaarde van PM_{10} of NO_2 bedraagt 40 µg/³. De grenswaarde van $PM_{2,5}$ ligt op 25 µg/³.

Besluit Niet In Betekenende Mate (NIBM)
In dit besluit is bepaald in welke gevallen een ruimtelijke ontwikkeling vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet hoeft te worden getoetst aan de grenswaarden. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de zogenaamde 3% grens niet wordt overschreden. De 3% grens is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM_{10}) of stikstofdioxide (NO_2). Deze grenswaarde is gesteld op 40 µg/m^3. Dit komt overeen met 1,2 microgram/m^3 voor zowel PM_{10} als NO_2.
Als de 3% grens voor PM_{10} of NO_2 niet wordt overschreden is het project NIBM, en hoeft geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats te vinden.
In de Regeling NIBM is de bovengenoemde 3%-grens uitgewerkt in concrete getallen. Zo ligt voor woningbouwplannen de grens van 3% bij 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg. In geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling ligt deze grens bij 3.000 woningen.

Besluit gevoelige bestemmingen
Het besluit gevoelige bestemmingen is gericht op bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof en stikstofdioxide, met name kinderen, ouderen en zieken. Daartoe voorziet het besluit in zones waarbinnen luchtkwaliteitsonderzoek nodig is: 300 meter aan weerszijden van rijkswegen en 50 meter langs provinciale wegen, in beide gevallen gemeten vanaf de rand van de weg. Als in een onderzoekszone de grenswaarden voor fijn stof of stikstofdioxide (dreigen te) worden overschreden, mag het totaal aantal mensen dat hoort bij een 'gevoelige bestemming' niet toenemen. De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn aangemerkt als gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen.

5.7.2 Luchtkwaliteit in relatie tot het plan
Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. Deze fase omvat maximaal 69 nieuwe woningen. Hiermee draagt het plan 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging. Op grond van de Regeling NIBM wordt een project tot 1.500 woningen aan één ontsluitingsweg immers gerekend tot een zogenoemd 'niet in betekenende mate' project. Dit betekent dat er geen nader onderzoek en toetsing aan de in de Wet luchtkwaliteit gestelde grenswaarden hoeft plaats te vinden. Met andere woorden, de beoogde ontwikkeling voldoet aan het wettelijk kader.

Voor wat betreft de bijdrage van het plan aan de concentratie $PM_{2,5}$ kan het volgende opgemerkt worden. $PM_{2,5}$ maakt deel uit van de bijdrage PM_{10}. Dit betreft immers alle stofdeeltjes met een diameter van 10 µm of kleiner. Aangezien de bijdrage PM_{10} lager is dan 1,2 µg/m³, is de bijdrage $PM_{2,5}$ dat ook. De huidige achtergrondconcentratie $PM_{2,5}$ bedraagt ter hoogte van het plangebied minder dan 10 µg/m³ (bron: GCN kaarten RIVM, peiljaar 2022). Derhalve zal het plan niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarde voor $PM_{2,5}$ (25 µg/m³).

Vanuit het oogpunt van 'een goede ruimtelijke ordening' is daarnaast gekeken naar de concentratie stikstofdioxide en fijn stof (PM_{10}) in het plangebied. Uit de Grootschalige Concentratiekaarten van het RIVM (peiljaar 2022) blijkt dat de huidige achtergrondconcentratie voor stikstofdioxide ter hoogte van het plangebied ca. 13 µg/m³ bedraagt en voor fijn stof (PM_{10}) ca. 17 µg/m³. De concentraties zijn daarmee ruim lager dan de grenswaarde van 40 µg/m^3, waardoor het plan er niet toe zal leiden dat er grenswaarden worden overschreden. Vanuit het oogpunt van

een goede ruimtelijke ordening bestaan er daarom geen belemmeringen voor het plan.

Voorts zijn woningen in het 'Besluit gevoelige bestemmingen' niet aangemerkt als een gevoelige bestemming. Het plan voorziet derhalve niet in de realisatie van gevoelige bestemmingen.

5.7.3 Conclusie
Er zijn geen belemmeringen voor het plan vanuit het aspect luchtkwaliteit.

5.8 EXTERNE VEILIGHEID

5.8.1 Beleid en regelgeving
Externe veiligheid heeft betrekking op de gevaren die mensen lopen als gevolg van aanwezigheid in de directe omgeving van een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden bewaard en/of bewerkt, transportroutes waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd en ondergrondse buisleidingen. De aan deze activiteiten verbonden risico's moeten tot een aanvaardbaar niveau beperkt blijven.

<u>Wettelijk kader</u>
Het wettelijk kader voor risicobedrijven is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi). Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is het wettelijke kader vastgelegd in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en de Regeling Basisnet. De regelgeving voor ondergrondse buisleidingen is vastgelegd in het Besluit Externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Bij de beoordeling van de externe veiligheidssituatie zijn twee begrippen van belang:
- Het plaatsgebonden risico (PR) richt zich als maat voor het risico vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen vooral op de basisveiligheid voor personen in de omgeving van die activiteiten. Aan het PR is een wettelijke grenswaarde verbonden die niet mag worden overschreden. Het PR wordt "vertaald" als een risicocontour rondom een risicovolle activiteit, waarbinnen geen kwetsbare objecten (bijv. woningen) mogen liggen.
- Het groepsrisico (GR) is een maat voor de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Rondom een risicobron wordt een invloedsgebied gedefinieerd, waarbinnen grenzen worden gesteld aan het maximaal aanvaardbare aantal doden, de z.g. oriënterende waarde (OW). Dit is een richtwaarde, waarvan het bevoegd gezag, mits afdoende gemotiveerd, kan afwijken. Deze verantwoordingsplicht geldt voor elke toename van het GR, ook als de OW niet wordt overschreden.

5.8.2 Externe veiligheid in relatie tot het plan
Aan de hand van de Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid is bekeken of in de omgeving van het plangebied risicobronnen aanwezig zijn, die relevant zijn voor het plan vanuit het oogpunt van externe veiligheid. In figuur 20 is een uitsnede van deze signaleringskaart opgenomen. De Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid is ontwikkeld vanuit het IPO en betreft een verbeterde versie van de risicokaart.

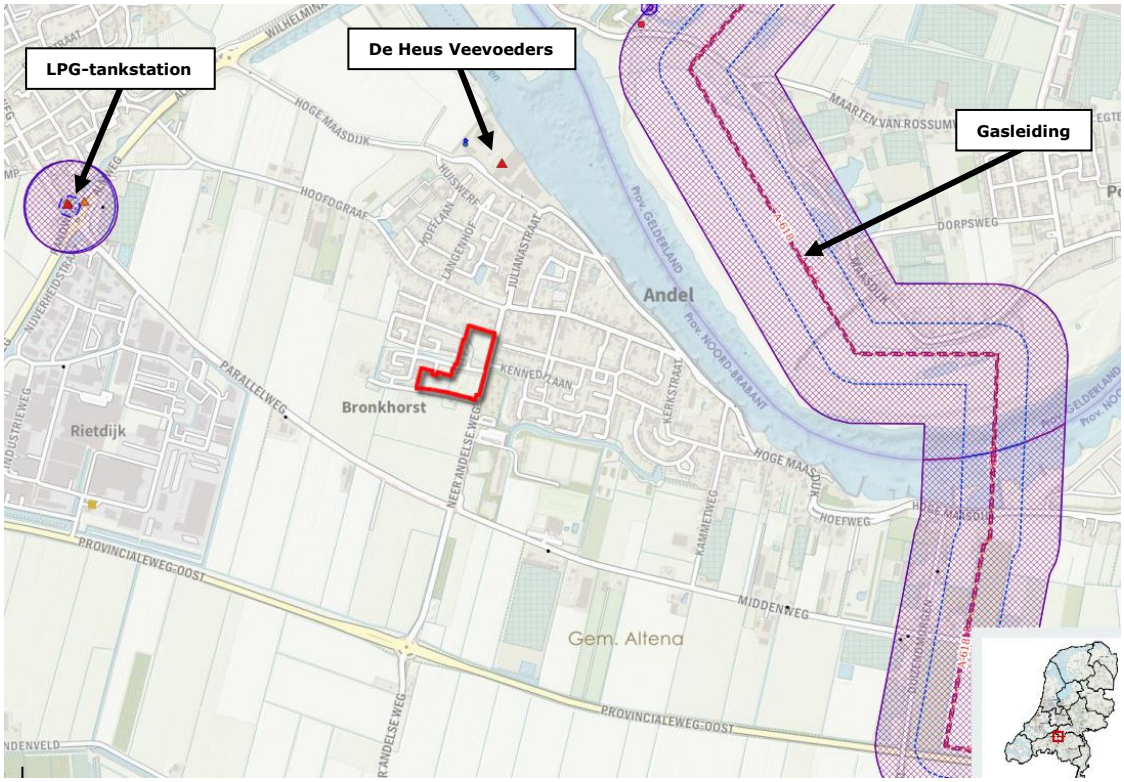

Figuur 20 - Uitsnede Signaleringskaart Externe Veiligheid, met daarin aangegeven de risicobronnen in relatie tot het plangebied (rood omlijnd) (bron: Signaleringskaart Externe Veiligheid)

Risicovolle inrichtingen

Uit de signaleringskaart blijkt dat in het plangebied of in de directe omgeving daarvan geen risicovolle inrichtingen zijn gelegen. Ook worden door het plan geen risicovolle inrichtingen mogelijk gemaakt. De dichtstbijzijnde risicovolle inrichtingen betreffen een LPG-tankstation aan de Parallelweg en De Heus Veevoeders aan de Hoge Maasdijk. De PR-contouren van deze inrichtingen alsmede de invloedsgebieden voor het GR reiken niet tot over het plangebied.

Buisleidingen

Uit de signaleringskaart komt naar voren dat er in het plangebied en de directe omgeving daarvan geen buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. De dichtstbijzijnde leiding voor het transport van gevaarlijke stoffen is een hogedrukaardgasleiding op circa 1,7 kilometer ten oosten van het plangebied. Het plangebied ligt niet binnen de PR-contour en het invloedsgebied van het GR van de leiding.

Transportroutes gevaarlijke stoffen

In het plangebied en/of in de directe nabijheid daarvan zijn geen transportroutes voor gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor of water aanwezig. Het plangebied bevindt zich derhalve niet binnen de PR-contouren of invloedsgebieden voor het GR van dergelijke routes.

Standaardadvies Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant 2023

De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant heeft een standaardadvies (d.d. 23 januari 2023) opgesteld voor de verantwoording van het groepsrisico voor

ruimtelijke ontwikkelingen in het invloedsgebied van Bevi-inrichtingen en infrastructuur voor het transport van gevaarlijke stoffen. De gemeente heeft een standaard verantwoording groepsrisico ontwikkeld aansluitend aan het standaard advies van de Veiligheidsregio.

Aangezien het plangebied niet binnen de PR-contouren of het invloedsgebied van een Bevi-inrichting, spoorlijn, autoweg, waterweg of buisleiding gelegen is, is het standaardadvies niet van toepassing.

5.8.3 Conclusie
Er zijn geen belemmeringen voor het plan vanuit het aspect externe veiligheid.

5.9 BRANDVEILIGHEID

5.9.1 Algemeen
Met het Brandweercluster Land van Heusden en Altena is afgesproken om het toetsingskader dat het cluster hanteert in het bestemmingsplan op te nemen.

1. Bereikbaarheid brandweer via de openbare weg
Regelgeving: Bouwbesluit 2012, Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening (Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant)

Een door de brandweer te gebruiken toegang van de gebouwen moet tot op een afstand van maximaal 40 meter te benaderen zijn met brandweervoertuigen. Een opstelplaats voor een blusvoertuig moet een minimale breedte hebben van 4 meter en een minimale lengte van 10 meter.

De rijloper naar een opstelplaats of een bluswatervoorziening moet:
a. een vrije breedte hebben van ten minste 4,5 meter en over een breedte van ten minste 3,25 meter zijn verhard, en over een breedte van ten minste 4,5 meter een vrije hoogte hebben van ten minste 4,2 meter;
b. zijn verhard op een wijze die geschikt is voor motorvoertuigen met een massa van ten minste 14.600 kg en een asbelasting van ten minste 100 kN; en
c. op doeltreffende wijze kunnen afwateren.
d. alleen bochten hebben met een straal c.q. een draaicirkel of rijcurve die afgestemd is op vrachtauto's.

2. Bluswatervoorziening
Regelgeving: Bouwbesluit 2012, Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening (Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant)

Er wordt onderscheid gemaakt in vijf soorten van bluswater.
- *Water uit de tank*
  Direct na aankomst van de brandweer beschikbaar.
- *A-water*
  Is binnen 3 minuten beschikbaar en levert minimaal 60 m³/uur bij een intrededruk van minimaal 0,5 bar bij afname gedurende 1 uur. Een voorbeeld hiervan is een ondergrondse brandkraan op maximaal 40 m van de brandweertoegang (via de openbare weg) of waterbuffer van tenminste 60 m³.
- *B-water*
  Is binnen 15 minuten beschikbaar en mag voorzien worden door dezelfde waterbron/waterleverancier als A-water. Afhankelijk van de gebruiksfunctie

levert B-water tussen 60 tot 120 m³/uur gedurende minimaal 4uur. Een voorbeeld hiervan is een ondergrondse brandkraan op maximaal 200 m.

- *C-water*
  Is binnen 60 minuten beschikbaar met een capaciteit van 120 tot 240m³/uur, afhankelijk van de gebruiksfunctie, en kent een oneindige capaciteit. Een voorbeeld hiervan is open water binnen 2500 meter (via de openbare weg). Bij een debiet van 120m3/h mag de afstand 2500 meter bedragen, bij een hoger debiet bedraagt de maximale afstand 1.000 meter. C-water mag ook geleverd worden door andere voorzieningen dan open water zoals bijvoorbeeld hoog debiet waterleidingen met meerdere goed gepositioneerde brandkranen.
- *Maatwerk*
  Maatwerk oplossingen kunnen onder andere noodzakelijk zijn bij bijzondere objecten zoals BRZO-bedrijven en natuurgebieden. Daarnaast kan het (in uitzonderlijke gevallen) zo zijn dat de bepaalde bouwwerken en gebieden of het gebruik daarvan vragen om een specifieke bluswaterbehoefte. Zowel de hoeveelheid bluswater, het tijdsbestek waarin dit geleverd moet kunnen worden als de uitvoering dienen bij deze objecten/gebieden nader gedefinieerd te worden.

Verder is de hoeveelheid benodigd bluswater bij een incident sterk afhankelijk van de mate waarin een brand zich qua omvang en intensiteit ontwikkeld en de fase waarin de brand zich bevindt op het moment dat de brandweer een interventie pleegt. Om te kunnen komen tot een betrouwbare inschatting van de benodigde bluswaterhoeveelheid zijn de incidenten ingedeeld in drie categorieën:

1. *Standaard*: Bij deze incidenten kan vrijwel altijd volstaan worden met het in de tank van de tankautospuit aanwezige bluswater. Circa 95% van de gevallen.
2. *Maatgevend*: betreft middel tot grote branden, waarbij maximaal 4 tankautospuiten en 1 hoogwerker worden ingezet op het voorkomen van uitbreiding en blussing van de brand. Voor maatgevende incidenten volstaan de basismiddelen van de brandweer. Het bluswater zal hier beschikbaar moeten komen middels A en B- water.
3. *Escalatie*: branden die zich uitbreiden over meerdere brandcompartimenten. Het bluswater komt beschikbaar middels het zogenaamd C-water en/of maatwerkoplossing.

De hiervoor genoemde bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen, betreffen de uitgangspunten waar een ruimtelijk plan in de basis aan moet voldoen. Het Bouwbesluit geeft de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om hier gemotiveerd van af te wijken bij bijvoorbeeld gebouwen met een lage vuurbelasting of gebouwen waar geen mensen verblijven. Al deze situaties dienen apart beoordeeld te worden en er zal door de brandweer een oordeel/advies gegeven worden of de aanwezige bluswatervoorzieningen toereikend zijn.

3. <u>Brandweerzorgnorm</u>

Regelgeving: Wet Veiligheidsregio's (Beleidsplan 2019-2023, waaronder het dekkings- en spreidingsplan, Brandweer Midden- en West-Brabant).

Voor (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen wordt gekeken naar de opkomsttijd van de eerste basisbrandweereenheid. In de genoemde regelgeving worden de wettelijk vastgestelde opkomsttijden per gebouwsoort aangegeven. Indien hier niet aan voldaan kan worden, dan worden door de brandweer aanvullende maatregelen geadviseerd om een gelijkwaardige veiligheid te behalen.

Door de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is een toolbox ontwikkeld die door gemeenten gebruikt kan worden om tot een acceptabel niveau van gelijkwaardige veiligheid te komen. Ten aanzien van de maatregelen valt te denken aan de toepassing van een sprinklerinstallatie.

5.9.2 Brandveiligheid in relatie tot het plan

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. De genoemde punten uit het toetsingskader van de brandweer worden betrokken in de nadere inrichting en het ontwerp van fase 3 en bij de civieltechnische uitwerking van dit gebied. Het aspect brandveiligheid wordt als uitgangspunt in de planvorming gebruikt en vormt daarom geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan.
In het kader van het wettelijk vooroverleg (artikel 3.1.1 Bro) zal de regionale brandweer bovendien gevraagd worden om advies uit te brengen over het bestemmingsplan.

5.9.3 Conclusie

Er zijn geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het plan vanuit het aspect brandveiligheid.

5.10 ECOLOGIE

5.10.1 Beleid en regelgeving

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen is het noodzakelijk te onderzoeken of en zo ja, in hoeverre de plannen ten koste gaan van de (aanwezige) flora en fauna. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de 'gebiedsbescherming' en de 'soortenbescherming'.

<u>Gebiedsbescherming</u>
Natura 2000
De Wet natuurbescherming (Wnb) richt zich op de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden). Activiteiten en ontwikkelingen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn in beginsel niet toegestaan, tenzij hiervoor een vergunning op grond van de Wnb is verkregen.

Natuurnetwerk Brabant
Naast de bescherming van de Wet Natuurbescherming kunnen waardevolle gebieden ook beleidsmatig beschermd zijn doordat zij behoren tot het Natuurnetwerk Brabant (NNB, voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Het NNB is een samenhangend netwerk van belangrijke natuurgebieden. Zij bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe natuurgebieden en ecologische verbindingszones. Uitgangspunt van het beleid is dat plannen, handelingen en projecten in het NNB niet toegestaan zijn indien zij de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB significant aantasten. De provincie Noord-Brabant is verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van het NNB en heeft dit in de Interim Omgevingsverordening vastgelegd.

<u>Soortenbescherming</u>
In de Wnb is ook de soortenbescherming geregeld. Het doel van de Wnb is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Wnb kent zowel een zorgplicht als verbodsbepalingen. De zorgplicht geldt te allen tijde voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De

verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij'-principe. Alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten zijn in principe verboden, maar er kunnen vrijstellingen en ontheffingen (door het bevoegd gezag) worden verleend van de verbodsbepalingen.

De Wnb kent een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels), Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten. Voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten geldt een strikte bescherming. Voor de nationaal beschermde soorten hebben provincies de bevoegdheid om in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden een vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden nagegaan, c.q. onderbouwd worden, of zich in het betreffende gebied beschermde soorten bevinden.

5.10.2 Ecologie in relatie tot het plan

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. Om te beoordelen wat de effecten zijn van de ontwikkeling van fase 3 op natuurwaarden, is door EcoTierra[5] een quickscan flora en fauna uitgevoerd, waarbij zowel is gekeken naar beschermde gebieden als beschermde soorten. De rapportage van deze QuickScan met daarin de onderzoeksresultaten is integraal als bijlage bij deze plantoelichting opgenomen. Uit de quickscan blijkt het volgende.

<u>Gebiedsbescherming</u>

Natura 2000

Het plangebied is gelegen op circa 1,5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Dit betreft het gebied Loevestein, Pompveld en Kornsche Boezem, een Habitatrichtlijngebied. Het deelgebied Loevestein ligt ten noorden van het plangebied en het deelgebied Pompveld ten zuiden ervan. Door de afstand tussen het Natura 2000-gebied en het plangebied alsmede de tussenliggende wegen en gebouwen is er geen rechtstreekse aantasting (door bijvoorbeeld licht, trillingen, geluid of menselijke aanwezigheid) of indirecte aantasting (door bijvoorbeeld verdroging) te verwachten op soorten (leefgebieden en habitat) die voor dit Natura 2000-gebied zijn aangewezen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Vermesting/verzuring (stikstof) in Natura 2000-gebieden valt niet onder de reikwijdte van de quickscan. Daarom zal er nog wel een stikstofdepositieberekening (AERIUS-berekening) moeten worden uitgevoerd om te bepalen of er sprake is van een toename aan stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten in Natura 2000-gebieden als gevolg van de ontwikkelingen in het plangebied.

➔ Stikstofdepositie

Door mRO[6] is een stikstofdepositieonderzoek (AERIUS-berekening) uitgevoerd voor de bouw- en gebruiksfase. De notitie met de uitgangspunten en resultaten van het onderzoek is opgenomen als bijlage bij de plantoelichting. Uit het onderzoek blijkt dat ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst, in zowel de bouw-

---

[5] *EcoTierra, 'Wijk Bronkhorst fase 3 te Andel – Quickscan flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming', 14 november 2023*

[6] *mRO, 'Notitie Stikstofdepositieonderzoek Bronkhorst fase 3, Andel', 24 november 2023*

als de gebruiksfase, ten opzichte van de referentiesituatie, niet leidt tot een toename van stikstofdepositie (0,00 mol stikstof ha/jaar) op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten in Natura 2000-gebieden waar sprake is van een (bijna) overbelaste situatie voor stikstof. De ontwikkeling van fase 3 heeft derhalve geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie. Het bestemmingsplan voldoet daarmee aan de Wnb. Er geldt voor het plan ook geen vergunningplicht in het kader van de Wnb ten aanzien van het aspect stikstof.

Natuurnetwerk Brabant
Het plangebied ligt niet in het Natuur Netwerk Brabant (NNB) en/of de daarvan onderdeel uitmakende Ecologische verbindingszones (EVZ). De dichtstbijzijnde gebieden die tot het NNB behoren bevinden zich ten noordoosten en zuidwesten van het plangebied. Op circa 350 meter ten zuidwesten van het plangebied betreft dit kruiden- en faunarijk grasland, tevens EVZ, dat langs de oostzijde van de beoogde uitbreiding van bedrijventerrein De Rietdijk (Subregionaal Bedrijventerrein Giessen) aangelegd wordt. Op circa 400 meter ten noordoosten van het plangebied gaat het om de buitendijkse gebieden langs de rivier de Afgedamde Maas.

In de provincie Noord-Brabant is de externe werking van toepassing. De ontwikkelingen in het plangebied zullen geen significant negatief effect hebben op het NNB. Het plangebied is vrijwel aan alle zijden ingesloten door woningen en infrastructuur, waardoor er geen effecten te verwachten zijn op de genoemde NNB-gebieden. Derhalve is een nadere procedure in de vorm van een 'nee-tenzij toets' niet aan de orde.

<u>Houtopstanden</u>
Er wordt ten behoeve van de ontwikkeling van fase 3 mogelijk één boom gekapt. Het onderdeel 'houtopstanden' van de Wnb is daarop echter niet van toepassing.

<u>Beschermde soorten</u>

Flora
Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde wilde vaatplanten aangetroffen. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroep.

Vogels
Tijdens het veldbezoek zijn er in het plangebied en de directe omgeving diverse vogelsoorten waargenomen zoals, huismus, spreeuw, merel, wilde eend, waterhoen en koolmees.

➔ Jaarrond beschermde nesten
Er zijn geen opstallen aanwezig, jaarrond beschermde nesten van huismus, gierzwaluw en uilen (steen- en kerkuil) zijn uitgesloten. De bouw van de woningen kan mogelijk juist extra broedgelegenheid opleveren voor soorten als huismus/ gierzwaluw. Eventuele nesten van bijvoorbeeld huismus in naastgelegen woningen worden door de beoogde realisatie van de woningen niet aangetast. Wel is de te kappen boom in potentie geschikt voor jaarrond beschermde nesten van ransuil en roofvogels. Jaarrond beschermde nesten/roestplekken van deze soorten zijn derhalve niet volledig uit te sluiten. Wanneer het blad van de bomen is dient er nader onderzoek in de vorm van een bomencheck uitgevoerd te worden.

➔ Categorie 5 nesten
Categorie 5 nesten zijn nesten die in principe niet jaarrond beschermd zijn, tenzij er ecologisch zwaarwegende motieven zijn (geen enkel andere broedplek nabij bijvoorbeeld). Dergelijke nesten zijn niet aangetroffen maar komen wel voor in het plangebied (bijvoorbeeld koolmees). Er zijn voor categorie 5 nesten voldoende broedplekken nabij aanwezig. Ook in de toekomstige situatie kan er gewoon weer gebroed worden door dergelijke soorten. Er is derhalve geen sprake van een jaarrond beschermde status.

➔ Soorten zonder jaarrond beschermd nest
Er zijn geen niet-jaarrond beschermde nesten aangetroffen in het plangebied. Ondanks dat er geen nesten zijn aangetroffen is het zeer waarschijnlijk dat dergelijke nesten nog gevormd worden in het broedseizoen, binnen of grenzend aan het plangebied. De werkzaamheden dienen derhalve zoveel mogelijk buiten het broedseizoen plaats te vinden of te starten. Het broedseizoen loopt globaal van maart tot en met augustus, afhankelijk van soort en weersomstandigheden. Het gaat erom of een broedgeval wordt verstoord/vernietigd of niet.

Grondgebonden zoogdieren

➔ Steenmarter
Het plangebied vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Steenmarters gebruiken dichte groenstructuren of takkenhopen als verblijfplaats. Er zijn dichte groenstructuren binnen het plangebied aanwezig. Mogelijk gaat er door de ontwikkelingen in het plangebied een verblijfplaats verloren. Er dient een nader onderzoek plaats te vinden naar deze soort om vast te stellen of de soort voorkomt en er eventueel een verblijf heeft. Functioneel leefgebied van de steenmarter gaat niet verloren, daar is voldoende van in de directe omgeving.

➔ Kleine marterachtigen en overige marterachtigen
Het plangebied is geschikt voor kleine marterachtingen (wezel, hermelijn en bunzing). Onder andere de aanwezige dichte begroeiing, stenen stapels, en holtes in de bodem zijn geschikt als voortplantingsplek en schuilplek voor kleine marterachtigen. Mogelijk gaat er door de ontwikkelingen in het plangebied een verblijfplaats en significant leefgebied verloren. Er dient een nader onderzoek naar deze soortgroep plaats te vinden. De boommarter en das worden niet verwacht in het plangebied.

➔ Eekhoorn
Er zijn geen nesten/verblijfplaatsen van eekhoorn aangetroffen. Daarnaast is het plangebied slechts zeer beperkt geschikt voor deze soort. Nesten/verblijfplaatsen van eekhoorn zijn derhalve uitgesloten.

➔ Overige soorten met een jaarrond beschermde verblijfplaats
Verblijfplaatsen of significant leefgebied van overige soorten die door de provincie niet zijn vrijgesteld worden in het plangebied niet verwacht.

➔ Door provincie vrijgestelde soorten
Er komen mogelijk door de provincie vrijgestelde soorten zoals sommige muizen dergelijke voor. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft. Wel is de zorgplicht van toepassing. Doden dient zoveel mogelijk voorkomen te worden door exemplaren de kans te geven om te vluchten.

Vleermuizen
Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zijn uitgesloten in het plangebied. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn evenmin te verwachten.

Externe werking op eventuele verblijven in naastgelegen woningen is niet van toepassing, de nieuw te bouwen woningen staan hier ver genoeg vandaan. Wel dient verstoring door bijvoorbeeld licht op de omgeving/omliggende bebouwing tijdens de bouw en in de toekomstige situatie voorkomen te worden.

Er zal door vleermuizen gefoerageerd worden binnen en nabij het plangebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. In onderhavige situatie zal dit niet aan de orde zijn. Er zijn geen vliegroutes in het plangebied te verwachten.

Amfibieën, reptielen en vissen

➔ Vissen
De watergangen staan in verbinding met wateren in de omgeving waar de grote modderkruiper is vastgesteld. De wateren binnen het plangebied en de omgeving voldoen aan de eisen die door grote modderkruiper gesteld worden waardoor deze soort niet is uit te sluiten. Mogelijk wordt de soort bij het dempen van de watergangen gedood of wordt essentieel leefgebied vernietigd. Er dient een nader onderzoek naar deze soort plaats te vinden.

Overige beschermde vissoorten zijn niet te verwachten. In de watergangen kunnen algemeen voorkomende vissen aanwezig zijn. Voor deze soorten is de zorgplicht van toepassing. Door te werken buiten de kwetsbare periodes van vissen (voortplantingsseizoen en winterrust) kan voorkomen worden dat er veel schade aan exemplaren gaat plaatsvinden. Globaal kan hier de periode van (februari) maart tot juli (augustus) voor aangehouden worden, afhankelijk van de weersomstandigheden. Het dempen van de watergangen dient zo te gebeuren dat exemplaren die erin zitten de kans krijgen om te vluchten naar een aangrenzend water. Er dient één richting op gewerkt te worden. Ook dient bagger eerst op de slootkant uitgespreid te worden om exemplaren te vangen en over te zetten naar naastgelegen wateren.

➔ Niet vrijgestelde soorten amfibieën
Beschermde amfibiesoorten zijn niet te verwachten. Landhabitat van niet-vrijgestelde soorten wordt niet verwacht, strikt beschermde amfibieën zoals poel- en heikikker hebben specifieke habitatseisen, habitatseisen die niet voorkomen in het plangebied.

➔ Vrijgestelde soorten amfibieën
Het water kan dienen als voortplantingswater van vrijgestelde amfibiesoorten zoals de gewone pad, bruine- en groene kikker en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. Wel is de zorgplicht van toepassing. Voor het dempen van de watergangen dient dezelfde werkwijze te worden gevolgd als voor beschermde vissoorten.

➔ Reptielen
Reptielen zijn in het plangebied niet te verwachten, het ontbreekt aan geschikt habitat, zoals heide, zandverstuivingen of open bos.

➔ Ongewervelden/overige soorten
Het ontbreken van specifieke habitats maakt dat veeleisende Habitatrichtlijnsoorten en exemplaren van de nationaal beschermde soorten van ongewervelden en overige soorten niet te verwachten zijn. Wel is ten oosten van Andel in juli 2022 een rups van de teunisbloempijlstaart waargenomen (NDFF). De waardplanten van deze vlinder zijn voornamelijk wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. De volwassen vlinders worden vooral in mei en juni waargenomen, de rupsen in juli-augustus. Langs de slootkanten in het plangebied komt kattenstaart voor. Nader onderzoek naar het voorkomen van teunisbloempijlstaart is daarom noodzakelijk.

5.10.3 Conclusie
Uit de quickscan blijkt dat nader onderzoek nodig is naar het voorkomen van steenmarter, kleine marterachtigen, grote modderkruiper en teunisbloempijlstaart. Daarnaast dient een bomencheck plaats te vinden om te bezien of er jaarrond beschermde nesten van ransuil en roofvogels aanwezig zijn. Het nader onderzoek zal worden uitgevoerd in de daarvoor geschikte perioden en op basis van de daarvoor geldende protocollen en methoden. Voordat de werkzaamheden in het plangebied starten zal dit gereed zijn. Indien (er verblijfplaatsen en/of nesten van) deze soorten aanwezig blijken te zijn, dan kan een ontheffing van de Wnb worden aangevraagd bij het bevoegd gezag (de provincie Noord-Brabant) en/of kunnen er mitigerende maatregelen worden getroffen (bijvoorbeeld in de vorm van het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen), waarmee gewaarborgd wordt dat de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar wordt gebracht. Dit is echter een traject in het kader van de Wnb, dat de vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg staat. Oftewel, het aspect ecologie levert geen belemmeringen op voor de voortgang van de bestemmingsplanprocedure.

Wel dienen bij de uitvoering van werkzaamheden de bovenbeschreven maatregelen ten aanzien van vogels (werken buiten het broedseizoen), vleermuizen (verstoring door licht voorkomen), vissen en amfibieën (werken buiten kwetsbare periodes, watergangen vanuit één richting dempen en exemplaren vangen en overzetten naar andere wateren) in acht te worden genomen evenals de algemene zorgplicht (exemplaren de kans geven om te vluchten).

5.11 ARCHEOLOGIE

5.11.1 Beleid en regelgeving
Als gevolg van het Verdrag van Malta (Valetta) zijn overheden verplicht om in het ruimtelijke beleid zorgvuldig om te gaan met het archeologische erfgoed. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar een reële verwachting bestaat dat er archeologische waarden aanwezig zijn dient, voordat er bodemingrepen plaatsvinden, een archeologisch onderzoek uit te worden gevoerd. De uitkomsten hiervan dienen door het bevoegde gezag te worden meegenomen in de belangenafweging.

De zorgplicht voor het archeologisch erfgoed was vastgelegd in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz), die was geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988. De wet regelde:
- Bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem;
- Inpassen van archeologisch erfgoed in de ruimtelijke ordening;
- Financiering onderzoek: de veroorzaker betaalt.

Op 1 juli 2016 is de nieuwe Erfgoedwet in werking getreden. Deze wet vervangt onder meer de Monumentenwet 1988 en de Wamz. Sindsdien is het behoud en beheer van het Nederlandse erfgoed geregeld door één integrale Erfgoedwet. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld, die naar verwachting in 2024 in werking zal treden. Het uitgangspunt is dat de beschermingsniveaus zoals die in de eerdere wetten en regelingen golden, worden gehandhaafd.

Gemeentelijk beleid
De Wamz heeft ertoe geleid dat de gemeente Altena lokaal archeologiebeleid heeft opgesteld. Dit beleid bestaat uit de "Nota Archeologie. Tot op de Bodem. Update 2018" en de "Erfgoedverordening Altena 2019" zoals die op 14 januari 2019 is vastgesteld.

Op de bijbehorende archeologische beleidskaart is aangegeven waar binnen de gemeente (bekende) archeologische waarden aanwezig zijn en waar welke archeologische verwachtingen gelden vanaf welke diepte. In de bijbehorende legenda zijn de verschillende verwachtingszones en plaatsen met een archeologische waarde weergegeven, alsmede de verwachte diepteligging daarvan. Deze zones zijn beleidsmatig gecategoriseerd; aan elke waarde of verwachtingswaarde is een diepte- en oppervlakte grens gekoppeld. De vrijstellingsgrenzen geven aan vanaf welke omvang én diepte (altijd in combinatie) van een ruimtelijk plan er archeologisch onderzoek plaats moet vinden. Op basis van een archeologisch onderzoek dat door de gemeente is goedgekeurd kan een omgevingsvergunning worden verleend.

5.11.2 Archeologie in relatie tot het plan
Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. In figuur 21 is een uitsnede van de archeologische beleidskaart opgenomen, waarop het plangebied is aangeduid. Hieruit blijkt dat het zuidelijk deel van het plangebied een 'lage archeologische verwachting' heeft. Daardoor is in dit deel van het plangebied geen archeologisch onderzoek nodig voor het doen van bodemingrepen. Het noordelijk deel van het plangebied heeft een 'een 'middelhoge archeologische verwachting' met een diepteligging van 0,5-1,5 m -mv. Hier geldt voor bodemingrepen een dieptevrijstellingsgrens van 0,5 m -mv en een oppervlaktevrijstellingsgrens van 500 m². Dit betekent dat in dit deel van het plangebied voorafgaand aan bodem-ingrepen die dieper gaan dan 0,5 m -mv en groter zijn dan 500 m², archeologisch onderzoek moet worden verricht.

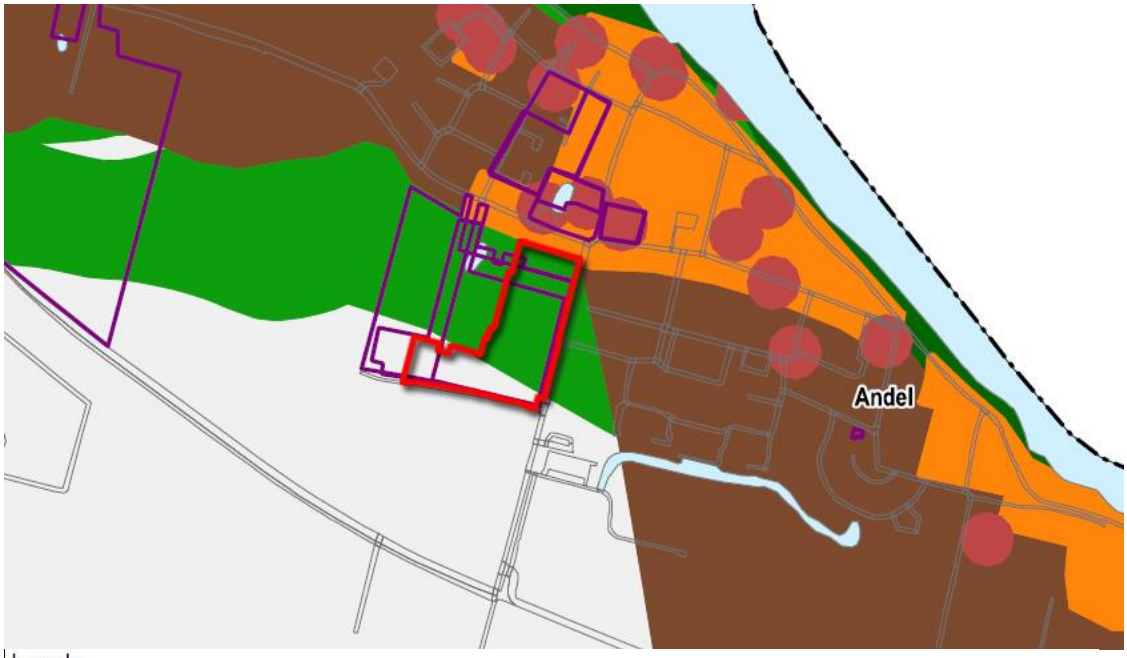

legenda

archeologische kaarteenheid	diepteligging	categorie	vrijstellingsgrens diepte	vrijstellingsgrens omvang
AMK-terrein beschermd	0 m -Mv	1	n.v.t.	n.v.t.
AMK-terrein	0 m -Mv	2	0,3 m -Mv	100 m2
archeologische vindplaats	0 m -Mv	2	0,3 m -Mv	100 m2
historische kern	0 m -Mv	2	0,3 m -Mv	100 m2
verdronken nederzetting	onbekend	3	0,5 m -Mv	250 m2
hoge archeologische verwachting	0 - 0,5 m -Mv	3	0,3 m -Mv	250 m2
hoge archeologische verwachting	0,5 - 1,5 m -Mv	3	0,5 m -Mv	250 m2
middelhoge archeologische verwachting	0 - 0,5 m -Mv	4	0,5 m -Mv	500 m2
middelhoge archeologische verwachting	0,5 - 1,5 m -Mv	4	0,5 m -Mv	500 m2
middelhoge archeologische verwachting	1,5 - 3 m -Mv	4	1,5 m -Mv	500 m2
middelhoge archeologische verwachting	3 - 5 m -Mv	4	3 m -Mv	500 m2
middelhoge archeologische verwachting	>5 m -Mv	4	5 m -Mv	500 m2
middellage archeologische verwachting	0 - 0,5 m -Mv	5	0,5 m -Mv	1000 m2
middellage archeologische verwachting	0,5 - 1,5 m -Mv	5	0,5 m -Mv	1000 m2
middellage archeologische verwachting	1,5 - 3 m -Mv	5	1,5 m -Mv	1000 m2
middellage archeologische verwachting	3 - 5 m -Mv	5	3 m -Mv	1000 m2
lage archeologische verwachting	n.v.t.	6		
archeologisch onderzoek (grens onderzoeksmelding)				

overig

- met zoetegetijdenkleidek, resulterend in onzekerheid ten aanzien van de archeologische verwachting
- ontgrondingsvergunning verleend, resulterend in onzekerheid ten aanzien van de archeologische verwachting
- water
- gemeentegrens

Figuur 21 - Uitsnede Archeologische beleidskaart met aanduiding van het plangebied (rood omlijnd)

Ten behoeve van de ontwikkeling van fase 2 en 3 van de nieuwe wijk Bronkhorst is door Synthegra[7] een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (karterend booronderzoek) uitgevoerd. De rapportage van het onderzoek is als bijlage bij de toelichting gevoegd. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van eerdere onderzoeken uit 2004 en 2007. Uit het archeologisch onderzoek komen de volgende resultaten naar voren.

Resultaten bureauonderzoek
Het doel van het archeologisch bureauonderzoek was het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Voor het plangebied geldt een onbekende verwachting voor vuursteenvindplaatsen uit het laat-paleolithicum en mesolithicum, een lage verwachting voor nederzettingsresten uit het neolithicum en een hoge verwachting voor nederzettingsresten uit de bronstijd tot en met de nieuwe tijd.

De ondergrond van het plangebied bestaat uit rivierafzettingen, die zijn afgezet door een aantal voorlopers van de Maas. Tijdens het neolithicum was de stroomgordel van Andel actief. Van deze stroomgordel zijn tijdens booronderzoek in 2004 in het grootste deel van het plangebied beddingafzettingen aangetroffen. Alleen in het zuidelijkste deel van het plangebied zijn ze niet aangetroffen in de bovenste 4 m van de ondergrond. De beddingafzettingen zijn afgedekt door een kleipakket, die door de uitvoerders van het onderzoek in 2004 zijn geïnterpreteerd als oeverafzettingen. Binnen het pakket oeverafzettingen zijn twee laklagen aangetroffen, waarin op twee plaatsen houtskool is aangetroffen.

De bodem die binnen het plangebied verwacht wordt is een poldervaaggrond. Tijdens het onderzoek in 2004 is vastgesteld dat deze bodem lokaal is verstoord tot circa 80 cm beneden maaiveld.

Op grond van de aanwezigheid van de beddingafzettingen van de stroomgordel van Andel, de aanwezigheid van laklagen in het afdekkende pakket oeverafzettingen en de vondst van verschillende fragmenten aardewerk tijdens het onderzoek in 2004 kunnen er binnen het plangebied archeologische vindplaatsen worden verwacht.

De beddingafzettingen zijn in 2004 aangetroffen op een diepte variërend van 1,3 en 2,8 m beneden maaiveld. De laklagen werden op een diepte van circa 110 cm beneden maaiveld aangetroffen. Op de top van de beddingafzettingen en op de laklagen kunnen sporen van bewoning aanwezig zijn. Op de beddingafzettingen uit de periode bronstijd tot en met de vroege ijzertijd en op de laklagen uit de periode midden-ijzertijd tot en met de vroege middeleeuwen. Resten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd kunnen vanaf het maaiveld voorkomen.

Gezien de voorgenomen graafwerkzaamheden ten behoeve van de woningbouw en de aanleg van ondergrondse infrastructuur worden eventuele archeologische resten bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied.

Gelet op de resultaten van het bureauonderzoek wordt geadviseerd om een karterend booronderzoek uit te voeren.

---

[7] *Synthegra, 'Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, karterend booronderzoek - Bronkhorst I te Andel gemeente Woudrichem', 10 december 2014*

Resultaten inventariserend veldonderzoek (karterend booronderzoek)
Aan het plangebied was op grond van het bureauonderzoek een hoge verwachting toegekend voor archeologische resten uit de bronstijd tot en met de nieuwe tijd.

Resten uit de bronstijd tot en met de vroege ijzertijd werden verwacht in of op de afzettingen van de stroomgordel van Biesheuvel-Hamer. Deze afzettingen zijn in de boringen ook aangetroffen. In een aantal boringen is aan de vermoedelijke top van deze afzettingen ook een humeuze laag aangetroffen. In deze afzettingen zijn geen indicatoren aangetroffen die wijzen op een archeologische vindplaats uit deze periode. De kans dat er binnen het plangebied een vindplaats uit deze periode aanwezig is wordt klein geacht. Daarom kan op grond van de resultaten van het veldonderzoek de hoge verwachting voor deze periode naar laag worden bijgesteld.

Resten uit de periode midden-ijzertijd tot en met de vroege middeleeuwen werden op grond van het bureauonderzoek verwacht in afzettingen van de stroomgordel van de Alm. Tijdens het veldonderzoek zijn deze afzettingen niet aangetroffen/ onderscheiden. Uit de boringen lijkt op (de humeuze top van) de afzettingen van de stroomgordel van Biesheuvel Hamer komklei van de Afgedamde Maas te liggen, die zijn afgezet in de late middeleeuwen. Dit zou betekenen dat eventuele archeologische resten uit de periode midden-ijzertijd tot en met de vroege middeleeuwen op de top van de afzettingen van de stroomgordel van Biesheuvel-Hamer te verwachten zijn. Op dit niveau zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. De kans dat er binnen het plangebied een vindplaats uit deze periode aanwezig is wordt klein geacht. Daarom kan op grond van de resultaten van het veldonderzoek de hoge verwachting voor deze periode naar laag worden bijgesteld.

Resten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd konden worden verwacht vanaf het (oorspronkelijke) maaiveld. Er zijn tijdens het veldonderzoek geen indicatoren aangetroffen die wijzen op een archeologische vindplaats uit deze periode. De kans dat er binnen het plangebied een vindplaats uit deze periode aanwezig is wordt klein geacht. Daarom kan op grond van de resultaten van het veldonderzoek de hoge verwachting voor deze periode naar laag worden bijgesteld.

Op grond van de resultaten van het onderzoek wordt voor het plangebied geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Als men tijdens bouw- of andere werkzaamheden ondanks het vooronderzoek toch op archeologische resten stuit, dan moet dit volgens artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 zo spoedig mogelijk gemeld worden bij de Minister van OC&W of bij de gemeente Altena.

5.11.3 Conclusie
Er zijn geen belemmeringen voor het plan vanuit het aspect archeologie.

5.12 CULTUURHISTORIE

5.12.1 Beleid en regelgeving
Onder de noemer Modernisering Monumentenzorg (MoMo) heeft het Rijk in 2009 een aanzet gegeven voor een goede afweging van het belang van de cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Gepleit wordt voor een verantwoorde verankering van de integrale cultuurhistorie in structuurvisies, bestemmingsplannen en milieueffectrapportages. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken. De

aandacht voor cultuurhistorie is ook wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Op grond van artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a van het Bro dienen cultuurhistorische waarden uitdrukkelijk te worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen. Dit betekent dat gemeenten een analyse moeten verrichten van de cultuurhistorische waarden in een bestemmingsplangebied en moeten aangeven welke conclusies ze daaraan verbinden en op welke wijze ze deze waarden borgen in het bestemmingsplan.

De Erfgoedwet, van kracht sinds 1 juli 2016, bundelt wet- en regelgeving op het gebied van behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland in één nieuwe wet. Een groot deel van de bestaande wet- en regelgeving (Monumentenwet, Wet ruimtelijke ordening) is overgenomen in de Erfgoedwet, bijvoorbeeld de aanwijzing van rijksmonumenten, wie welke verantwoordelijkheden heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Voor het eerst is er nu één integrale wet die betrekking heeft op museale objecten, musea, monumenten en archeologie op het land en onder water. Voorheen was het behoud en beheer van het erfgoed geregeld in zes verschillende wetten met elk hun eigen procedures en beschermingsmaatregelen. Het uitgangspunt is dat de beschermingsniveaus zoals die in de eerdere wetten en regelingen golden, worden gehandhaafd. Daarnaast worden aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Samen met de Omgevingswet die naar verwachting in 2024 wordt ingevoerd, wordt een integrale bescherming van het cultureel erfgoed mogelijk.

In de provincie Noord-Brabant dienen in het kader van het behoud van waardevolle cultuurhistorische elementen en archeologische vindplaatsen, bestemmingsplannen te worden getoetst aan de provinciale Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Hierop staan de bepalende cultuurhistorische elementen aangegeven.

5.12.2 Cultuurhistorie in relatie tot plan

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk ‘Bronkhorst’ bij de kern Andel mogelijk. Het plangebied van fase 3 maakt geen deel uit van een beschermd stads- of dorpsgezicht. Ook zijn er in het plangebied geen monumenten of andere cultuurhistorisch waardevolle objecten, elementen of structuren aanwezig. Derhalve herbergt het plangebied geen specifieke cultuurhistorische waarden die bescherming vanuit het bestemmingsplan behoeven.

Uit de provinciale Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) blijkt dat de Neer-Andelseweg en de weg Bronkhorst historisch geografische lijnen zijn met een redelijk hoge waarde. De cultuurhistorische waarden van deze lijnen worden door het plan niet onevenredig aangetast. Daartoe wordt het volgende overwogen. Voor de realisatie van fase 3 worden de tracés van de Neer-Andelseweg en de weg Bronkhorst niet gewijzigd. Wel wijzigt het bebouwingsbeeld langs de Neer-Andelseweg door de komst van fase 3 en verandert het vrijliggende karakter van het bebouwingslint Bronkhorst. De nieuwe woningen in fase 3 komen op ruime afstand van de Neer-Andelseweg en op ruime afstand van elkaar. Hierdoor ontstaat er geen dichte straatwand en blijft er sprake van een breed straatprofiel. De woningen in fase 3 komen eveneens op ruime afstand van het bebouwingslint Bronkhorst, onder meer doordat ten noorden van het lint een brede groene ruimte is voorzien. Hierdoor blijft het vrijliggende karakter van het lint zoveel mogelijk behouden en blijft het lint herkenbaar als een op zichzelf staande ruimtelijke structuur, die geen deel uitmaakt van de nieuwe wijk.

Twee panden op het perceel Hoofdgraaf 1, een woonhuis en dwarsdeelschuur op de hoek van de Hoofdgraaf en Neer-Andelseweg ten noordoosten van het plangebied, zijn aangemerkt als rijksmonument. Het woonhuis en de schuur vormen samen met het erf en tuin een harmonisch geheel en hebben als zodanig ensemblewaarde. Fase 3 van de nieuwe wijk Bronkhorst komt ten zuiden van dit perceel. De nieuwe woningen in fase 3 worden op ruime afstand van de monumenten gesitueerd. Tussen de nieuwe woonpercelen en het perceel Hoofdgraaf 1 is een watergang gepland. Hiermee ontstaat er een duidelijke ruimtelijke scheiding tussen de nieuwe woonpercelen en het perceel met de monumenten. Hierdoor wordt er geen inbreuk gemaakt op het harmonische geheel op het perceel en wordt het ensemble van de monumenten met erf en tuin niet verstoord. Gezien deze omstandigheden leidt het plan niet tot aantasting van de cultuurhistorische waarden van de monumenten op het perceel Hoofdgraaf 1.

5.12.3 Conclusie
Er zijn geen belemmeringen voor het plan vanuit het aspect cultuurhistorie.

5.13 ONTPLOFBARE OORLOGSRESTEN

5.13.1 Beleid en regelgeving
Als gevolg van de oorlogshandelingen in de Tweede Wereldoorlog zijn er in ons land niet tot ontploffing gekomen ontplofbare oorlogsresten (achtergelaten ontplofbare munitie en niet-gesprongen munitie die explosieve stoffen bevat) in de bodem achtergebleven. Dit is ook in de gemeente Altena het geval. In de Tweede Wereld-oorlog hebben vele gevechtshandelingen in de gemeente Altena plaatsgevonden. In de winter van 1944 en het voorjaar van 1945 was hier een frontlinie. Een deel van de hierbij gebruikte munitie is niet gedetoneerd en mogelijk in de bodem achtergebleven. Om die reden is de gemeente Altena een risicogemeente voor de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten (hierna: OO) uit de Tweede Wereldoorlog. In de afgelopen decennia zijn bij grondroerende werkzaamheden met enige regelmaat OO aangetroffen. De gemeente Altena blijft nu en in de toekomst te maken houden met de risico’s van het aantreffen van OO.

Vanwege de veiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen kan het noodzakelijk zijn om OO op te sporen en op te ruimen. In 2023 heeft de gemeente Altena nieuw beleid opgesteld voor OO. Voor de gehele gemeente Altena is op basis van historisch onderzoek een Bodembelastingkaart Ontplofbare Oorlogsresten (hierna: risicokaart) opgesteld waarop inzichtelijk is gemaakt welke gebieden verdacht zijn voor de aanwezigheid van OO. Het nieuwe beleid is gekoppeld aan de risicokaart. Het nieuwe beleid is opgenomen in de nota ‘Beleid Ontplofbare Oorlogsresten 2024’. Dit beleid is doorvertaald in het ‘Paraplubestemmingsplan Ontplofbare Oorlogsresten’ dat op 26 maart 2024 is vastgesteld.

Wanneer een activiteit wordt uitgevoerd in gebieden die op de risicokaart als verdacht op OO zijn aangegeven, dient er een Locatiegebonden Explosieven Inventarisatie (LEI) uitgevoerd te worden. Middels de LEI wordt onderzocht of nader onderzoek naar de aanwezigheid van OO noodzakelijk is. Dit kan aanvullend bureauonderzoek zijn, het uitvoeren van een risicoanalyse of het uitvoeren van opsporingswerkzaamheden.

5.13.2 Ontplofbare oorlogsresten in relatie tot het plan
Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. Uit de risicokaart blijkt dat het plangebied van fase 3 gelegen is in een gebied dat niet verdacht is op OO. Dit betekent dat er voor de ontwikkeling van fase 3 geen onderzoek naar OO hoeft plaats te vinden. De kans dat er OO worden aangetroffen is immers klein.

Indien er bij werkzaamheden toch spontaan OO worden aangetroffen dient er te worden gehandeld overeenkomstig het Protocol Spontane Vondst OO dat in het gemeentelijk OO-beleid is opgenomen. Een spontane vondst van een OO moet worden gemeld bij de politie.

5.13.3 Conclusie
Er zijn geen belemmeringen voor het plan vanuit het aspect ontplofbare oorlogsresten.

5.14 VERKEER EN PARKEREN

5.14.1 Algemeen
Bestemmingsplannen moeten vooraf getoetst worden op het aspect verkeer en parkeren.

5.14.2 Verkeersgeneratie
Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. Aan de hand van de kencijfers uit de CROW publicatie 381 'Toekomstbestendig parkeren' is de verkeersgeneratie van fase 3 bepaald. Hierbij is uitgegaan van het woningbouwprogramma dat opgenomen is in paragraaf 4.2.5. Voor de stedelijkheidsgraad is uitgegaan van de categorie 'niet-stedelijk' en voor de ligging is de categorie 'rest bebouwde' kom gehanteerd. De kencijfers voor de verkeersgeneratie hebben een bandbreedte. Uitgegaan is van de maximale verkeersgeneratie (worstcase). In tabel 4 is de verkeersgeneratie van fase 3 inzichtelijk gemaakt.

Type woning	**Aantal**	**Verkeersgeneratie**	
		Per woning (max.)	**Totaal**
Koop, vrijstaand	10	8,6	86
Koop, twee-onder-een-kap	18	8,2	147,6
Koop, tussen/hoek	15	7,8	117
Huur, tussen/hoek middelduur[8]	9	7,8	70,2
Huur, appartementen, sociale huur	17	4,5	76,5
Totaal	**69**		**498**

Tabel 4 – Verkeersgeneratie Bronkhorst fase 3

Uit tabel 4 blijkt dat fase 3 maximaal 498 motorvoertuigen per weekdagetmaal zal genereren.

---

[8] *Hiervoor zijn de kencijfers voor vrije sectorhuurwoningen gehanteerd (worstcase), omdat in CROW-publicatie 381 geen kencijfers voor tussen/hoekwoningen in de middeldure huursector zijn opgenomen.*

5.14.3 Verkeersafwikkeling

Voor Bronkhorst fase 3 nog geen definitieve stedenbouwkundige verkaveling bekend. Wel is er al een aantal ruimtelijke uitgangspunten geformuleerd (zie ook hoofdstuk 4). Belangrijk in dit verband is dat de ontsluiting van fase 3 wel al duidelijk is. De ontsluiting zal namelijk plaatsvinden op de Neer-Andelseweg en, via fase 1 en 2, op de Hoofdgraaf. Er zullen twee aansluitingen worden gerealiseerd op de Neer-Andelseweg:

- Eén aansluiting in het noorden van het plangebied, in het verlengde van de reeds bestaande straat Boomgaard in fase 2, welke ter hoogte van de Burgemeester Baxlaan aansluit op de Neer-Andelseweg;
- Eén aansluiting in het zuiden van het plangebied, in het verlengde van de reeds bestaande straat Brederode/Wijnappel in fase 2, welke tegenover de begraafplaats, noordelijk van de groenzone die ten noorden van het lint Bronkhorst is voorzien aansluit op de Neer-Andelseweg.

De ontsluiting op de Hoofdgraaf geschiedt via de bestaande straten in fase 1 en 2. Hiertoe zullen de nieuwe straten in fase 3 worden aangesloten op de bestaande straten in fase 1 en 2, te wetten de Boomgaard, Gulderling, Kroonsappel en Brederode/Wijnappel. Via de Roem van Altena kan dan de Hoofdgraaf worden bereikt.

De genoemde drie ontsluitingen kunnen zowel gebruikt worden door gemotoriseerd verkeer als door langzaam verkeer (fietsers en voetgangers). Daarnaast is er vanuit de nieuwe woonwijk (in fase 2) ook een aansluiting voor langzaam verkeer (voet-/fietspad) naar het lint Bronkhorst voorzien.

Fase 3 genereert maximaal 498 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Dit verkeer zal zich verdelen over de drie genoemde ontsluitingen op de Neer-Andelseweg en Hoofdgraaf. In het provinciale verkeersmodel BBMA zijn de verwachte toekomstige verkeersintensiteiten opgenomen op de wegen in Noord-Brabant. Hierbij is rekening gehouden met autonome groei en ruimtelijke ontwikkelingen. Uit dit model blijkt dat de verkeersintensiteit op de Neer-Andelseweg in 2030 ter hoogte van het plangebied circa 3.300 motorvoertuigbewegingen is. Op de Hoofdgraaf is volgens het model in 2030 sprake van circa 1.850 motorvoertuigbewegingen. De Neer-Andelseweg kwalificeert als een gebiedsontsluitingsweg. De Hoofdgraaf als een erftoegangsweg. Voor gebiedsontsluitingswegen in bebouwd gebied, zoals de Neer-Andelseweg, wordt in het algemeen een streefwaarde voor de maximale acceptabele intensiteit gehanteerd van 10.000 tot 15.000 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Voor erftoegangswegen betreft dit 3.000 tot 5.000 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Uitgaande van de genoemde intensiteiten uit het verkeersmodel worden op de Neer-Andelseweg en Hoofdgraaf de gewenste streefwaardes niet overschreden met de realisatie van fase 3. Het extra verkeer dat door fase 3 wordt gegenereerd, leidt daarom naar verwachting niet tot knelpunten in de verkeersafwikkeling.

5.14.4 Parkeren

Zoals reeds in paragraaf 3.5.7 is aangegeven, is het parkeerbeleid in de gemeente Altena verwoord in de beleidsnota 'Parkeerbeleid gemeente Altena', met in het verlengde daarvan de 'Nota Parkeernormen Altena', die beiden op 15 december 2020 door de gemeenteraad zijn vastgesteld.
Daarin is aangegeven dat de gemeentelijke parkeereis bij nieuwe ontwikkelingen moet worden berekend aan de hand van de parkeernormen. In tabel 5 zijn de normen voor wonen aangegeven.

Type woning	Norm per woning
Huis, vrijstaand	2,5
Huis, twee-onder-een-kap	2,5
Huis, tussen/hoek	2
Huis, sociale huur	1.5
Appartement, duur*	2
Appartement, midden*	2
Appartement, goedkoop*	1.5
Kamerverhuur, zelfstandig, per kamer	1
Kamerverhuur, studenten, per kamer	0,3
Serviceflat, per woonruimte	1
Kleine eenpersoonswoning (<60m²)	1

*Tabel 5 - Parkeernormen hoofdgroep wonen. *Goedkoop, midden en duur verwijzen naar de prijs van de woning in verhouding tot de als gemiddelde of normaal beschouwde prijs van woningen en dus niet de prijs van alle woningen tezamen.*
(bron: Nota Parkeernormen Altena)

Daarbij dient rekening te worden gehouden met de zogenaamde omrekenwaardes voor parkeren op eigen terrein (Tabel 2 in de 'Nota Parkeernormen Altena'). Parkeerplaatsen bij een woning worden namelijk vaak in de vorm van een oprit of garage gerealiseerd. En hoewel er daarmee in theorie voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein aanwezig zijn, is de ervaring in de praktijk dat deze parkeervoorzieningen niet altijd worden gebruikt voor het parkeren van een voertuig, maar bijvoorbeeld als opslagruimte. Het gevolg is dat auto's toch regelmatig op de openbare weg staan. Dat is niet de bedoeling. Uitgangspunt is verder dat het parkeren binnen het plangebied van de nieuwe ontwikkeling moet worden gerealiseerd en niet mag worden afgewenteld op de omgeving.

Op basis van de parkeernormen uit de 'Nota Parkeernormen' is de parkeerbehoefte van Bronkhorst fase 3 bepaald. Hierbij is uitgegaan van het woningbouwprogramma dat opgenomen is in paragraaf 4.2.5. In tabel 6 is de parkeerbehoefte van fase 3 inzichtelijk gemaakt.

Type woning	**Aantal**	**Parkeernorm per woning**	**Parkeerbehoefte totaal**
Vrijstaande woning	10	2,5	25
Twee-onder-een-kap woningen	18	2,5	45
Tussen/hoek woningen	24	2	48
Appartementen, sociale huur	17	1,5	25,5
Totaal	**69**		**144**

Tabel 6 – Parkeerbehoefte Bronkhorst fase 3

Uit tabel 6 blijkt dat er voor fase 3 minimaal 144 parkeerplaatsen dienen te worden gerealiseerd. In de verkaveling van fase 3 die thans voorligt worden er in totaal 150 parkeerplaatsen gerealiseerd, 104 in openbaar gebied en 46 op eigen terrein. Er zijn 14 woningen met een dubbele oprit met garage. De 2 parkeerplaatsen die bij deze woningen op eigen terrein zijn voorzien worden volgens de 'Nota Parkeer-normen' gerekend als 1,7 parkeerplaatsen. Daarmee rekening houdend worden er in totaal 145,8 parkeerplaatsen gerealiseerd. Dit betekent dat er binnen het plangebied in voldoende parkeerruimte wordt voorzien.

Om ervoor te zorgen dat er ook daadwerkelijk voldoende parkeerplaatsen worden aangelegd, is in de regels behorend bij dit bestemmingsplan een parkeerbepaling opgenomen.

5.14.5 Conclusie
Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor het plan.

5.15 KABELS EN LEIDINGEN

Voor planologisch relevante kabels en leidingen gelden verschillende beschermings- en veiligheidsafstanden waar bij de bestemmingslegging van onder andere nieuwe functies rekening mee moet worden gehouden.
Binnen het plangebied zijn geen planologisch relevante kabels en leidingen aanwezig. Kabels en leidingen vormen derhalve geen belemmering voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

5.16 TOETSING AAN M.E.R.-WETGEVING

5.16.1 Regelgeving
De procedure van een milieueffectrapportage (m.e.r.) is volgens de Wet milieubeheer verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Welke activiteiten dat betreft is aangegeven in het Besluit m.e.r. en de daarbij behorende bijlage. In de bijlage is onderscheid gemaakt tussen een:
- C-lijst met m.e.r.-plichtige activiteiten en daarbij behorende drempelwaarden;
- D-lijst met m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten en de daarbij behorende drempelwaarden.

Het doel van de m.e.r. is het milieubelang volwaardig mee te laten wegen bij de vaststelling van deze plannen en besluiten. Een belangrijk product van de m.e.r.-procedure is het milieueffectrapport (MER). Bij sommige besluiten is niet meteen duidelijk of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. In deze grensgevallen moet eerst worden beoordeeld of sprake is van een m.e.r.-plicht. Dit gebeurt door middel van een aparte procedure, de zogenoemde m.e.r.-beoordeling.

Deze m.e.r.-beoordeling is ook vereist voor activiteiten die onder de drempelwaarden van het Besluit m.e.r. liggen. In dat geval gelden er geen vormvoorschriften en is sprake van een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling moet er volgens bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling worden getoetst aan de 3 volgende hoofdcriteria:
1. de kenmerken van het project;
2. de plaats van het project;
3. de kenmerken van de potentiële effecten.

5.16.2 Beoordeling plan
In het Besluit m.e.r. is opgenomen dat de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject (onderdeel D11.2) mer-beoordelingsplichtig is in

gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op de volgende gevallen (indicatieve drempelwaarden):

- een oppervlakte van 100 hectare of meer;
- een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of
- een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer.

Het voorliggende bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van fase 3 van de nieuwe woonwijk 'Bronkhorst' bij de kern Andel mogelijk. In totaal is sprake van 69 nieuwe woningen. Het plangebied is ca. 3 hectare groot. De ontwikkeling blijft daarmee ver onder de drempelwaarden. Derhalve is deze ontwikkeling niet rechtstreeks m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Omdat de ontwikkeling in onderdeel D van het Besluit m.e.r. voorkomt, dient wel te worden nagegaan of sprake kan zijn van belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu die de uitvoering van een m.e.r. noodzakelijk maken. Daarom zijn alle mogelijke milieugevolgen van de beoogde ontwikkeling onderzocht en beschreven in de 'Aanmeldnotitie Vormvrije m.e.r.-beoordeling Bronkhorst fase 3'[9]. Deze notitie is opgenomen als bijlage bij de toelichting.

Hieruit blijkt dat het plan geen belangrijke negatieve gevolgen heeft voor het milieu. Op grond van deze (aanmeld)notitie is voor het bestemmingsplan dan ook geen mer-procedure noodzakelijk conform het Besluit m.e.r..

5.16.3 Conclusie

Voor dit bestemmingsplan is geen m.e.r.-procedure noodzakelijk conform het Besluit m.e.r.

[9] *mRO bv, 'Aanmeldnotitie Vormvrije m.e.r.-beoordeling Bronkhorst fase 3', 27 november 2023*

6 JURIDISCHE ASPECTEN

6.1 ALGEMEEN

6.1.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft inzicht hoe de nieuwe situatie is vertaald in juridisch bindende regels, met hieraan gekoppeld een verbeelding. De regels bevatten het juridische instrumentarium voor de gebruiksmogelijkheden en bouwmogelijkheden. De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor de toepassing van deze regels evenals de functie van visualisering van de bestemmingen. De toelichting heeft geen juridisch bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de onderbouwing van het plan en soms voor de uitleg van bepaalde bestemmingen en regels.

Het belangrijkste onderdeel van een bestemmingsplan is de bestemming. Aan alle in het plan begrepen gronden worden ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening bestemmingen toegewezen. Zo nodig worden aan deze bestemmingen regels gekoppeld omtrent het gebruik van de in het plan begrepen gronden en van de zich daarop bevindende opstallen. Naast de bestemmingen kunnen ook dubbelbestemmingen voorkomen. Deze overlappen de 'gewone' bestemmingen en geven eigen regels, waarbij er sprake is van een rangorde tussen de bestemmingen en de dubbelbestemmingen.

Bij bestemmingen kunnen aanduidingen voorkomen met als doel bepaalde zaken nader of specifieker te regelen. Aanduidingen zijn terug te vinden op de (analoge) verbeelding en hebben een juridische betekenis in het bestemmingsplan. Alle overige op de (analoge) verbeelding voorkomende zaken worden verklaringen genoemd. Verklaringen hebben geen juridische betekenis, maar zijn op de (analoge) verbeelding opgenomen om deze beter leesbaar te maken (bijvoorbeeld topografische ondergrond). Verklaringen worden in de digitale verbeelding niet uitgewisseld, waardoor die informatie de burger via de digitale weg niet zal bereiken.

6.1.2 Digitaliseringsvereisten

Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) zijn ook digitaliserings- verplichtingen aan een bestemmingsplan gesteld. De regels en de verbeelding dienen daarom te zijn opgesteld volgens IMRO en SVBP, onderdeel van de zogenaamde RO Standaarden.
IMRO staat voor Informatie Model Ruimtelijke Ordening en heeft betrekking op de inrichting van de ruimtelijke instrumenten van de Wro. Het is het informatiemodel voor het opstellen en het uitwisselen van visies, plannen, besluiten, verordeningen en algemene regels op alle bestuurlijke niveaus. Het model is geschikt voor uitwisseling van informatie tussen de organisaties op het gebied van de ruimtelijke ordening en aanverwante werkterreinen.
SVBP staat voor Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen. Doel van deze standaard is het op vergelijkbare wijze inrichten, vormgeven en verbeelden van bestemmingsplannen en de daarbij behorende uitwerkings- en wijzigingsbesluiten.

Vanaf 1 juli 2013 zijn de RO Standaarden 2012 verplicht. Concreet betekent dit dat nieuwe bestemmingsplannen vanaf die datum volgens deze nieuwe standaard opgesteld en gepubliceerd moeten worden.
Het voorliggende bestemmingsplan is overeenkomstig deze vereisten opgesteld en is hiermee gereed om digitaal beschikbaar te stellen voor eenieder.

6.2 OPBOUW REGELS EN VERBEELDING

6.2.1 Regels

De planregels zijn opgesteld volgens het SVBP2012 en voldoen tevens aan de eisen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die op 1 oktober 2010 in werking is getreden. Daarbij is een standaard hoofdstukindeling aangehouden die begint met inleidende regels (begrippen en wijze van meten), vervolgens met de bestemmingsregels, de algemene regels (de regels die voor alle bestemmingen gelden) en de overgangs- en slotregels. Daarbij staan de verschillende bestemmingen op alfabetische volgorde.

Ook de regels van een bestemming kennen een standaardopbouw en worden als volgt benoemd:

- Bestemmingsomschrijving;
- Bouwregels;
- Nadere eisen;
- Afwijking van de bouwregels;
- Specifieke gebruiksregels;
- Afwijking van de gebruiksregels;
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
- Wijzigingsbevoegdheid.

Opgemerkt wordt dat een bestemmingsregel niet alle elementen bevat, dit verschilt per bestemming.

6.2.2 Analoge verbeelding (plankaart)

Uit de SVBP2012 volgen diverse verplichtingen voor wat betreft de verbeelding, zoals de kleur van de ondergrond (grijs) en minimaal weer te geven aspecten op de ondergrond. Ook de diverse kleuren van de bestemmingen, alsmede de verhouding van de op de verbeelding voorkomende lijndiktes zijn verplicht voorgeschreven.

Voor wat betreft de ondergrond van de verbeelding is gebruik gemaakt van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), in combinatie met de Basisregistratie Kadaster (BRK). De analoge verbeelding is op een schaal van 1:1000 geplot.

6.2.3 Toelichting op de artikelen

In deze paragraaf wordt daar waar dat noodzakelijk en nuttig wordt geacht een nadere toelichting gegeven op de artikelen van de regels. Sommige regelingen zijn daarom hierna niet opgenomen, deze worden geacht voor zich te spreken.

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

<u>Artikel 1 Begrippen</u>

De begrippen die in het bestemmingsplan gebruikt worden, zijn in dit artikel gedefinieerd. Dit wordt gedaan om interpretatieverschillen te voorkomen.

<u>Artikel 2 Wijze van meten</u>

Dit artikel maakt duidelijk hoe de lengte, breedte, hoogte, diepte en oppervlakte en dergelijke van gronden en bouwwerken worden gemeten of berekend. Alle begrippen waarin maten en waarden voorkomen worden in dit artikel verklaard.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

Artikel 3 Woongebied

Aan de gronden binnen het plangebied is de bestemming 'Woongebied' toegekend. Binnen deze bestemming zijn naast woningen ook onder andere verkeers-, groen-, parkeer-, waterhuishoudkundige en nutsvoorzieningen mogelijk. Hiervoor is gekozen omdat de definitieve stedenbouwkundige verkaveling van Bronkhorst fase 3 nog niet bekend is. Om diezelfde reden zijn ook geen bouwpercelen vastgelegd.

Een aantal zaken is wel juridisch ingekaderd, onder andere:

- maximaal 69 woningen;
- zowel grondgebonden als gestapelde woningen zijn toegestaan;
- gestapelde woningen (appartementen) mogen uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'gestapeld' worden gebouwd;
- woningdifferentiatie: minimaal 20% sociale huur, minimaal 13% middeldure huur en minimaal 10% sociale koop, waarbij deze percentages dienen te worden bezien over het gehele plangebied;
- maximum goothoogte 7 meter en maximum bouwhoogte 11 meter voor grondgebonden woningen (maximaal 2 bouwlagen met kap);
- maximum bouwhoogte 11 meter voor gestapelde woningen (maximaal 3 bouwlagen);
- diepte hoofdgebouwen bij grondgebonden woningen maximaal 12 meter;
- bij woningen mag maximaal 80% van het bouwperceel worden bebouwd;
- woningen en bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend binnen de bouwvlakken worden gebouwd die op de verbeelding zijn aangegeven. De situering en omvang van deze bouwvlakken is afgestemd op de ruimtelijke hoofdstructuur van fase 3;
- de voorgevel van het hoofdgebouw dient te worden georiënteerd op de figuur 'gevellijn' die op het betreffende bouwperceel op de verbeelding is aangegeven. De voorgevel moet dus worden gericht op/gekeerd naar de figuur 'gevellijn'.

Tevens zijn er regels opgenomen voor de afstanden van hoofdgebouwen tot de zijdelingse perceelsgrenzen en voor de situering, oppervlakte en hoogten van bijbehorende bouwwerken (aan- en uitbouwen en bijgebouwen) bij woningen alsmede voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals erf- en terreinafscheidingen.

In de regels is een nadere eisenregeling opgenomen voor de woningen die direct langs de Neer-Andelseweg gelegen zijn. Ten behoeve van een goed woon- en leefklimaat in deze woningen kunnen nadere eisen worden gesteld aan de minimale karakteristieke geluidwering van de gevels, zodat het binnenniveau als gevolg van wegverkeerslawaai maximaal 33 dB bedraagt in verblijfsgebied, zie ook paragraaf 5.2.2. De minimale karakteristieke geluidwering kan worden berekend door de gecumuleerde geluidbelasting op een gevel te verminderen met 33 dB. De gecumuleerde geluidbelasting kan op basis van akoestisch onderzoek worden bepaald als de exacte situering van een woning bekend is. Bijvoorbeeld: indien de gecumuleerde geluidbelasting 56 dB is, dan dient de karakteristieke geluidwering van de gevels minimaal 23 dB (56-33) te bedragen. Dit is meer dan de standaard geluidwering (20 dB) die het Bouwbesluit voorschrijft. Middels het stellen van een nadere eis bij de verlening van de omgevingsvergunning voor het bouwen van een woning, kan een hogere karakteristieke geluidwering worden gewaarborgd.

De nieuwe woningen en bijbehorende bouwwerken mogen onder voorwaarden worden gebruikt voor een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf of bed & breakfast. Deze regeling is afgestemd op het gemeentelijk beleid daaromtrent.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de regeling voor het gebruik van gebouwen voor mantelzorg niet (meer) in het bestemmingsplan is opgenomen. Hiervoor geldt de wettelijke regeling in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Tot slot is er in deze bestemming een voorwaardelijke verplichting opgenomen om te waarborgen dat de aanleg van de verplichte waterberging / watercompensatie ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

Artikel 4 Anti-dubbeltelregel

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is hiervoor een standaard bepaling opgenomen. Het Bro verplicht om deze bepaling in het bestemmingsplan op te nemen.

De anti-dubbeltelbepaling beoogt te voorkomen dat door het herhaaldelijk gebruik van dezelfde oppervlakte van gronden als berekeningsgrondslag voor de oppervlaktebepaling van met name gebouwen, er op het betreffende of het aangrenzende perceel een situatie ontstaat die in strijd is met het bestemmingsplan.

Door het "overhevelen" van gronden tussen percelen, via al of niet tijdelijke huurcontracten of eigendomsoverdrachten, zou op een van de percelen of op alle betrokken percelen uiteindelijk een bebouwde oppervlakte kunnen ontstaan, die groter is dan het bestemmingsplan blijkens de regels beoogt toe te staan.

Artikel 5 Algemene bouwregels

In dit artikel is een regeling opgenomen voor het bouwen van ondergrondse bouwwerken. Uitgangspunt daarbij is dat ondergrondse bouwwerken uitsluitend zijn toegestaan onder bovengrondse hoofdgebouwen, tenzij het gestapelde woningen betreft. Bij gestapelde woningen mogen ondergrondse bouwwerken ten behoeve van ondergrondse parkeervoorzieningen ook onder het bovengrondse hoofdgebouw uitsteken. De contour van een ondergrondse parkeergarage mag dus groter zijn dan de contour van het bovengrondse hoofdgebouw.

Artikel 6 Algemene gebruiksregels

Het verbod om gronden en opstallen te gebruiken in strijd met het bestemmingsplan (zonder omgevingsvergunning) is opgenomen in artikel 2.1, lid 1, sub c van de Wabo. Bij de algemene gebruiksregels is dan ook enkel aangegeven welk gebruik in ieder geval als strijdig met dit bestemmingsplan moet worden aangemerkt.

Artikel 7 Algemene afwijkingsregels

Hier zijn algemene afwijkingsregels (onder voorwaarden) opgenomen die voor alle bestemmingen gelden. Het betreft onder meer een afwijkingsmogelijkheid om maximaal 10% van de voorgeschreven maatvoering af kunnen te wijken.

Artikel 8 Overige regels

In dit artikel zijn regels opgenomen inzake wettelijke regelingen waarnaar verwezen wordt in de regels. Ook zijn in dit artikel parkeerbepalingen opgenomen,

waarbij verwezen wordt naar de ‘Nota Parkeernormen Altena’. De parkeerregeling (inclusief bepalingen voor het laden en lossen) is afgestemd op de regeling in het ‘Paraplubestemmingsplan beleidsharmonisatie’.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

Artikel 9 Overgangsrecht

De regels voor het overgangsrecht, zowel voor bouwen als voor gebruik, zijn voorgeschreven in het Bro. Deze regels zijn zodoende overgenomen.

Artikel 10 Slotregel

Bij deze regel is vermeld hoe het plan kan aangehaald worden.

7 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Op grond van artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening dient de gemeente voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen een exploitatieplan vast te stellen. Op basis van het exploitatieplan kunnen (plan)kosten worden verhaald. Er hoeft geen exploitatieplan te worden opgesteld als het kostenverhaal 'anderszins verzekerd' is. Dat kan bijvoorbeeld door het kostenverhaal via de gronduitgifte te regelen indien de gemeente zelf eigenaar is van de gronden of door een anterieure overeenkomst af te sluiten met de initiatiefnemer indien de gronden in particuliere handen zijn.

De gemeente Altena is, met uitzondering van 2 percelen, eigenaar van de gronden in het plangebied waar fase 3 van de nieuwe woonwijk Bronkhorst is voorzien. De gemeente zal haar gronden overdragen aan ontwikkelende partijen die de woningen zullen realiseren. Voor die gronden wordt het kostenverhaal via de gronduitgifte geregeld. Hierdoor is het kostenverhaal verzekerd en afgedekt. Tussen de gemeente en de ontwikkelende partijen zullen hierover afspraken worden gemaakt die in overeenkomsten worden vastgelegd. Voor de 2 percelen die niet in eigendom zijn bij de gemeente zijn anterieure overeenkomsten afgesloten met de eigenaren. Hierdoor is ook voor deze gronden het kostenverhaal verzekerd. Het kostenverhaal van de ontwikkeling van fase 3 is derhalve voldoende 'anderszins verzekerd', waardoor het niet nodig is om een exploitatieplan op te stellen.

Geconcludeerd kan worden dat het vaststellen van een exploitatieplan niet noodzakelijk is en het bestemmingsplan economisch uitvoerbaar is

8 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

8.1 VOOROVERLEG EX ART. 3.1.1 BRO

In het kader van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is overleg gevoerd over het bestemmingsplan met de gebruikelijke overlegpartners in het kader van de ruimtelijke ordening. Er heeft 1 overlegpartner gereageerd, het waterschap Rivierenland. Het waterschap adviseert positief over het plan.

8.2 ONTWERPFASE

Het ontwerpbestemmingsplan "Kern Andel: Bronkhorst fase 3" heeft vanaf 22 december 2023 tot en met 1 februari 2024 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. In deze periode kon een ieder bij de gemeenteraad zijn/haar zienswijze geven op het ontwerpbestemmingsplan. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Wel is de toelichting ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan ambtshalve aangepast. Het geluidonderzoek wegverkeer is geactualiseerd. De resultaten van het onderzoek zijn verwerkt in paragraaf 5.2.2. Tevens is de rapportage van het geactualiseerde onderzoek als bijlage 1 bij de toelichting opgenomen. Omdat de toelichting van het bestemmingsplan geen juridisch bindende werking heeft, gaf dit geen aanleiding voor een gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan.

BIJLAGEN BIJ TOELICHTING

BIJLAGE 1 AKOESTISCH ONDERZOEK WEGVERKEERSLAWAAI

BIJLAGE 2 VERKENNEND BODEMONDERZOEK

BIJLAGE 3 QUICKSCAN FLORA EN FAUNA (WNB)

BIJLAGE 4 NOTITIE STIKSTOFDEPOSITIEONDERZOEK

BIJLAGE 5 ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK

BIJLAGE 6 AANMELDNOTITIE VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING